

Crimen Fori Ecclesiastici

Seu Decretalium Gregorii IX. Pont. Max. Liber V ; Brevi Methodo ad discentium utilitatem Expositus, In quo praecipuae circa Materiam hujus Libri Quinti, quae tum in Theoria, tum in praxi occurrunt, difficultates solvuntur, allatis etiam contrà sentientium fundamentis, & horum solutionibus

Accedunt duo Indices, unus Titulorum initio Operis, alter rerum, & verborum notabilium in calce ejusdem

Schmalzgrueber, Franz

Ingolstadii, 1727

VD18 13510827-001

Titulus III. De Simonia, & ne aliquid pro Spiritualibus exigatur, vel promittatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75232)

Ex quibus textibus inferitur, duobus modis aliquem Prævariatorem effici: uno, quando quis ut Advocatus, vel Procurator Clientem, vel Principalem, à quo habet mandatum, prodit, secreta causæ illius de- regendo ejusdem adversario, de quo modo loquitur l. prævaricator & l. prævaricatores cit.

Altero modo, cum quis se fingens accusatorem, vel denuntiatorem criminis, colludit cum reo, de quo modo sermo est l. accusatorum, & §. calumniari cit. Primo modo ut Advocatus, & Procurator dici Prævaricatores possint, non sufficit, si Juribus clientis visis, patrocinium suum illi quamvis iniquè, & pretio absteriti præstare negent, sed opus est, ut in aliam partem transeant. Et hinc etsi probro id datum fuerit Demostheni, non tamen propterea Prævaricator effectus est, dum is, postquam una die Reip. Atheniensis causam contra Mæliorum Legatos defendit, altera die pretio victus, tacuit, in publicum prodians còlo lana circumvoluto, se anginam pati asserens, cui unus ex populo exclamans, dixit, Non anginam, sed a-gentaginam pateris Demosthenes, authore Gellio l. 11. not. Attic. c. 9.

Hujus criminis condemnatus. 1. incurrit Infamiam Juris l. Athletas 4. §. fin. ff. de his, qui not. infam. & l. si is 4. ff. de Prævaric. Menoch. de Arbitr. cas. 323. n. 8. Wiestner hic n. 14. 2. fit Irregularis can. infames 17. caus. 6. q. 1. & Reg. infirmis 87. in 6. Thesaur. de pœn. Eccl. p. 2. V. accusator c. 1. n. 3. & c. 2. Wiestner l. cit. 3. puniuntur pœnâ extraordinariâ, sive arbitrio

Judicis juxta delicti qualitatem, & circumstantias l. accusatorum cit. & l. sciendum 2. ff. de Prævaricat. Menoch. l. cit. n. 4. Passerin. Trib. Regul. q. 7. art. 2. n. 8. Wagnereck in c. 1. V. fortius not. 2. h. tit. Valens. hic n. 2. Honor. n. 7. Engl. n. 4. Pirhing n. 1. §. prævaricari, Wiestner l. cit. Reiffenstuel n. 29. Plura de hoc infra Titul. 22.

Quæritur §. quid sit tergiversari? 1. Tergiversari dicitur ille, qui à publicis criminis accusatione semel instituta desistit l. accusatorum cit. §. calumniari 1. nisi abolitio intervenierit, quâ accusatus à reorum numero exemptus est, & accusationis memoria abolita l. si interveniente 12. ff. ad S. C. Turpill.

Hujus criminis reus 1. ex S. C. 27 Turpill. multatur pœnâ quinque librarum auri l. prævaricationis 2. §. fin. ff. de Prævaricat. Jure Codicis autem l. quisquis 1. C. ut intr. cert. temp. quarta bonorum parte, 2. de eo convictus, & condemnatus red- datur infamis l. noverint 2. C. eod. & l. si is 4. ff. de Prævar. 3. efficitur Irregularis juxta antè dicta Thesaur. V. cit. 3. Wiestner hic n. 15.

Hodie tamen, cum nunc receptum sit, ut accusatore ab accusatione desistente, Judex, novo processu instituto, ex Officio procedat, hæc pœna Tergiversationis sub- lata est, ut notant Clar. §. fin. q. 58. n. 3. Molin. tr. 3. de J. & J. D. 47. n. 10. & tr. 4. D. 9. n. 11. Passerin. Trib. Regul. q. 7. art. 2. n. 14. Wiestner n. 15. cit.

TITULUS III.

De Simonia, & ne aliquid pro Spirituibus exigatur, vel promittatur.

Postquam Præliminarium loco de Accu- sationibus, & vitijs, quæ in Accusatione contingunt, egimus, procedendum ad ipsa Crimina, quæ per Accusationem in Judicium Ecclesiasticum criminale trahuntur. Ex his primo loco occurrunt ea, quæ in contu-

meliam DEI, & rerum Sacrarum vilipen- sionem tendunt. Initium sumitur à Simo- nia propter ejus gravitatem; nam, ut can. fin. caus. 1. q. 7. dicitur, omnia crimina ad comparationem Simoniacæ Hæresis quasi pro ni- hilo reputantur.

§. I.

De Natura, & Varietate Simonie.

S U M M A R I U M.

1. Simonia est crimen gravissimum.

2. Ejus origo.

3. Definitio.

4. Est peccatum ex genere suo mortale.

5. 6. In quo consistat ejus malitia?

7. &c. Cui Virtuti opponatur?

11. &c. An sit Species Sacrilegij?

14. &c. An admittat parvitatem materie?

18. Casus, in quibus datio rei temporalis occasione rei Spiritualis excusatur à Simonie peccato.

19. &c. Dividitur Simonia in eam, quæ est Juris Divini, & illam, quæ est Juris positivæ Ecclesiastici.

22. 23. Quando utraque committatur?

24. &c. An Simonia Juris Ecclesiastici sit pro- prie dicta Simonia?

27. Si-

27. Simonia subdiviso.
 28. &c. Quando committatur Simonia mentalis?
 31. Quomodo hæc possit contingere?
 32. Quid requiratur, ut commissæ censeatur Simonia Conventionalis?
 33. Ejus divisio.
 34. 35. Requisita ad Simoniam realem.

36. Quotupliciter Simonia committi possit circa Beneficia?
 37. Definitio Simonie Confidentialis.
 38. 39. Ejus Species præcipue.
 40. &c. An committi possit sine pacto expresso?
 43. 44. An locum habeat etiam in Beneficiorum permutatione?

Quæritur 1. quid sit Simonia? *27.* Est crimen gravissimum, quod etsi corruptum hoc Sæculum ex Jure Canonico non minus, atque ex usu, & observantia expunctum, aut expungendum velit, semper tamen abhorret, & adhuc abhorret Ecclesia: quod suum judicium ut satis indicaret, in SS. Canonibus varijs, & abominandis illam descripsit nominibus; nam in his passim appellatur Turpissimum lucrum *can. si quis 8. caus. 1. q. 1.* vulnus cancrum *can. reperiuntur 7. q. cit.* Flagitium piacular, seu par illi, quod morte expiatur *can. quisquis 5. junct. Gloss. q. cit.* Crimen horribile nimis *c. cum in Ecclesia 9. b. tit.* comparandum blasphemæ Judæorum, & peccato Judæ proditoris *can. eos qui 21. q. cit.* Lepra *can. cum ordinaretur 14. q. cit.* Labes, & pestis tanta, ut sui magnitudine alios morbos, & Hæresim ipsam vincat *can. quisquis cit. c. quotiens 5. & duob. seqq. b. tit.* Nec immerito; quia vix aliud crimen est magis injuriosum DEO, & perniciosum Ecclesiæ; nam DEUM offendit, quia ejus præstantissima Dona, & gratias temporali pretio æstimat: Ecclesiam autem; quia viam ad Beneficia, & Dignitates Ecclesiasticas sternit indignis, & sæpe sceleratis hominibus.

Originem nomine suo antiquiorem hoc vitium habet; nam in antiquo jam Testamento dona, & jura Spiritualia vendita, vel empta fuisse constat ex *Num. 22.* ubi Balaam ad munus prophetandi vendendum sollicitatur; *3. Reg. 14.* ubi Jeroboam misit uxorem ad Ahiam Prophetam cum muneribus, ut indicaret sibi, quid futurum esset de infirmo filio; & *4. Reg. 5.* ubi Giezi famulus Elisæi Naaman Syro sanitatem divinitus datam vendidit. Nomen tamen hoc crimen à nullo istorum, sed à Simone Mago accepit, utpote qui hac in re gravius, quam priores, peccavit; illi enim solum vendiderunt gratias gratis datas: at verò Simon Magus emere voluit ipsum Spiritum Sanctum, h. e. gratiam sanctificantem, per quam Spiritus Sanctus in nobis inhabitat, & quidem ex fine capiendi inde turpissimum lucrum scilicet, ut illud donum iterum alijs venderet, & ex venditione, quæ per eundem fieret, multiplicatam pecuniam lucraretur, ut loquitur Urbanus II. *can. Salvator 3. caus. 1. q. 3.*

Definitur Simonia, quod sit studiosa voluntas emendi, aut vendendi aliquid spiri-

tuale vel spirituali annexum. Ita Gloss. in *Summ. V. quidam caus. 1. q. 1.* Azor p. 3. l. 12. c. 1. q. 1. Less. l. 2. de *Juss. c. 35. n. 3.* Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 2. Palao tr. 17. D. 3. p. 1. n. 2. Vivian. in c. 8. b. tit. pr. Gonzal. in c. 1. eod. n. 13. Barbof. ad *Rubr. n. 3.* Wagnereck *ibid. not. 4.* Carden. *Cris. Theol. Dissert. 27. n. 3.* Monacell. p. 3. tit. 1. form. 22. n. 10. Matthæucc. *Offic. Eccl. c. 49. n. 2.* Vincent. *Petra tom. 4. Comment. fol. 51. n. 9.* Valleng. *hic §. 2. n. 2.* Zœf. n. 3. Honor. n. 2. Engl n. 3. Pirhing n. 1. Schambog n. 2. König n. 3. Reiffenstuel n. 2. Magnif. P. Schmier p. 2. de *Delict. c. 1. n. 6.* & ceterum T. I. tum Canonistæ pleno agmine cum S. Thom. in *2. dist. 25. q. 3. art. 1. & 2. q. 100. art. 1.* Alijs verbis, sed eodem sensu illam describit Suar. *tom. 1. de Relig. l. 4. c. 1. n. 7.* Est Sacrilegium, quod committitur emptione, aut venditione, vel quovis alio contractu, quo Spirituale, ut tale est, commutatur pro temporali.

Quæritur 2. quale peccatum sit Simonia? *28.* Est peccatum ex genere suo mortale, & gravissimum. Ita Orthodoxi omnes, & patet ex utriusque Juris Judicio: *Civilis* quidem; nam hoc Jure crimine isto infecti ad instar eorum, qui criminis publici, & læsæ Majestatis rei sunt, puniuntur, & à Sacerdotij gradu dejecti, perpetuâ notantur infamiâ, prout statuit Leo Imp. l. si quemquam 31. C. de *Episc. & Cleric.* & repetitur *can. sanè 4. caus. 15. q. 3.* Canonico autem, quod gravissimis pœnis, ut *infra* videbimus, scelus hoc vindicat.

Dub. 1. in quo consistat essentialis Simonie malitia? *29.* Consistit in eo, quod res Sacra, ac Spiritualis indignè, ac irreligiousè tractetur, dum in commutationem trahitur pro re temporali, perinde ac si tam vilis sit, ut instar temporalium rerum venalis proponi possit; *Quis enim non vile putat, quod venditur?* ait Hormisdas Pont. in *Episc. ad Episc. Hispan.*

Ad sui constitutionem tria requirit, ut cum communi notant Valleng. *hic §. 2. n. 2.* Engl *ibid. n. 6. fin.* Matthæucc. *Offic. Eccl. c. 49. n. 1.* scilicet 1. Pactum Emptionis Venditionis, aut similis alterius commutationis. 2. Pretium, quod consistit in re temporali. 3. Mercem, quæ in illa est res Spiritualis, aut Spiritualis annexa: de quibus in decursu hujus Tituli plu-

22,

Dub.

⁷ Dub. 2. cui Virtuti opponatur Simonia? Videtur esse opposita Virtuti Fidei, & Justitiæ: Fidei quidem ex can. Presbyter 3. & seqq. caus. 1. q. 1. ubi Simonia appellatur Hæresis, & can. fin. caus. cit. q. 7. ubi Paschalis Papa, Pater, inquit, Simoniacos veluti primos, & precipuos Hæreticos, ab omnibus fidelibus respuendos, & si commoniti non respuerint, ab exteris potestatis comprimendos. Justitiæ autem; quia hanc committentes vendunt Spirituale, quorum non domini, sed dispensatores duntaxat sunt, pro pretio temporali contra voluntatem Christi, qui gratis ea vult dari Matth. 10. v. 8. atqui dispensator vendens bona, dispensationi suæ commissa, contra voluntatem domini, peccat contra Justitiā. Ergo &c.

⁸ Sed dicendum, per se, & principaliter eandem opponi potius Virtuti Religionis, ut post Host. Abb. & alios antiquiores notant Suar. tom. 1. de Relig. l. 4. c. 3. n. 1. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 2. Layman. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 4. coroll. 2. Palao tr. 17. D. 3. p. 1. n. 3. Wagnereck ad Rubr. b. tit. not. 9. Puring hic pr. & n. 3. Schambog. ibid. n. 6. Wietner n. 76. Reiffenstuel n. 9. & alij DD. passim. Ratio est, quia, ut n. 5. dictum est; malitia illius in eo consistit, quod per eam res Spirituales tractentur indigne, & irreligiose, dum pretio temporali coequantur, quæ tamen omne pretium superant.

⁹ Neque contrarium probant duo Argumenta opposita. Ad 1. Hæresis necessariò requirit judicium intellectus erroneum; contra Simonia committi potest sine judicio intellectus erroneo, solo pravo voluntatis affectu. Igitur Hæresis proprie non est. Vocatur tamen l. cit. Hæresis, tum quia cum tali judicio erroneo conjuncta fuit in Simone mago, qui donum DEI pecuniā possideri posse temere existimavit Act. 8. v. 20. tum verò quia etiamnum sæpe cum tali errore conjungitur, ij autem, in quibus error hic abiit, ita exterius operantur, ac si judicarent, supernaturalia Spiritus S. dona obtineri, & possideri pecuniā posse, quod esset judicium speculativum Hæresis.

¹⁰ Ad 2. Simonia dupliciter committitur; nam aliquando Spirituale datur pro temporali, ita, ut dans propterea nullum perdat emolumentum, vel incommodum subeat; aliquando autem ita, ut dans se commodo temporali privet, ut fit, quando pro pecunia resignatur Beneficium: in primo casu Simonia conjuncta est cum peccato injustitiæ, cum nihil intercedat, quod pretio sit æstimabile; non autem in secundo, quod tunc mercis rationem habeat commodum temporale, in cujus compensationem si exigatur pecunia, illicite quidem agitur, non tamen jus alterius ullum per hoc lædi videtur.

¹¹ Dub. 3. an Simonia sit Species Sacrilegij? Negant Cajet. q. 99. de Sacrileg. R. P. Schmalzgrueber L. V. T. I.

dub. 1. Valent. tom. 3. D. 6. q. 16. p. 4. circa fin. Palao tr. 17. D. 3. p. 1. n. 4. qui dupliciter illam à Sacrilegio differre contendunt.

1. Quia Sacrilegium est violatio rei sacræ secundum usum, ad quem fuit destinata, v. g. si quis conculcet rem Divino cultui, & venerationi destinatam. Simonia verò est violatio rei sacræ non tam quoad ejus usum, quam quoad ejus dignitatem, quippe quæ per emptionem, & venditionem minoris fit, quam par est. 2. Simonia infert injuriā rei Sacræ per modum commutationis voluntariæ injustæ, i. e. cum relatione ad alterum ementem, vel vendentem, qui similiter infert injuriā rei Sacræ; sacrilegium verò non est per se cum relatione ad alterum, qui similiter violat eandem rem sacram. Ergo &c.

Sed retinenda est affirmativa sententia, quam Suar. tom. 1. de Relig. l. 4. c. 1. n. 7. supponit, & communiter DD. probant ex eo; nam Sacrilegium est rei sacræ violatio, ut cum S. Thom. 2. 2. q. 99. art. 1. definiunt TT. At Simonia revera est quædam profanatio, & injuriosa tractatio rei Sacræ, dum per eam ista æquiparatur pretio temporali, & sic infra dignitatem suam, quæ superat omne pretium, injuriosè abjicitur. Ergo &c.

Neque obstant argumenta opposita. ¹² Ad 1. Sacrilegium committitur non tantum per actum corporeum injuriosum rei Sacræ, sed quacunque ejus mala tractatione, & abusu. Atqui Simoniacus non minus male tractat, & abutitur re sacra, quam qui eam conculcat, conspuat, furto subiegit &c. ¹³ Ad 2. Imprimis etiam Simonia ab uno solo committi potest, sicut eam commisit Simon Magus, quin ejus participes se fecerint Apostoli: deinde esto, quod committatur cum relatione ad alterum, hoc tantum probat, quod illa habeat aliquid speciale, quod non competit Sacrilegio genericè accepto: hoc autem non impedit, quin sit ejusdem species, sed potius necessarium est, cum qualibet species contrahat differentiam, quæ non competit generi.

¹⁴ Dub. 4. an Simoniæ peccatum ob solam parvitatem materiæ possit esse veniale? Affirmativa videtur colligi ex c. cisi questiones 18. b. tit. ubi Archiepiscopus Strigoniensis excusatur à Simonia, quod ab ipso pro Pallio fuerit datum modicum. Et confirmatur à pari cum alijs peccatis Religionis oppositis, v. g. cum violatione Voti, aut Juramenti promissorii, quod ex multorum sententia admittit materiæ parvitatem.

¹⁵ Sed respondendum est negativè. Ita Navarr. l. 3. cons. 52. n. 3. edit. 2. Ugo- lin. tr. de Simon. tab. 1. c. 17. pr. n. 3. Suar. tom. 1. l. 4. c. 3. n. 5. Sanch. l. 1. mor. c. 4. n. 1. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 4. coroll. 2. y. addit. Bonacin. de Simon. q. 3. n. 13. Palao tr. 17. D. 3. p. 1. n. 7. Barbof. in c. G. et si

et si quæstiones cit. n. 3. Matthæucc. Offic. Eccl. c. 49. n. 46. Zocf. hic n. 56. & præcipue n. 29. Pirhing n. 3. § 134. Wiestner n. 79. Schambog. n. 7. Reiffenstuel n. 11.

16 Ratio est, quia si parvitas materiæ daretur in Simonia, daretur illa vel ex parte ipsius rei sacræ, quæ emitur, vel ex parte pretij, seu rei temporalis, quæ pro spirituali datur, v. g. solvendo modicum, & leve pretium pro Beneficio Ecclesiastico, aut Jure Patronatus. Ex neutra parte materiæ parvitas peccatum veniale efficit: non ex parte rei ipsius sacræ: hæc enim, quantumcunque parva sit in suo genere, est nihilominus donum DEI, & altioris ordinis, quàm sit quævis res temporalis, ac propterea ejus vilipensio, quæ fit eam æquiparando rei temporali, est injuria gravis Spiritui Sancto irrogata: non ex parte pretij; quia malitia Simonix, ut sæpe hæcenus dictum est, tota in hoc consistit, quòd Spirituale coarquetur pretio temporali, & sic vilipendatur. Atqui hæc vilipensio semper manet, quæcunque sit pretium, imò eò major erit, quòd pretium minus est. Ergo &c.

17 Ad Argumentum oppositum, Archiepiscopus in textu allegato non excusatur, quia pro Pallio dedit modicum, sed quia modicum dando præsumebatur illud dedisse merè liberaliter, & non ex pacto, ut explicat Palao n. 7. cit. Fagnan. in c. tua nos n. 37. § duob. seqq. h. tit. Barbof. in c. et si cit. n. 3. P. Pirhing hic n. 134. P. Wiestner n. 79. P. Friderich de Simon. n. 9. Ad Conf. negatur paritas; nam violatione Voti, & Juramenti per se, & directè non violatur res aliqua Divina, sicut tamen contingit per venditionem rei sacræ: unde Simonia potius accensetur Sacrilegio, Blasphemix, & Hæresi, quæ parvitatem materiæ non sufficiunt.

18 Dub. 5. ex quibus capitibus datio rei temporalis occasione rei spiritualis excusetur à Simonix peccato? R. Sex maximè enumerantur capita. 1. Si temporale pro spirituali, aut contrà omnino gratis sine ullo explicito, & implicito pacto datur, prout dicitur infra n. 66. 2. Si post acceptum Spirituale datur temporale, aut contrà ex gratitudine ad satisfaciendum obligationi antidotali juxta dicenda n. 57. 3. Si temporale, quod datur Ministris Ecclesiæ pro administratione Sacramentorum, pro Missis, & alijs functionibus Spiritualibus, iisdem detur per modum stipendij ad honestam illorum sustentationem juxta explanationem n. 91. 4. Si dans, vel accipiens Spirituale pro temporali laborat ignorantia invincibili vel facti, quia non advertit rem hanc esse Spiritualem, vel Juris, dum non existimat illicitam esse pactionem Spiritualis pro temporali: quâ ignorantia, et si Janse-nistæ asserant, in statu Naturæ lapsæ operantem reipsa non excusari à peccato formali,

contrarium tamen apertè constat ex Confit. Alexandri VIII. quâ hanc ipsorum doctrinam reprobatur.

5. Si temporale solum detur pro labore extrinseco, qui adhibetur in ministranda re spirituali n. 98.

6. Si detur solum ad redimendam injustam vexam n. 134. § seqq.

Quæritur 4. quoruplex sit Simonia? R. Duplex est, una Juris naturalis, & Divini, altera Juris positivi Ecclesiastici. Ita Gloss. in c. cum pridem 4. V. illicitè in fin. de pact. Gloss. in c. ex parte 12. §. dimittere de Offic. Delegat. Gloss. in can. Salvator. 2. V. § Judicem caus. 1. q. 3. quas post Innoc. Host. Abb. Felin. Dec. Ancharan. Alex. Turrec. sequuntur Suar. tom. 1. de Relig. l. 4. c. 2. n. 1. Less. l. 2. c. 35. dub. 2. § 4. Palao tr. 17. D. 3. p. 2. n. 1. Matthæucc. Offic. Eccl. c. 49. n. 3. Pirhing hic n. 5. Schambog. n. 9. König n. 6. § duob. seqq. Reiffenstuel n. 24. Friderich de Simon. n. 11. Magnif. P. Schmier p. 2. de delict. c. 1. à n. 17. & teste Suarez l. cit. ferè omnes. Unde Gonetius, dum Dissert. de probabil. n. 148. dixit, hanc distinctionem ineptam, & Chymericam videri, & à RR. Casuistis excogitatum fuisse, valde peregrinum in DD. antiquis, de Simonia tractantibus, se esse ostendit; imò injuriam ipsis SS. Canonibus, quæ quæstion 5. & c. cum olim 7. de rer. permut. definiunt, permutationem Beneficiorum, factam sine autoritate Superioris, labem semper continere Simonix, quæ tamen certò non est Juris naturalis; aliàs etiam interpositâ Superioris autoritate, licita fieri non posset.

Dub. 1. quid intelligatur sub nomine Juris Divini, quando dicitur, quòd aliqua Simonia sit Juris Divini? R. Intelligitur Jus mentibus nostris à DEO infusum, seu Naturale; nam Jus Divinum positivum, specialiter vetans indignum hunc rerum Sacrarum usum, non extat; sed à Christo, dum Matth. 10. v. 8. dixit, *Gratis accepistis, gratis date*, solum fuit explicatum Jus naturale, ut post Franc. Victoriam relict. de Simon. n. 11. ac alios tradit, & fusè explicat Suar. c. 2. cit. à n. 11. Atque adeo, dum Simonia intrinsecè mala aliquando dicitur esse Juris Naturalis, aliquando Juris Divini, Synonymæ dictiones sunt.

Ratio, quæ Jure naturali vetitam esse Simoniam probat, est, quia est contra Jus naturæ, rem Sacram, & Spiritualem vilipendere, inhonorare, & indignè tractare. Atqui si res Sacra, & Spirituality venditur, aut pro re temporali conceditur, ipsa vilipenditur, inhonoratur, & indignè tractatur; consideratur enim, ut res temporalis, naturalis, & pretio æstimabilis, cum tamen ex doctrina Apostoli ad Philipp. 3. v. 8. res temporales in comparatione Spiritualium æstimentur ut stercore. Ergo &c.

Dub. 2. quando committatur Simonia Juris naturalis, aut Divini, & quando Ju-

ris positivi Ecclesiastici? R. *Simonia Juris naturalis*, & *Divini* committitur, quando pro re temporali datur res de se verè Spirituales, aut huic annexa, uti est Gratia sanctificans, & alia gratis data, Sacramenti, Consecratio, Benedictio, Ecclesia, vel Calix post consecrationem, Ecclesiastica Jurisdictio, Spirituale Officium &c. Hæc propriissime dicta Simonia est, & ei propriè convenit Definitio.

13 *Simonia Juris positivi Ecclesiastici* est, quando una res Spirituales, aut Spirituali annexa datur pro alia Spirituali, aut huic annexa, qualis committitur ex permutatione Beneficiorum Ecclesiasticorum propria auctoritate factâ, & in Resignationibus illorum Confidentialibus, prout *infra n. 36. & seqq.* declarabitur. Imò aliquando Simonia Juris Ecclesiastici committitur, cum res in se temporalis datur pro pretio temporali, ut contingit, cum venduntur, aut emuntur Officia Oeconomorum, Vicedominorum, Thesaurariorum, Sacristarum, & similia; cum enim ex natura sua non repugnet dari Spirituale pro Spirituali, temporale pro temporali, tota malitia in his casibus ex præcepto Ecclesiæ provenit, quo hæc ejusmodi rerum, vel Jurum, aut Officiorum commutationem ex motivo Religionis, & reverentiæ rebus Sacris debet prohiberi.

14 Dub. 3. utrum Simonia Juris Ecclesiastici sit propriè dicta Simonia? Negant. Palud. in 4. dist. 25. q. 4. art. 2. Sot. l. 9. de Just. q. 5. art. 2. Tann. tom. 3. D. 5. de Relig. q. 8. dub. 2. n. 30. Laym. l. 4. tr. 10. c. ult. n. 66. Wagnereck ad Rubr. b. tit. not. 10. Pirhing *hic n. 6.* König *ibid. n. 8.* & videtur istud probare ratio; nam, ut n. 6. dictum est, ad Simoniam requiritur, ut interveniat simul pretium temporale, & merx Spirituales. Atqui in Simonia Juris Ecclesiastici alterutrum deficit, pretium quidem temporale in permutatione Beneficiorum, res Spirituales autem in venditione Officiorum Oeconomorum, Vicedominorum &c. Ergo &c.

15 Sed dicendum, etsi minùs propriè Simonia sit, venire tamen illam adhuc nomine Simonie posse. Ita Suar. tom. 1. de Relig. l. 4. c. 2. n. 1. & c. 7. n. 2. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 25. Carden. *Cris. Theol. dissert. 27. n. 9.* & duob. seqq. Zoel. *hic n. 50.* Schamb. n. 10. Wietner n. 6. Reiffenstuel n. 26. & præcipue n. 31. cum communiori Interpret. & DD. Ratio est, quia Beneficia habent annexum aliquid temporale, nempe redditus, & Officia memorata relationem ad Spirituale, quippe cum ordinentur ad rerum Ecclesiæ temporalium administrationem, defensionem, vel custodiam. Cons. quando auctoritate propria permittuntur Beneficia, invenitur adhuc pretium temporale, & cum Officia dicta venduntur, merx erit res Spirituales, scilicet

R. P. Schmalzgrueber L. V. T. I.

quæ talis ob connexionem cum Spirituali efficitur.

Ex quo eadit Ratio dubitandi allata: 26 quæ etiam ex eo nimium probare convincitur, quia sequeretur, non esse in potestate Ecclesiæ facere, ut præcipiendo rem indifferentem ex motivo alicujus Virtutis ea res fiat objectum talis Virtutis: quod falsum est; nam exploratum est, quod præcipiendo actum indifferentem ex motivo Religionis efficiat, ut sit actus Religionis: item ante præceptum Ecclesiasticum non erat Sacrilegium communicare non jejunum, sicut neque est Sacrilegium, si moribundus communicet non jejunus; sed post præceptum Sacrilegium est, quando quis extra periculum mortis communicat non jejunus. Igitur etiam prohibendo actum sub motivo turpitudinis, repetitur in Simonia, efficitur, ut ille sit actus Simonie.

Quæritur 5. quomodo subdividatur? 27 Simonia utraque hæcenus explicata? R. Tam Simonia Juris Divini, & Naturalis, quam ea, quæ est Juris positivi Ecclesiastici, subdividitur in Internam, & Externam. Interna est, quæ in sola mente, five interno animi proposito committendi Simoniam consistit. Externa, quæ in actum externum exit: quod duplici modo fieri potest. Vel enim intercedit aliquod pactum expressum, vel tacitum, vel non intercedit. Si hoc secundum, & nullo interveniente hujusmodi pacto, res Spirituales in compensationem temporales, aut hæc propter rem Spiritualem acceptam quasi ex debito datur, committi dicitur *Simonia Mentalis*; si primum, appellatur *Simonia Conventionalis* à Conventionalione, quam superaddit Simonie Mentali.

Dub. 1. quando committatur Simonia Mentalis? 28 R. Tunc, quando quis rem Spiritualem alicui confert, tanquam compensationem, ex Justitia debitam pro re temporali ab ipso accepta, vel animo obligandi alterum ad reddendam rem temporalem; aut vice versa, quando quis alteri confert rem temporalem, tanquam ex Justitia debitam pro re Spirituali, vel cum intentione obligandi ad reddendam vicissim rem Spiritualem, nullo tamen pacto expresso, vel tacito interveniente. Et ita Simonicus mentalis efficitur, qui inservit Episcopo, nullo quidem pacto, vel conventionione externa verbis, vel signis facta, eo tamen animo, & intentione, ut pro mercede ei conferat Beneficium Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 26. not. 4. Barbof. in c. 12. n. 4. b. tit. Mattheucc. *Offic. Eccl. c. 49. n. 23.* Engl *hic n. 12.* Pirhing *ibid. n. 7.* Illust. D. Præpos. Frising. *cons. 21. n. 12.*

Similiter committit Simoniam mentalem ille, qui, cum vacat Beneficium, quod ipse prestat, accedit Collatorem, vel Patronum, eique se commendat pro collatione,

tione, vel præsentatione ad Beneficium, & simul per se; vel per alium ipsi offert certam aliquam quantitatem pecuniæ, aut vas argenteum, vel aureum, absque ullo quidem pacto externo, conditione, aut obligatione externè appositâ, ut pro tali re temporali eidem conferat Beneficium, hac tamen interna intentione, fine, & animo, ut intuitu illius Collatorem, vel Patronum moveat, & obliget ad conferendum sibi præ alijs Beneficium.

³⁰ Deducitur ex Decreto Innocentij XI. ubi inter prohibitas n. 45. refert sequentem Propositionem: *Dare temporale pro Spirituali non est Simonia, si temporale non datur tanquam pretium, sed tanquam motivum conferendi, vel efficiendi Spirituale.* Conf. ex ratione; nam qui ita inservit Episcopo, vel rem temporalem dat Collatori, vel Patrono, hac re temporali, vel servitio æquivalenter censetur emisse collationem, vel præsentationem ad Beneficium; neque enim inservit, aut dat omnino gratis: quod inde colligitur, quia tales, si per servitia, & munera non obtineant, quod desiderant, statim prorumpunt in murmura, & conqueruntur se nihil per ea effecisse, quod non facerent, si obsequia sua, & munera obtulissent omnino gratis.

³¹ Dub. 2. quomodo contingere Simonia mentalis possit? R. Plerumque contingit ex parte dantium tantum; quia intentio prava animo retinetur: potest tamen contingere etiam ex parte utriusque, scilicet tradentis rem temporalem ex una parte, & rem Spiritualem ex altera, sed casu, & non conventionem, si scilicet uterque habeat prævum animum, & neuter hunc signis externis sufficienter manifestet. Suar. tom. I. de Relig. l. 4. c. 41. n. 3. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 67. Gonzal. in c. fin. n. 2. h. tit. Pirhing hic n. 7. Schambog. n. 13. Reiffenstuel n. 16.

³² Dub. 3. quid requiratur, ut commissa censeatur Simonia Conventionalis? R. Ad hanc non sufficit sola promissio rei Spirituales pro temporali, aut vicissim; sed ea promissio etiam debet esse à promissario acceptata: nam si acceptata non sit, non Conventionalis, sed mentalis duntaxat erit, ut cum Farin. l. 1. decis. 34. à n. 4. bene advertit Reiffenstuel hic n. 19. quia deest vera conventio, & pactum, quæ est duorum, plurimùmve in idem placitum consensus tacitus, vel expressus l. hujus 1. §. 2. ff. de Pact.

³³ Quæritur 6. quotuplex sit Simonia Conventionalis? R. Est triplex, *Pura*, cum traditio ex neutra parte secuta est; *Mixta*, cum facta est traditio ex alterutra parte, aut mercis, aut pretij Simoniaci; & *Realis*, quando consummata est Simonia traditione tam mercis, quàm pretij. Flam. l. 7. de Resign. q. 2. n. 7. Azor p. 3. l. 12.

c. 2. q. 1. Gutier qq. can. l. 1. c. 9. n. 7. Suar. tom. 1. de Relig. l. 4. c. 41. n. 4. & duob. seqq. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 36. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 67. Gonz. ad c. 12. n. 3. h. tit. Barbof. ad Rubr. eod. n. 4. Wagnereck ibid. not. 6. Vallens. hic §. 3. n. 2. & 3. Zoesl. n. 86. Pirhing n. 8. & 9. Schambog n. 13. König n. 4. Wiestner n. 7. Reiffenstuel n. 20. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 14.

Dub. 1. an requiratur ad Simoniam realem, ut totum pretium, quod pro re Spirituali promissum est, tradatur? R. Negative: sed sufficit, si inchoatè, seu ex parte datum sit. Less. n. 36. cit. Et hinc si quis alicui pro Beneficio promissit alicui e.g. 300. fl. & isto accepto, interea dat 100. vel 50. aut etiam minus, Simonia Realis, poenas Juris inducens, jam est completa. Idem est, si quis plura promissit obsequia temporalia, & accepto Beneficio, unum tantummodo, & idque exiguum præstitit. Reiffenstuel hic n. 22.

Dub. 2. an ad Simoniam realem requiratur, ut res temporalis pro Spirituali, aut contrà mutuo statim simul tradatur? R. Negative: sed sufficit, si tradatur post aliquod tempus etiam longum v.g. annum. Hinc licet maneat Simonia mentalis, vel Conventionalis tamdiu, donec ex parte utraque fiat inchoatè saltem traditio, tamen ab illo momento, quo postea fit etiam alterius traditio, Simonia realis completur, & quoad poenas Juris retrahitur ad tempus pactionis præteritæ. Reiffenst. n. 23.

Dub. 3. quotupliciter Simonia committi possit circa Beneficia Ecclesiastica? R. Committi potest Simonia *Juris communis*, seu *simplex*, & potest committi *Simonia Qualificata*, Jure speciali Ecclesiæ introducta, quæ *Confidentialis* dicitur à Fiducia, quam unus in altero, in quem Beneficium transfert, constituit. Posterior hæc introducta est per Constit. Pij IV. incipit *Romanum* 7. Cal. Nov. 1564. & S. Pij V. incipit *Intolerabilis* Cal. Jun. 1569. De hac ulterius.

Quæritur 7. quid sit Simonia *Confidentialis*? R. Est, quâ quis Beneficium Ecclesiasticum alicui quocunque modo v.g. eligendo, præsentando, conferendo, vel in ejus favorem resignando procurat cum expresso, vel tacito pacto, ut is, cui id procurat, post aliquod tempus idem Beneficium ipsi procuranti, vel alteri resignet, aut pensionem, vel fructus ex eo præstet. Consequenter materia hujus Simonie sunt sola Beneficia Ecclesiastica: & hinc, quando Pensio, vel quodlibet aliud Jus, sub nomine Beneficij propriè non comprehensum, resignatur, etiam reservato accessu, ingressu, & regressu, de quibus n. seq. committitur solum Simonia communis, non autem *Confidentialis*, nec incurrunt poenæ, illam

committentibus constituta. Pirhing. hic n. 113.

38 Dub. 1. quam sint præcipuæ Species Simonia Confidentialis? 1. Præcipuam hujus speciem constituunt Collationes, & Resignationes, quæ fiunt cum reservatione Accessus, Ingressus, & Regressus.

Accessus reservatur, quando quis volens Beneficium obvenire Titio, quia iste modò ob defectum ætatis, vel alia ex causa ad id inhabilis est, illud interea confert Cajo, ea conditione, & pacto, ut postquam Titius legitimam ætatem adeptus fuerit, illud dimittat, propria autoritate apprehendendum à Titio. Flamin. l. 6. de Resign. q. 5. n. 111. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 75. Zoesl. hic n. 123. Pirhing. n. 114. Schambog. n. 102. Wiestner n. 10. Reiffenstuel n. 33.

39 Ingressus reservatur ab illo, qui Beneficium sibi collatum, sed nondum possessum resignat alteri eo pacto, ut ubi iste Beneficium dimiserit, ipse resignans jus habeat ingrediendi possessionem illius. Flamin. l. cit. n. 114. cum reliquis supra.

Regressus reservari ab eo dicitur, qui Beneficium sibi collatum, & jam possessum resignat alteri, eo pacto, ut ubi istud per mortem, Professionem Religiosam &c. istius vacaverit, resignans idem recuperet. Ita cit.

Causa prohibendi hujusmodi Resignationes, & Collationes duplex fuit, tum quòd speciem hæreditariæ successionis, quam SS. Canones oderunt, præbeant, tum quòd anam dent optandæ, & captandæ mortis alienæ.

40 Dub. 2. an modis hæcenus recensitis Simonia Confidentialis committatur etiam tunc, quando intercedit sola intentio, non verò etiam pactum expressum? 1. Distinguendo: Vel enim resignans, eligens, præsentans, aut conferens Beneficium habuit animum obligandi resignatarium, collatarium &c. ad dandum, sibi, aut illi, cui vult, accessum, ingressum, aut regressum, vel sine animo obligandi solum speravit, quòd is, cui sic Beneficium procuravit, esset illud resignaturus sibi, aut amico, vel consanguineo suo.

41 Si hoc secundum, non committitur Simonia; quia hac ratione non intercedit voluntas emendi, & vendendi. Neque obstat, quòd in Bulla S. Pij V. n. 36. allegata ut Simoniaci damnetur etiam sola intentio dimittentis Beneficium; non enim per intentionem ibi intelligitur sola spes, sed voluntas obligandi alterum, prout explicant Navarr. Man. c. 23. n. 109. Ugolin. tab. 1. c. 22. §. 1. Suar. tom. 1. de Relig. l. 4. c. 43. n. 12. P. Friderich de Simon. c. 4. n. 195.

Si primum, interest, an intentio illa obligandi expressa sit signo aliquo externo, vel non.

Si non est expressa, committitur Simonia solum mentalis, ut constat ex dictis n. 28. quæ tamen propriè dici confidentialis non potest, cum nec in Bulla Pij IV. nec in Bulla Pij V. specialiter damnetur, vel puniatur.

Si verò intentio obligandi signo externo expressa sit, vera committitur Simonia, licet alter nihil paciscatur, vel reprobmittat, ut meritò docent Garc. p. 11. de Benef. c. 3. n. 2. Flamin. de Confident. q. 26. n. 39. Suar. de Censur. D. 22. sect. 6. n. 15. §. 16. Palao tr. 17. D. 3. p. 12. n. 4. & patet ex Bulla Pij V. ubi dicitur, Confidentialiam, seu Simoniam Confidentialem censendam esse, si quis Beneficium receperit ex resignatione, vel cessione cujuscunque personæ simpliciter aut cum circuitu retrocessionis, cum regressu, vel accessu, etiam sola dimittentis intentione.

Dub. 3. an Simonia Confidentialis locum habeat etiam in Beneficiorum permutatione?

Ratio dubitandi est; quia etiam ista fieri potest cum certa fiducia, sive pacto de permutatione suo tempore dissolvenda, & concedendo regressu ad sic dimissa, vel de ijs in favorem nepotum, aut aliorum resignandis, vel pensione sibi, aut alijs solvenda.

Sed dicendum, licet ita Permutantes committant Simoniam Juris Communis, Confidentialem tamen ab ipsis probabiliter non committi. Ita Navarr. ad hanc Rubr. conf. 77. Suar. l. 4. cit. c. 43. n. 11. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 75. §. illud, Palao p. 18. n. 2. Zoesl. hic n. 124. Pirhing. n. 113. Wiestner n. 11. Reiffenstuel n. 39. Ratio est, quia Constitutiones Pij IV. & Pij V. cit. penales, & odiosæ sunt. Igitur non sunt extendendæ, nisi ad cessionem, & resignationem Beneficiorum. Atqui sub nominibus cessionis, & resignationis ex communi usu Jurium, & DD. in odiosis ea, quæ fit ex causa permutationis, non venit. Ergo &c.

Secus discurrendum de Episcopo, vel quovis alio Beneficij collatore; nam hic, si cum altero, vel utroque permutantium pacisceretur de fructibus, vel pensione sibi, vel alteri solvendis propter admiffam permutationem, vel collationem factam, committeret Simoniam Confidentialem, prout cum reliquis supra allegatis notant P. Wiestner n. 12. & P. Reiffenstuel n. 40. & satis clarè expressum est in Const. Pij V. cit. ibi: Si Ordinarius, vel alius Collator contulerit, vel conferat Beneficium quovis modo (ac proinde etiam ex causa Permutationis) vacans, ea conditione tacita, vel expressa &c.

S U M M A R I U M.

45. &c. Quid nomine Pactionis Simoniace veniat?
49. &c. An committatur Simonia per Pactum onerosum, ex parte unius fictum?
53. &c. An Simonia sit dare temporale ex sola spe gratitudinis exhibende ab altero per donum spirituale?
56. &c. Vel contra dare Beneficium Ecclesiasticum Benefactori temporali?
60. &c. Quid si obligatio gratitudinis, pro exhibito spirituali prestande, deducatur in pactum?
65. &c. An aliquando committi Simonia possit per solam gratuitam donationem?
71. &c. Quid dicendum, quando temporale pro spirituali datur, non ut pretium, sed solum ut motivum?

75. &c. Vel contra, quando datur spirituale ad acquirendum temporale, seu finem?
81. &c. An Simonia sit dare, promittere, legare &c. aliquid temporale sub modo, vel conditione rei, aut operis spiritualis?
89. &c. Quid sentiendum de Pactione, quæ Clericus convenit de stipendio, antequam in se suscipiat obligationem ministrandi spiritualia?
93. &c. Quinam Clerici petere, & accipere tale stipendium possint?
97. &c. Pro quali labore?
101. &c. An Simoniam committat, qui temporale dat, vel promittit pro intercessionem, commendationem, precibus &c. apud Patrum, vel Collatorem Beneficij interponendis?

Inter ea, quæ n. 6. dixi ad constitutionem Simoniz requiri, est Emptio Venditio, seu Pactio Simoniaca; quia Simonia, ut patet ex n. 3. est studiosa voluntas emendi, aut vendendi &c.

Quæritur 1. quid nomine Emptionis Venditionis, seu Pactionis Simoniace veniat? n. hoc nomine in Definitione, & materia Simoniz venit quicumque contractus onerosus, & reciprocus, & omnis conventio tam tacita, quam expressa, vi cuius spirituale pro temporali, tanquam pretio datur, vel promittitur. Ita S. Thom. 2. 2. q. 100. art. 1. ad 5. Navar. Man. c. 23. n. 105. Azor p. 3. l. 12. c. 1. q. 1. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 3. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 2. y. emendi, Palao tr. 17. D. 3. p. 1. n. 2. Fagn. in c. in ordinando n. 5. b. tit. Barbof. ad Rubr. eod. n. 3. circa fin. Wagnereck ibid. not. 4. Carden. Cris. Theol. Dissert. 27. n. 4. Vallenf. hic §. 2. n. 2. Zoes. n. 3. fin. Engl. n. 4. § 7. Pirhing n. 1. y. dicitur 2. Schambog. n. 4. Könign. 17. Wiest. n. 13. Reifensuel n. 68. Monacell. p. 3. tit. 1. form. 22. n. 10. Matthæucc. Offic. Eccl. c. 49. n. 2. P. Friderich de Simon. c. 1. n. 3. Magnif. P. Schmier p. 2. de delict. c. 1. n. 8. & cæteri DD. passim.

Ex quo sequitur 1. nomen Emptionis Venditionis in definitione Simoniz sumi latè, prout scilicet complectitur etiam Locationem, Transactionem, Permutationem, aut Contractum innominatum Do, ut des &c. & quamvis aliam pactionem expressam, vel tacitam. S. Thom. l. cit. Imò etiam nominatio, sive presentatio, electio, institutio, confirmatio, renuntiatio, remissio, & similes actus, si gratis non fiant, sub nomine Emptionis Venditionis comprehenduntur.

Nec actus positivi tantum, sed etiam omisio, ut si quis accepto pretio omitat aliquem ordinare, absolvere, eligere &c. sub Pactionem Simoniacam cadit, ut infra n. 207. dicitur. Fundaturque acceptio hæc in Jure l. statu liberi 29. §. Quintus 1. ff. de Stat. liber. ibi, Lex duodecim tabularum emptionis verbo omnem alienationem complexa videtur.

Sequitur 2. nihil referre ad Simoniam, qualecunque nomen tali pacto imponatur; quia Lex non est imposita verbis, sed rebus l. omne 2. fin. C. commun. de Legat. & quid sit in fraudem Legis, est habendum pro infecto l. jubemus 41. C. de liberal. caus. & quoniam certum est, quod is committit in Legem, qui Legis verbum complectens, contra Legis nititur voluntatem, ut habet Reg. certum 88. in 6. Quare non excusabitur à Simonia, qualecunque quis nomen pacto suo imposuerit, cum nulla variatio nominis purget id, quod per se, & ex natura sua malum est: & prudenter Ulpianus l. si quis 4. ff. de Legat. 1. inquit, Rerum vocabula immutabilia sunt, hominum mutabilia. Abb. in c. 16. not. 2. b. tit. Vivian. in c. 36. y. vel nominis eod. Barbof. ibid. n. 5. Pirhing. hic n. 26. not. 2.

Sequitur 3. non requiri ad Simoniam, ut interveniat pactum expressum: sed sufficit tacitum, etiam ex una solum parte inchoatum, vel intentum, quo quis temporale quidem dat, aut præstat, aut præstare intendit animo, & intentione alterum obligandi; nam dari potest Simonia ex parte unius duntaxat, quando videlicet unus offert, dat, aut præstat, aut præstare proponit aliquid temporale animo obligandi alterum ad dandum spirituale, & alter id vel non advertit, vel advertens non consentit, &

& propterea non acceptat, vel Spirituale non vicissim dat, aut dat quidem, non tamen intuitu illius temporalis. Ita ex parte unius Simonis Magi, non item S. Petri fuit Simonia commissa, dum ille huic quidem obtulit pecuniam pro dono Spiritus Sancti, S. Petrus verò non accepit, sed recusavit dicens, *Pecunia tua tecum sit in perditionem.* Hinc in Definitione non dicitur Pactum, vel Contractus, sed studiosa voluntas &c.

Quæritur 2. an Simonia vitium habeat pactum onerosum, quod ex parte unius fictum est? Certum est 1. Eo casu committi Simoniam, saltem mentalem ab eo, qui verè habet animum præstandi temporale, vel spirituale, quod promittit. Pirhing. hic n. 9. Certum est 2. etiam alterum, qui talem animum non habuit, peccare graviter; quia si fide promittendo perniciosè, scandalosè, imò & sacrilegè mentitur, atque alterum inducit ad Simoniam. Lessl. l. 2. de Just. tr. 35. n. 11. Wiestner hic n. 13. Reiffenstuel ibid. n. 130. & alij apud istos. Certum est 3. eundem, qui ita facilè pactus est, in foro saltem externo habendum pro Simoniacò, donec probaverit fictionem; quia opus Simoniacum externum posuit, & intentio operantis præsumitur esse conformis operi externo.

Dubium est, an ex parte ita paciscens fide pactio hæc ficta verè sit Simoniacæ? Affirmat Navar. Comment. ad c. fin. b. tit. n. 10. & Man. c. 23. n. 106. & est autem. Cum alijs ex ratione, quia sic promittens, mediante promissione rei temporalis, licet fictæ, & deceptoriam, obligare intendit alterum ad conferendum Spirituale. Ergo iam aliquo temporali consequitur Spirituale; nam ipsa promissio, quæ spirituale consequitur, temporalis est, & pretio æstimabilis, quia onerosa, & multis periculis obnoxia.

Sed dicendum, à fide paciscente in foro conscientie interno saltem Simoniam nullam incurri, & cons. neque poenas in Jure latas contra Simoniacos: & hinc si ex tali promissione ficta accepit Beneficium, retinere illud poterit, modò à legi imò Collatore acceperit. Ita Cajet. tom. 2. Opusc. tr. 9. q. 2. Sot. l. 9. de Just. q. 8. art. 1. Rodriq. V. Simonia c. 56. n. 6. Suar. tom. 1. de Relig. l. 4. c. 42. n. 5. Lessl. l. 2. de Just. c. 35. n. 11. Tann. tom. 3. D. 5. de Relig. q. 8. dub. 2. n. 29. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 67. Coroll. 2. Palao tr. 17. D. 2. p. 6. n. 2. Wagnereck ad Rubr. b. tit. not. 6. fin. Pirhing hic n. 9. Reiffenstuel n. 130. Wiestner n. 15. Ratio est, quia ad Simoniam incurrendam requiritur animus emendi Spirituale pro temporali. Atqui iste in casu præsentis non adest in fide paciscente. Ergo &c.

Ad Argumentum oppositum dico, illo non probari aliud, quàm quòd hujusmo-

di fictione committatur peccatum scandali gravis; neque enim hoc casu intervenit aliquid, quòd respectu ita paciscens habeat rationem pretij: nam si aliquid tale esset, illud esset vel ipsum temporale, quòd ita fide promittit, vel ipsa promissio ficta. Non ipsum temporale; quia non adest animus illud dandi pro spirituali, quòd requiritur, ut aliquid habeat rationem pretij in actu 2. non ipsa promissio ficta; quia licet hæc pretio aliquo modo sit æstimabilis, non tamen offertur in pretium beneficii accepti, sed tantum est conditio, quæ pretium pro illo offertur.

Quæritur 3. utrum Simonia sit dare quodcumque donum, vel obsequium temporale absque ulla recipientis obligatione ex sola spe gratitudinis, & intuitu remunerationis per Spirituale donum exhibendæ. E. g. Titius intervit, vel aliud obsequium præstat Patrono Beneficii, vel Episcopo ejus Collatori gratis, & absque animo ullius obligationis illi imponendæ, sub spe tamen, & intentione ejus animum conciliandi, ut postea Beneficium ex gratitudine, & benevolentia ei præster: quæstio est, an Titius hoc casu committat Simoniam? N. Negativè. Ita omnes teste Suar. tom. 1. de Relig. l. 4. c. 45. n. 4. Ratio est, quia tali casu obsequia non habent rationem pretij, sed solum conciliant benevolentiam, à qua procedit gratuita Beneficii collatio, vel præsentatio. Conf. qui spe obtinendi aliquid ultra sortem, ex gratitudine sibi præstandum à mutuatorio, dat ipsi mutuum, non committit Usuram, juxta doctrinam S. Thom. 2. 2. q. 78. art. 2. ad 2. & 3. Ergo nec Simoniam, qui spe obtinendi Spirituale gratis, & sine pacto explicito, vel implicito, dat temporale: est enim par ratio; nam sicut id, quòd exigitur suprà sortem, Usuram efficit, ita Simoniam illud temporale, quòd datur pro Spirituali.

Dubitari potest, an Simoniacus in dato casu efficiatur, qui spem hanc suam accipiendi Beneficium Ecclesiasticum, vel aliud quid Spirituale explicat illi, cui dedit temporale, & gratum ab illo animum postulat? Sed dicendum, neque sic committi Simoniam, modò temporale omnino gratis detur, & ablit omne pactum, & voluntas alterum obligandi. Ita Suar. c. 45. cit. n. 8. & caret assertio sic limitata omni difficultate. Nam 1. quòd licitum est optare, licitum est etiam signis exprimere. Atqui juxta n. præc. licitum est optare, & sperare Spirituale ex gratitudine sibi vicissim dandum ab eo, cui ipse dedit antea temporale. Ergo &c. 2. Quòd licitum est in mutuo, quin propterea committatur Usura, licitum etiam est in materia præsentis, ne committatur Simonia. Atqui in mutuo, si mutuum ab obsequio, vel lingua non quasi ex obligatione rei exhibetur, sed ex benevolentia, quæ sub æstimatione

non cadit, licet hoc accipere, exigere, & expetere, ut docet S. Thom. l. cit. ad 3. nec propterea committitur Usura. Ergo nec committitur Simonia, si dans temporale accipienti istud explicet spem, quam habet, recipiendi ab ipso Spirituale. 3. ipse DEUS temporalium bonorum promissione Populum Hebræum sæpe provocavit ad sui cultum, & præceptorum suorum observantiam: cujus exemplum secuti probi parentes sæpe munerum oblatione liberos, aliosque excitant ad orationem, & aliarum Virtutum actus, quin eos propterea quisquam reprehendat, & Simoniz arguat.

⁸⁵ Dixi, *Modò absit omne pactum*; nam si pactum explicitum, vel implicitum, aut etiam intentio sola obligandi ex iustitia huiusmodi spei, vel expressiōni accedat, certò Simonia committitur. Et tale Pactum adesse in foro externo præsumitur, quando e. g. aliquis per longius tempus inservit Collatori, vel Patrono Beneficij, nullum, vel tenue duntaxat habens salarium; nam ex tali servitio voluntariè acceptato naici videtur obligatio Iustitiæ ad reddendam ei mercedem, & cons. obligatio remunerandi per collationem Beneficij, quod serviens intendit. Pirhing hic n. 137. & alij apud illum. Imò ut in huius dubij, & præcedentis Quæstionis casu Simonia non committitur, quidam cum P. Reiffensuel requirunt, ut huiusmodi obsequia, donationes &c. præstentur principaliter ex alio fine, & titulo; nam si ideo præcipuè, & principaliter ea præstiterint, ut ab altero, cui illa præstiterint, obtineres Spirituale, v. g. Beneficium &c. Simoniam, ut notat cit. Autor, & b. ut. à n. 94. fusè deducit, jam commisit. Quidquid sit, talia obsequia, etsi gratis præstentur cum spe obtinendi Beneficium, non carent periculo propter scandalum, & quia speciem scilicet Simoniz habent.

⁵⁶ Quæritur 4. an sit Simonia dare Beneficium Ecclesiasticum benefactori temporali ex gratitudine, & ad satisfaciendum obligationi antidotali inde ortæ, ut si Episcopus, cui Clericus, vel ejus pater diu obsequia temporalia præstitit, eidem Clerico gratitudinis causâ conferat Beneficium, aut Patronus ad illud præsentet Clericum, qui liberos ipsius insituit? *Ratio dubitandi* est, quia qui dat Spirituale donum pro temporali obsequio, etiam titulo gratitudinis, videtur comparare, & adæquare Spiritualia temporalibus, in quo malitia Simoniz consistit. *Conf.* Spiritualia ex præcepto Christi gratis dari debent, at quod datur ex obligatione antidotali, non datur gratis, cum repugnet dari ex obligatione, & dari gratis, ergo &c.

Sed dicendum, in huiusmodi collatione, vel præsentatione, modò gratis omnino fiat, non intercedere Simoniam. Ita Navar. Man. c. 23. n. 106. & conferens. Sot.

l. 9. de Just. q. 7. art. 1. & 3. Carden. Cris. Theol. Dissert. 27. n. 111. P. Friderich. de Simon. c. 2. n. 18. Ratio est, quia in hoc modo conferendi, vel præsentandi nullum intercedit pactum, vel pretium: non pactum; quia ponitur, quòd ille, qui sua obsequia temporalia Episcopo, vel Patrono impendit, illorum compensationem per Beneficij collationem, aut præsentationem non intendat, sed illa vel gratis omnino, vel pro mercede temporali exhibuerit. *Non pretium*; quia dum aliquid datur ut pretium, id, quod datur, adæquatur accepto. non ita adæquatur, quòd datur ad satisfaciendum obligationi antidotali; quia, ut S. Thom. 2. 2. q. 78. art. 2. ad 2. & q. 106. art. 5. ad 1. notat, gratitudo non tam respicit datum, quàm affectum; & hinc ex gratitudine conferri potest aliquid longè nobilius, quàm fuerit acceptum, absque vilipendio, & injuria muneris, quod rependitur, ergo &c.

Adde, nec Simoniam, nec illicitum aliunde esse, si Patronus, vel Collator Beneficij Ecclesiastici prædictam suam intentionem explicet Clerico, eique dicat, se ipsi conferre Beneficium ex gratitudine propter obsequia, quæ vel ipse, vel ejus Pater Collatori præstiterit; nam licitè exprimitur causa, ob quam aliquid licitè fit, at licitè, ut n. præc. dictum, Beneficium confertur Clerico ob recepta obsequia temporalia ex gratitudine, ergo &c. Imò, ut Suar. tom. 1. de Relig. D. 4. c. 45. n. 13. existimat, potest Collator, vel Patronus à Clerico, cui contulit, vel procuravit Beneficium, petere, ut obligationem antidotali, quæ ipsi Collator tenebatur remittat, modò Beneficium non deur in compensationem mercedis, quæ Clerico, vel patri ejus debetur propter obsequia collatori præstita. *Ratio est*, quia dum petitur remissio obligationis antidotalis, nihil petitur pretio æstimabile, sed solum petitur, ut recognoscat alter, quòd remunerationem obsequiorum suorum acceperit: quod naturâ suâ ineft, & nullam novam obligationem imponit.

Ad Rationem dubitandi in contrarium, n. 56. allatam patet ex Probatione n. 57. Certè tam parum hic æquatio, five æquiparatio Spiritualis cum temporali intercedit, quàm parum intercedit tum, cum pauperes orant pro Benefactoribus, à quibus acceperunt nummos, aut cum DEUS propter opera Virtutis dat bona temporalia. *Ad Conf.* donum gratuitum non excludit omnem, sed tantum Iustitiæ obligationem: aliàs etiam Simonia committeretur, quando pro Fundatoribus Monasteriorum, aliisque Benefactoribus offeruntur Sacrificia, & Orationes, aut quando illi participes fiunt bonorum operum, quæ sunt in Ordine Religioso, cujus illi sunt Benefactores; nam nec ista fiunt sine omni obligatione, scilicet gratitudinis.

Quæ-

60 Quæritur 7. an Simonia committatur, quando obligatio gratitudinis, pro Spirituali exhibitio præstandæ, deducitur in pactum? Pro negativa citantur *Felin. Covar. Machad. Hurtad. Vidal Esc. &* videtur hoc ipsum probare ratio; quia quod naturaliter inest actui in pactum licite deduci potest. ita inest obligatio gratitudinis collationi Beneficij, ergo &c.

Sed distinguendum est inter duos casus, *unum*, quo is, qui Spirituale accepit, obligationem suam antidoralem explicaturus, promittit se eam observaturum, non determinando gratitudinis genus, quo obligationem suam implere velit, *alterum*, quando determinatè se obligat ad temporale pro Spirituali, aut vicissim.

61 In primo casu non committitur Simonia; quia quilibet potest promittere, ad quod ex Jure naturali obligatur. Carden. *Cris. Theol. Dissert. 27. n. 65. P. Friderich de Simon. c. 2. n. 36. P. Reiffenstuel hic n. 114. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 180.* Et in hoc sensu explicari debent. AA. pro negativa allegati, & de *Covarruvia* patet l. 2. var. c. 20. n. 4. ubi asserit, ita pariter sentire *Gloss. Card. Anan. Abb. Major. Gabr.* Debet tamen hoc casu vitari scandalum, quod faciliè eodem casu contingit in eo, cui fit talis promissio, quippe qui per talem obligationem intelligere potest sibi offerri temporale pro Spirituali, & ita moveri ad Beneficium Ecclesiasticum conferendum; hoc enim videns alter induceret proximum in peccatum. Reiffenstuel l. cit.

62 In casu secundo ita promittens, & se obligans ad gratitudinem Simoniam committit. Ita *Suar tom. 1. de Relig. l. 4. c. 45. n. 11. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 9. Gibalin. de Simon. q. 10. confect. 3. n. 3. Carden. Cris. Theol. Dissert. 27. n. 43. & seqq. P. Puring hic n. 125. v. verum, P. Friderich l. cit. n. 37. P. Reiffenstuel n. 107. Magnif. P. Schmier n. 173.* Estque sententia hodie certa post Decretum Innocentij XI. ubi inter Propositiones à Pontifice isto prohibitas refertur n. 45. Propositio his verbis proposita: *Dare temporale pro Spirituali non est Simonia, si temporale solum sit gratuita compensatio pro Spirituali, & contrà.* Ratio est, quia tali casu fit contractus onerosus dandi temporale pro Spirituali, & gratitudo deducitur in pactum, mutaturque obligatio antidoralis in obligationem Justitiæ: cujus signum est, quod ita promittens post promissum jam obligetur ad aliquid certum, cum tamen antea ex titulo gratitudinis obligatus duntaxat fuerit ad obsequia incerta, ut proin jam fit aucta obligatio.

63 Imò Simonia etiam committitur, quando sub hac formula fit promissio, *Procura mihi Beneficium, jam exhibebo me gratum*, si verba hæc ita proferantur, ut at-
R. P. Schmalzgrueber L. V. T. L.

tentis circumstantijs significant, datum iri temporale pro Spirituali; nam sensus verborum istorum dubius est; cum indifferentia illa sint vel ad significandam obligationem præcisè antidoralem, vel ad aliam Justitiæ dandi temporale pro Spirituali. verba autem dubia in casu, quo non aliter de intentione proferentis constat, interpretationem accipiunt ex circumstantijs, ergo &c. Eritque Simonia ista, si partis alterius acceptatio intercessit, non tantum Simonia merè mentalis, sed Conventionalis; quia celebratus censetur Contractus reciprocus, completus intentione dandi temporale pro Spirituali ex una, & ex altera parte Spirituale pro temporali.

Ad Argumentum contrarium allatum n. 64
50. in pactum deduci potest, quod naturaliter inest actui, quando per adjectionem pacti non alteratur obligatio prior; secus, quando alteratur, & commutatur in obligationem aliam graviolem, nempe Justitiæ. atqui dum per pactum obligatio gratitudinis determinatur ad præstandum temporale pro Spirituali, utique obligatio gratitudinis alteratur; nam præcisè hoc pacto, ex honestate tantum dabatur obligatio ad servitium arbitrium, nunc verò, eo pacto supposito, surgit obligatio Justitiæ ad servitium certum, pecuniarium, & temporale, cum quidquid debetur ex pacto, ex Justitia debeatur. Quare hoc casu Donatio remuneratoria naturam suam exuet, & migrabit in naturam Permutationis, quæ secundum dicta n. 46. si fiat inter temporale, & Spirituale, Simoniacæ est, quidquid in contrarium sentiant, & faciant Beneficiorum prenatores summi infimi, qui gratitudinis exhibendæ pallio tegere Simoniam contendunt.

Quæritur 6. an aliquando Simonia
65 committi possit per solam gratuitam donationem, factam absque pacto explicito, vel implicito, & absque intentione obligandi donarium vicissim ex Justitia ad dandum Spirituale? Ratio dubitandi sumitur 1. ex *can. emendari 104. caus. 1. q. 1. & c. in ordinando 1. h. tit.* ubi prohibetur baptizatus baptizanti, ordinatus ordinanti, &c. quidquam, etiam gratis dare. 2. ex *Trid. sess. 21. c. 1. de reform.* ubi S. Synodus vetat, ne pro collatione Ordinum quorumcunque, & Clericalis Tonsuræ pro Litteris Dimissorijs &c. Episcopi, & alij eorum collatores quidquam, etiam spontè oblatum, quovis Prætextu accipiant: Et additur *sess. 24. c. 18. v. caveantque de reform.* eos, qui pro Examine ad Beneficia curata quidquam receperint, vel dederint, Simonix vitio obnoxios esse. 3. ex ratione; nam si gratuita donatio rei temporalis, facta occasione, vel intuitu acceptæ, vel accipiendæ rei Spiritualis, non esset Simonia, etiam Simonia non foret dare temporale pro Spirituali, tanquam gratuitam compensationem pro isto. Seque-
lam

lam damnavit Innocentius XI. Propositione 45. ergo &c.

66 Sed dicendum, si donatio fiat merè gratuito, sine pacto & animo alterum sibi obligandi, sic donando ex rei natura Simoniam non committi. Ita Navar. *Man. c. 23. n. 106.* Sot. l. 9. de Just. q. 7. art. 1. & 3. Suar. tom. 1. de Relig. l. 4. c. 36. n. 2. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 2. Palao tr. 17. D. 3. p. 5. n. 6. Cassian. à S. Elia Theol. mor. expurg. V. Simonia 1. c. 1. n. 6. Fagnan. in c. in ordinando 1. b. tit. n. 4. Gonzal. ibid. n. 8. Moya p. 1. sele. qq. D. 1. q. 3. n. 2. Zoes. hic n. 55. Engln. 7. Pirhing. n. 125. Schambog. n. 29. König n. 18. Wiestner n. 15. Reiffenstuel n. 117. & exploratum est ex can. quàm pio 2. fin. can. sicut 4. v. is autem caus. 1. q. 2. & c. dilectus 30. b. tit. ubi in fine additur: Illud tamen gratanter recipi poterit, quod fuerit sine taxatione, seu ut Gloss. ibidem V. taxatione, pactione gratis oblatum. Ratio est, quia, ut committatur Simonia, temporale debet habere rationem pretij. atqui pretium non intercedit in Donatione merè gratuita; quia quod datur ut pretium, datur ex obligatione, & pactione, ergo &c.

67 Proceditque hoc, siue donum temporale detur post Spirituale donum, vel officium præstitum, siue etiam ante, aut simul cum ipso sit datum; nam modò gratis, & purè, sine ullo pacto expresso, vel tacito, aut intentione obligandi ex Justitia datum sit, ita dare Simonia non erit. Suar. n. 2. tit. Laym. n. 8. Pirhing. n. 125. & colligitur ex c. questiones 18. b. tit. ubi habetur, quòd quando ex circumstantijs præsumi potest, donum temporale prius gratis esse datum, id non sit prohibitum. In foro tamen externo, quando spiritualis dationem præcedunt munera temporalia, plerumque præsumitur mala, & Simoniaca intentio; quia hujusmodi munera solent animum valde inclinare, ideoque etiam interdum Jure Ecclesiastico prohibentur, tanquam Simoniæ saltem speciem referentia. Gonzal. l. cit. n. 2.

68 Imò si intentio, vel Pactio Simoniaca, aut ejus præsumptio cesset, nec aliunde illicitum erit post Spirituale acceptum gratis dare temporale; quia non apparet, ex quo capite talis datio possit esse illicita. Exceptio facienda est in ijs, ubi Jus specialiter prohibet acceptare etiam gratis oblata, prout secundum allegata n. 65. prohibetur Ordinanti, ne aliquid gratis oblatum acceptet ab ordinato, Examinatoribus, ne aliquid gratis oblatum acceptent à venientibus ad concursum pro Parochia. Similes prohibitiones speciales extant, ne antè, vel post recipiantur gratis oblata pro recognitione, aut expeditione Indulgentiarum &c. Carden. Cris. Theol. Dissert. 27. n. 81. & seqq. Reiffenstuel hic n. 121. Quodsi tamen his casibus contra prohibitionem Ecclesiæ acci-

peretur aliquid gratanter oblatum, non propterea committeretur Simonia, modò absit pactio, & intentio Simoniaca, sed dantes, & accipientes solum inciderent in penas eo Decreto, quo prohibitio facta est, inflicta. Fagnan. in c. tua nos b. tit. n. 30. fin. Mathæucc. Offic. Eccl. c. 49. n. 29. contra Carden. l. cit. n. 81.

Bene autem, ut cum Hostiensis notant Fagnan. l. cit. n. 27. cavendum his casibus erit, ne fraus sub specie talium munerum committatur; nam etsi ex hæcenus dictis planum sit Simoniam, vel quasi non committi, nisi interveniente pacto, vel quasi, facili tamen tali casu committitur Simonia mentalis ob intentionem Simoniacam. Imò licet etiam hæc intentio absit, non tamen facili hujusmodi munera offerri deberent saltem ante collationem Spiritualis, etiam cessante omni alia prohibitione, præsertim in materia Beneficiali; cum enim datio muneris ante collationem Beneficij Ecclesiastici saltem speciem Simoniæ habeat, & movere animum collatoris possit, ut indigno potius, quàm digno illud conferat, ideo, si antecedenter donatio fiat ab eo, qui Beneficium præstat, propter scandalum, malam consequentiam, & præsumptionem affectionis Simoniacæ in foro externo meretur poenam, in interno plerumque peccatum incurrit arg. c. etsi questiones 18. v. quod autem b. tit. nam munera excant sapientes, & Apostolus nos abstinere vult non tantum à malo, sed propter scandalum etiam à specie mali. Engln. n. 7. König ibid. n. 18. pr.

Ad Argumenta n. 65. proposita facta est responsio. Ad 1. textus ibi allegati non loquuntur de donatione merè gratuita, sed primus quidem de datione facta cum exactione, secundus autem sub forma venditionis, ut ex verbo *Vendere*, quod ibi ponitur, clarè indicatur. Ad 2. Trid. c. 1. cit. eo casu receptionem spontè oblatorum, non ut Simoniacam, sed tanquam ex avaritiæ affectu profectam prohibet, ut Pal. l. cit. n. 2. & colligitur ex verbis Concilij, Quoniam --- omnis avaritiæ suspicio abesse debet. Quod additur ex c. 18. sess. 24. intelligendum est de receptione ex obligatione, & in commutationem datorum, prout desumitur ex can. quando 5. dist. 24. ejus margini adjecto, ubi ponitur verbum *vendere*. Ad 3. ea prohibitionem Pontifex non correxit Jus antiquum, quo donationes gratuita absque Simoniæ vitio fieri possunt; sed tantum damnatur doctrina eorum, qui à Simoniæ labe absoluebant gratuitas rerum Spiritualium compensationes, factas interveniente pacto, vel quasi, ut ex ejus Propositionis Declaratione observat Cassian. l. cit. n. 7. Est autem magnum discrimen inter Donationem gratuitam, & compensationem gratuitam, factam interveniente pacto, vel quasi; nam gratuita donatio est, quæ sit ex mera liberalitate,

litate, ita, ut non detur propter debitum, neque cum onere: contra gratuita compensatio, si fiat ex gratitudine deducta in pactum, gratuiti rationem exiit, & obligationis Iustitiae rationem induit, ut ostensum est *suprà* n. 62.

⁷¹ Quæritur 7. utrum sit Simonia dare temporale pro Spirituali non ut pretium, sed solum ut motivum? Negabant aliqui, & patrocinari iisdem videbatur ratio; nam dare temporale spe obtinendi Spirituale, aut vicissim, si pactum ablit, & animus obligandi alterum, non est Simonia, ut dictum est n. 53. & cum 8. *Thoma* docent ferè omnes TT. & Canonistæ. atqui iste verò dat ex motivo obtinendi Spirituale per temporale, aut contrà. ergo Simonia non est dare temporale pro Spirituali solum ut motivum, & non ut pretium.

Verum affirmativa hodie certa est post ⁷² Decretum Innocentij XI. quo inter prohibitas n. 45. retulit Propositionem sequentis tenoris: *Dare temporale pro Spirituali non est simonia, quando temporale non datur tanquam pretium, sed duntaxat ut motivum conferendi, vel efficiendi Spirituale.* Proceditque hoc, si alter agnoscat intentionem dantis temporale, & inde moveatur ad conferendum vicissim Spirituale; si vero non agnoscat eam intentionem, vel agnitâ illâ, ad dandum Spirituale non moveatur; nam in primo quidem casu Simonia committitur ab utroque, in secundo à solo dante. Carden. *Cris. Theol. differt. 27. n. 16. & seq. Sbogar Theol. radic. tr. 146. n. 7. P. Friderich. de Simon. c. 2. n. 25. & seqq. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 167.*

Ostenditur 1. ex c. tua nos 34. b. tit. ⁷³ ubi apud districtum Iudicem DEUM culpabilis, & conf. Simoniacus pronuntiatur, qui bona sua offert Ecclesiæ, nullo expreso pacto, sed ea tamen intentione, ut per temporalia bona, que offert, spiritualia (nempe Canonicatum) valeat adipisci. atqui iste non offert bona hæc sua in pretium, sed solum ut motivum, quo Canonici moveantur ad se recipiendum in fratrem. ergo &c. 2. ad Simoniam non requiritur venditio expressa, & formalis, sed sufficit virtualis, & voluntas etiam interna emendi, aut vendendi Spirituale pro temporali. talem habet, qui temporale pro Spirituali dat, ut motivum, & non aliter; non enim dat illud omnino gratis, cum ita sit constitutus, ut non daret, si alterum non speraret movendum ad dationem Spirituales, & si spe sua frustreretur, queratur sibi fuisse illusum, ergo &c. 3. si dicto modo permetteretur dare temporale ad obtinendum Spirituale, & vicissim, cessaret omnis Simonia in foro externo, & eluderentur omnes Canones eam damnantes, eorumque poenæ in Simonicos statuta; quia quisvis diceret, se temporale non dare ut pretium, sed solum ut motivum: sicque sub

R. P. Schmalzgrueber L. V. T. I.

isto Schemate, & pallio foeda passim fieret nundinatio Spiritualium, præsertim Beneficiorum Ecclesiasticorum, atque ad hæc non amplius merita, sed opes præberent aditum cum non exiguo Ecclesiæ, & animorum damno.

Ad Argumentum contrarium n. 71. al. 74 latum nego paritatem inter spem, & motivum; nam qui dat temporale, sperans fore, ut is, cui dedit, ex gratitudine, & liberalitate postea conferat Spirituale, e. g. Beneficium Ecclesiasticum, nulla ratione vult obligare Episcopum, vel Collatorem ad dandum Beneficium, sed relicta ipsi omnimoda libertate tantum sperat ipsius liberalitatem, & gratitudinem. At qui Colatori dat temporale, tanquam motivum ad dandum vicissim Spirituale, revera non dat gratis, & liberaliter, sed vult, ut is oblatum temporale aut non acceptet, aut si acceptat, Beneficium, quod petit, conferat: sicque re ipsa tacitè pacificitur, ac per consequens habet voluntatem emendi.

Quæritur 8. an Simonia sit dare, vel ⁷⁴ facere aliquid Spirituale ad acquirendum temporale, seu finem? *Rationem dubitandi* ex una parte facit Decretum Innocentij XI. ubi inter prohibitas n. 46. refertur Propositionis, quæ dicebat, non esse Simoniam si temporale sit finis rei Spiritualis. sic, ut illud pluri aestimetur, quam res Spiritualis. Ex altera vero parte legitimare actum ejusmodi videtur ratio; quia Simonia solum committitur, quando aliquis emit, vel intendit emere Spirituale pro temporali, aut vicissim. atqui intendere lucrum temporale etiam tanquam finem principalem non est emere, vel vendere rem Spiritualem, si non intendatur lucrum principaliter tanquam pretium, ergo &c.

Respondeo cum Magnif. P. Schmier ⁷⁶ p. 2. de Delict. c. 1. n. 183. distinguendo inter Finem intrinsecum, & extrinsecum. *Finis intrinsecus* est, ad quem res ex natura sua destinatur: & ita finis intrinsecus Beneficij Ecclesiastici est subsidium temporale, seu sustentatio Clericorum; nam ad hæc Beneficia in prima mox constitutione sua sunt ordinata. *Finis extrinsecus* est, ad quem persona agens rem aliquam liberè destinat, absque eo, quod ex sua natura ad illum ordinetur, ut fit, quando Confessarius Absolutionem Sacramentalem ordnat ad remunerationem temporalem, cum tamen Absolutio ex fine intrinseco tantum ordinetur ad finem, & utilitatem supernaturalem. Præterea Finis intrinsecus alius est, *Principalis*, quem per se primò res respicit, uti est in Beneficio Ecclesiastico Servitium Divinum, & commodum Spirituale; alius *Minus principalis*, quem res secundariò, & quasi in consequentiam respicit, uti in Beneficio est alimentatio, & sustentatio Beneficiarii. His suppositis.

Dicendum 1. Si res, vel actus Spi ⁷⁷ ritualis detur, aut exerceatur ob Finem temporale-

H 2

poralem extrinsecum, committitur Simonia; nam hujus malitia, ut n. 5. dictum est, consistit in eo, quod res Sacra, & Spiritualis indigne, & irreligiose tractetur, eam in commutationem trahendo pro re temporali. hoc fit, spectata intentione operantis, quando datur res Spiritualis, aut hujusmodi actus exercetur ob finem temporalem extrinsecum; quia ad hunc eum detorquendo minus aestimatur, quam temporale. ergo &c.

78 2. Similiter committitur Simonia, quando res, vel actus Spiritualis praestatur principaliter propter finem temporalem intrinsecum, prout jam ante memoratum Decretum Innocentij XI. docuerunt S. Thom. quodl. 8. art. 11. & Gerlon. p. 2. tr. de Simonia. prop. 1. Ratio est, quia hoc casu res temporalis plurius aestimatur, quam Spiritualis, hoc ipso, quod principaliter moveat dantem, vel agentem: adeoque verificatur sensus Propositionis damnatae in illis terminis, in quibus damnata est. Card. Cris. Dissert. 27. n. 95. § 99.

79 3. Contra liber à labe Simoniaca est, qui rem, vel actum Spiritualem praestat minus principaliter propter finem temporalem intrinsecum; nam hic nec vendit rem, vel actum Spiritualem, sed potius juxta naturam, & institutionem suam confert, nec eam inhonorat, sed potius eam dirigendo ad finem temporalem intrinsecum minus principaliter plurius illam aestimat, quam temporale. Adde, quia in hoc casu, ut bene notat Carden. n. 95. cit. propriè non ipsum Spirituale, e. g. Beneficium, cui quis inservit propter commodum temporale, ordinatur ad finem temporalem, sed solum temporalitas Beneficio annexa; adeoque adhuc æquiparatio fit temporalis cum temporali.

80 Ex quo patet Responsio ad Rationem dubitandi allatam n. 75. & simul deciditur dubium, an Simoniam committat Beneficiarius, qui Beneficio suo deservit propter fructus, Clericus, qui Missam legit propter stipendium, Canonicus, qui Chorum accedit propter Praesentiam, seu Distributiones quotidianas &c. Dicendum enim, si isti commoda hujusmodi temporalia intendunt minus principaliter, principaliter autem velint honorare DEUM, culpâ, & labe Simoniaca immunes esse; contra eandem contrahent, si hujusmodi commoda habent pro fine principali, utpote evertentes naturam rei, & sic æquiparantes temporale Spirituali.

81 In dubio tamen, ut bene notat Magnif. P. Schmier l. cit. n. 1. quilibet praesumitur eo fine operari, quo res, & opus postulat: adeoque praesumitur Clericus principaliter intendere ministerium Sacrum, minus principaliter commodum, ac emolumentum temporale.

82 Quæritur 9. an Simonia sit dare, promittere, legare &c. aliquid temporale sub modo, vel conditione rei, aut operis Spiritu-

tualis, prout fit, si parentes aliquid donant liberis, ut Ecclesias, aut Sacramenta frequent, si Christianus Infideli offert primum, ut Sacrum Baptisma suscipiat, si Puella Hæretico promittit nuptias, ut ad Fidem Orthodoxam se convertat, si Testator Ecclesiae legat 1000. fl. ut Aniversarium pro se, & familia sua fiat, si Pater Legatum aliquod, tanquam præcipuum, relinquit filio, sub conditione, si Ordinem Religiosum intraverit &c.

Ratio dubitandi esse potest; quia si 83 moniam committit, qui Episcopo temporalia exhibet, ut Beneficium Ecclesiasticum ipsi conferat. Ergo etiam, qui Religiosis offert temporalia, ut celebrent Aniversarium; nam utrobique temporalia cum Spiritualibus quasi permittantur. Conf. dare temporale, ut motivum, pro Spirituali juxta dicta n. 72. est Simonia. Ita dari videtur temporale in casibus n. præc. quia per hujusmodi Legatum, vel Donationem sub conditione operis pii, moveri Legatarius, vel Donatarius potest, ut ex motivo solius pecuniae sibi legatæ ceu fine principali exequatur opus pium, suscipiat Fidem, Religiosum Statum assumat &c. Ergo &c.

Sed dicendum, in casibus allatis nul- 84 lam committi Simoniam. Ita Gloss. in can. debet 53. causi. 23. q. 4. Suar. tom. 1. de Relig. c. 39. n. 18. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 11. Barbosa. in c. 30. b. tit. n. 6. § 7. Zoel. bign. 78. Engl. n. 8. König n. 19. Pithing n. 129. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 192. & habet praxis communis, à nemine improbata, imò approbata satis clarè à SS. Canonibus c. olim 12. de restit. spoliat. c. fin. de Testam. c. ex parte 31. de V. s. ubi varia Legata, & Donationes sub conditione, vel modo construendæ Ecclesiae, celebrandi Aniversarii, conservandæ fabricæ &c. approbantur: imò c. verum 4. de condit. appof. & Clem. dudum 2. de Sepultur. generatim admittitur facultas donandi, vel legandi Ecclesijs, aut causis pijs sub conditione honesta.

Ratio est, quia in hujusmodi dona- 85 tione, promissione, vel Legato non intervenit contractus onerosus, imponens obligationem absolutam; sed id, quod conditione impleta datur, adhuc gratuitò, & merè liberaliter datur, sicut gratuitò, & liberaliter datur, quod donaturum se quis promittit sub conditione, Si pax sequatur, si Imperator Turcam vicerit &c. Certè si hoc modo committeretur Simonia, omnes, aut pleræque fundationes Ecclesiarum, Monasteriorum, Beneficiorum &c. Simoniacæ forent; nam in omnibus, vel plerisque assignantur proventus temporales sub conditione operis pii.

Conf. ut committatur Simonia, tem- 86 porale, quod datur, debet habere rationem pretij, motivi, aut saltem finis principalis respectu Spiritualis, ita, ut huic quodammodo adæquet temporale. Nihil istorum fit in casu.

causibus allatis; quia temporale in iisdem non consideratur tanquam pretium, aut motivum, vel finis rei Spiritualis, sed potius tanquam liberalis remuneratio actus Spiritualis, exerciti in gratiam legantis, vel donantis: ut adeo, teste Suar. l. cit. ne quidem umbra Simoniae cernatur in data Hypothesi.

87 Bene tamen observat Laym. n. 11. cit. *neque enim*, Simoniacum fore, si res temporalis ea ratione daretur, ut simpliciter imponeretur obligatio ad opus Spirituale, v. g. ad ingressum Religionis &c. videtur enim ejusmodi opus Spirituale, ad quod aliquis absolute obligatur, pretio aestimari: & sic intelligi debet textus *can. quam pio 2. caus. 1. q. 2.* ubi Bonifacius Pontifex, Nunquam, inquit, *legimus Domini Discipulos, vel eorum ministerio conversos, quempiam ad DEI cultum aliquo muneris interventu provocasse.*

88 Ad Rationem dubitandi allatam n. 83. duplex dari disparitas potest; nam primo, qui offert temporale, ut obtineat Beneficium Ecclesiasticum, re ipsa intendit adaequare, & compensare Spirituale cum temporali; qui autem offert temporale pro Anniversario, nequitiam talem adaequationem intendit, sed temporalia solum dedicat, ut pro commodo Spirituali deserviant ad opus Spirituale. Deinde, qui facit Legatum pro habendo Anniversario, non dat pecunias in compensationem rei Spiritualis, sed solum in retributionem, aut stipendium laboris, & obligationis susceptae; is autem, qui pecunias praesentat pro Beneficio, alium titulum nequit ostendere, quam compensationis, quo titulo dari temporale pro Spirituali non potest.

Ad Conf. finis legantis, vel donantis hoc casu est simpliciter Supernaturalis, nempe honor DEI, vel Beatitude animae, cujus intuitu per temporale, tanquam medium, donatarium, vel legatarium invitat ad opus pium. Quodsi vero iste pervertat ordinem, & opus pium peragat principaliter propter temporale, quod per Donationem, vel Legatum eidem obvenit, enim vero secundum dicta n. 78. reum se Simoniae faciet, sed non ex vi Legati, vel Donationis, quae optima intentione a Legante, & Donante facta est; sibi enim, & suae malitiae imputare debet licet operans, quod intentionem donantis evertat.

89 Quæritur 10. an Simoniaci sit pactio, quæ Clericus convenit de stipendio, sive congrua personæ suæ sustentatione, antequam in se suscipiat obligationem ministrandi Spiritualia? Pro Simoniaci eam habent Richard. in 4. dist. 25. art. 3. q. 2. ad 2. Sylv. V. Simonia q. 9. dist. 3. Host. in c. significatum 11. de Preb. & quidam alij. 1. Quia in Spiritualibus omnis pactio, & conventio cessare debet *can. quam pio 2. caus. 1. q. 2. & c. fin. de Pact.* 2. Quia juxta SS. Canones stipendia quidam sponte oblata possunt accipi pro

ministracione Spiritualium, non tamen exigant, de Eulogij 8. dist. 18. *can. nullus 100. & c. seq. caus. 1. q. 1. can. placuit 1. & c. sicut Episcopus 4. caus. cit. q. 2.* 3. Quia gratis dare, & ex pacto dare videntur inter se pugnantia.

Sed dicendum, hujusmodi pactio nem non esse Simoniacam. Ita Gloss. in c. significatum cit. V. ita quod. Abb. ibid. n. 8. & in c. suam 29. h. tit. n. 12. Suar. tom. 1. de Relig. l. 4. c. 36. n. 3. & c. 46. n. 4. Gutier. qq. can. c. 29. n. 13. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 48. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 15. Palao tr. 17. D. 3. p. 4. n. 4. Moya p. 2. sect. qq. tr. 2. D. 1. q. 1. §. 2. n. 25. Pirhing hic n. 127. Wiestner n. 21. ibid. P. Friderich. de Simon. c. 2. n. 54. estque communis aliorum, & in praxi recepta sententia. Ratio est, quia quod ex Justitia debitum est, & quoad quantitatem Lege, vel consuetudine nondum determinatum, in pactum deduci potest, ut quoad hanc determinetur. Atqui Clericis Spiritualia ministrantibus stipendium jure naturali, & Justitiae debitum est; huc enim pertinet textus *Matth. 10. v. 10. Dignus est operarius mercede sua; & 1. Corinth. 9. v. 7. nemo stipendijs suis militat unquam.* Igitur ubi stipendium Lege, vel consuetudine determinatum non est, per pactum determinari potest.

Ubi tamen tria notanda sunt.

1. Nomen Mercedis hic accipi debet non pro mercede proportionata operi Spirituali; tunc enim haberet rationem pretij temporalis: sed pro mercede commensurata conditioni personæ operantis, quæ haud dubie ob labores suos Spirituales sustentatione, & stipendio digna est. 2. Si certa quantitas stipendij pro hujusmodi functionibus Spiritualibus determinata sit per consuetudinem, vel taxata a Superiore Ecclesiastico taxatio hæc, & consuetudo est observanda c. ad Apostolicam 42. h. tit. 3. Absesse debet turpe pactum, vel exactio avaritiæ speciem præferens, qualis esset, si denegaret aliquis peragere Spiritualia, antequam pecunia numeretur, vel cautio pro ea præstetur; nam in his animus, & affectus quodammodo Simoniacus exprimitur *can. quam pio 2. & duob. seqq. caus. 1. q. 2. c. in tantum 36. & c. audivimus 41. h. tit. König hic n. 18. §. 2. Ministri.* Pirhing ibid. n. 127.

Neque obstant argumenta in contra 92 rium allata n. 90. Ad 1. textibus cit. solum prohibentur pacta inhonesta, i. e. quæ pugnant cum gratuita donatione Spiritualium, & quibus ista pro temporalibus commutantur, ut exponit Gloss. & DD. in c. fin. de Pact. & in c. 2. de Transact. Atqui pactum de stipendio sustentationis non pugnat cum gratuita Spiritualium ministracione, nec includit permutationem Spiritualis pro temporali, sed solum exprimit obligationem natura-

H 3

tura-

turalem, quâ illi, quibus Sacra ministrantur, tenentur alere eos, qui ministrant. *Ad 2.* Jura allegata solum damnant pactiorem, quâ aliquid exigitur ut pretium rei Spirituales; aut titulo etiam sustentationis, sed pro ijs ministerijs, pro quibus vetante speciali Lege Canonica nihil exigi potest; aut pro illis, pro quibus nunc ex determinatione Ecclesiarum, vel consuetudine aliquid exigi potest, tunc verò non poterat. *Ad 3.* Licet hoc stipendium debeat ex Justitia, non tamen tollit, quo minus gratis Spiritua- lia dispensentur, cum debeat, non ut pre- tium, sed ut supplementum necessitatis.

93. Quæritur 11. an stipendium susten- tationis exigere possint non tantum Clerici pauperes, sed etiam divites, & qui aliunde, videlicet ex suo patrimonio, vel ex redditibus Ecclesiasticis ea, quæ pro honesta sustenta- tione necessaria sunt, habent? Negant Richard. in 4. dist. 25. art. 3. q. 1. ad 2. Angel. V. Simonia 2. n. 6. Sylv. V. eod. q. 9. §. tertium, Cajet. 2. 2. q. 100. art. 3. dub. 2. & videtur hoc colligi ex can. Clericos 6. §. duob. seqq. ubi S. Hieronymus, & S. Prosper negant, Clericos propria habentes debere è bonis Ecclesiæ sustentari.

94. Sed dicendum, posse etiam Sacerdo- tem divitem exigere id, quod fideles ex Sta- tuto, vel consuetudine ratione Ministerio- rum Sacrorum tenentur solvere, saltem si ex vi Officij sui ad hæc non sint obligati. Ita Suar. tom. 1. de Relig. l. 4. c. 46. n. 7. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 14. Pirhing hic n. 128. Engl. n. 15. Reiffenstuel n. 193. §. 194. & communis TT. ac Canonistarum cum S. Thom. Quodl. 6. art. 10. Sumitur ex can. fin. caus. 1. q. 2. ubi universaliter, & sine res- trictione dicitur: Clerici omnes, qui Ecclesiæ fideliter, vigilantèrque deserviunt, stipendia san- ctis laboribus debita, secundum meritum, per ordinationem Canonum a Sacerdoti- bus consequantur. Ratio est, quia quod aliunde necessariam, ac sufficientem susten- tationem habeant, est per accidens, neque impedit, quò minus adhuc stipendium de- beat ex Justitia.

95. Aliud est in Parocho, vel alio Bene- ficiato, qui ex vi Officij sui obligatus est ad ministranda Spirituaia; nam hi, si sufficien- tem aliunde sustentationem habeant, v. g. ex Decimis, & alijs proventibus Ecclesiasticis, contra Justitiam peccant, si novum stipen- dium petant, vel de eo pactum ineant. Ita communis DD. & sumitur ex S. Thom. 2. 2. q. 100. art. 3. ad 3. Ratio est, quia uni- versim contra Justitiam est exigere tempore- ale stipendium ratione operis aliunde ex Justitia debiti, cum eo casu desit titulus illud exigendi; si enim exigi illud posset, exigere- tur vel ex pacto gratuito, vel ex oneroso: non ex gratuito; quia dans non vult donare, sed tanquam pretium dare: non ex onero- so; quia hujus pacti ea conditio, & natura

est, ut utrinque obligationem pariat. Nulla autem nova obligatio imponitur ei, qui jam antè ex Justitia obligatus est facere, vel in- termittere aliquid. Ergo cum quis cum al- tero paciscitur de novo stipendio, dando pro eo, quod aliàs ex Justitia debitum est, injuriam ei infert, Suar. c. 46. cit. n. 9. & c. 47. n. 5. Laym. c. 8. n. 16. & l. 3. tr. 4. c. 4. n. 9. Zoel. hic n. 55. Pirhing ibid. n. 128. & alij passim. Quin imò talis exactio spe- ciem quoque Simonie habet, & est Simo- nia saltem præsumpta: ideoque Jure positi- vo, ut Simonia, interdum prohibetur. Pir- hing l. cit.

Ad textum n. 93. allegatos dico, ibi- golum asseri, quod Clericis non indigentibus nihil debeat ex bonis Ecclesiæ, destinatis in sustentationem pauperum: nam si intelligi deberent de stipendio, nimirum ex ijs probaretur; probaretur enim, quod Clerici, qui ex suo patrimonio se alere possunt, neque possent percipere Decimas, & alios benefi- ciorum suorum redditus: quod falsum est, & contra mentem Ecclesiæ.

Quæritur 12. pro quali labore Clerici 97 exigere possint sustentationis stipendium? Nam duplex in hujusmodi functionibus Spi- ritualibus distinguitur labor: unus isdem in- trinsecus, qualis est, qui adhibetur in ipsa celebratione Missæ, vel collatione Ordinum, & est ab his functionibus inseparabilis; alter, qui est illis extrinsecus, & ab ijs per se sepa- rabilis, ut quod celebraturus Missam debeat expectare certam horam, aut alienum nu- tum, quod debeat facere iter, vel adire cer- tum locum, quod alia incommoda subire, vel negligere sua commoda, sua nego- tia &c.

Respondeo, in compensationem labo- ris intrinseci peti, vel accipi nihil potest, cum æstimationem ab ipso actu distinctam non habeat, potest autem in compensationem laboris extrinseci. Ita Gloss. in c. significa- tum 11. de Prob. Sylv. V. Simonia q. 9. Sol. l. 9. de Just. q. 6. art. 1. Azor p. 3. l. 12. c. 3. q. 1. Suar. l. 4. c. 29. n. 15. §. 18. Gutier. l. 2. qq. can. c. 21. n. 12. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 45. Bonac. de Simon. D. 1. q. 6. p. 3. n. 2. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 41. §. 42. Palao tr. 17. D. 3. p. 11. n. 3. Barbosa, in c. 29. b. tit. n. 5. Wagnereck in c. 10. V. pro Sepultura not. 2. §. 3. Matthæucc. Offic. Eccl. c. 10. n. 61. Vallens, hic §. 2. n. 5. Zoel. n. 37. Scham- bog. n. 4. König n. 4. Wiest. n. 62. §. 63. Reiffenst. n. 305.

Ut tamen rite fiat hujusmodi exactio 99 pro labore extrinsecus, necesse est, ut labor ille non sit aliunde debitus v. g. ex officio, fundatione, contractu &c. nam hoc si fiat, & pro eo labore competens salarium, vel stipendium habeat, pro illo nequaquam ali- quid ulterius exigere valet absque peccato Simonie; quia cum in ejusmodi casu talis careat omni justo titulo aliquid exigendi, pro

pro ipsa re Spirituali temporale exigere censetur, prout cum ceteris bene advertit Reiffenst. hic n. 307. Hinc Parochus, aut Capellanus vel nihil, vel non plus, quam pia, & laudabilis consuetudo habet, exigere potest pro itinere, & incommoditate, quam habet, dum S. Viaticum portat ad infirmum Parochianum, una, vel duabus horis distantem; quia ad id ex Officio tenetur, & propterea redditus, & stipendium habet. Deinde cavendum est, ut non plus exigatur, quam talis labor, incommoditas, aut damnum extrinsecum à parte rei iuxta prudentem estimationem valet; secus enim haud dubie committeretur Simonia, cum excessus ille non jam pro temporali, sed pro Spirituali exigatur, ut bene cum communi aliorum advertunt DD. cit.

100 Non minas Simoniz reos se faciunt, qui excedunt stipendium taxatum Statuto, vel consuetudine; quia illud, quod hac ratione exigunt, jam non debetur ut stipendium sustentationis, quo solo titulo aliquid exigi potest, sed ut pretium ministerij Sacri P. Friderich de Simon. c. 2. n. 67, qui proinde infert, à peccato excusari non posse Parochum, vel alium Curatum, qui redditus Stole ipse sibi augetur exigendo plus, quam haftenus alij perceperint. Idem dicendum de alio Clerico non Beneficiario, si pro Missis, Concionibus habendis, funeribus ducendis &c. excederet stipendia, pro hujusmodi functionibus ex praxi Diocesis, & approbatione Superiorum pendi solita. P. Friderich. l. cit.

101 Quæritur 13. an Simoniam committat etiam ille, qui temporale dat, vel promittit, non quidem illi, à quo expectat Spirituale e. g. Beneficium Ecclesiasticum, sed alteri apud Collatorem, vel Patronum Beneficij gratioso pro intercessione, commendatione, precibus apud hunc interponendis. Ratio dubitandi est 1. quia preces, commendatio &c. sunt aliquid merè temporale, & quidem ex Justitia indebitum illi, qui eas petit. At qui temporale, quod ex Justitia non debetur, est pretio æstimabile, cons. in pactum deduci potest. 2. Non est Simonia accipere, vel dare aliquid pro informatione de meritis, & qualitatibus personæ, ad Beneficium, Ordines &c. aspirantis. Ergo neque Simonia est dare aliquid pro commendatione. 3. Quod in temporalibus non est Usura, hoc in Spiritualibus non est Simonia, ut tradunt Sot. l. 9. de Just. q. 7. & alij communiter. Atqui potest licite Titius accipere munus à Cajo rogante ipsum, ut det mutuum Sempronio, modò ab isto nihil accipiat, ut docet Aravio apud Moya p. 2. qq. select. tr. 2. d. 1. q. 4. n. 1. Ergo pariter non erit Simonia dare aliquid intercessori, modò non detur Collatori Beneficij Ecclesiastici.

102 Sed dicendum, oblationem, & exactiorem pecuniam pro hujusmodi intercessione,

commendatione &c. à labe Simoniz, saltem Juris Ecclesiastici, excusari non posse. Ita Sylv. V. Simonia q. 6. Navarr. Man. c. 23. n. 106. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 46. Suar. l. 4. c. 53. n. 14. Zoel. hic n. 81. P. Friderich de Simon. c. 2. n. 42. P. Wiestner hic n. 68. & ipse S. Thom. 2. 2. q. 100. art. 2. ad 5. Sumitur 1. ex can. statuimus 107. caus. 1. q. 1. ubi Nicolaus II. tres species Simoniacè ordinatorum refert, quas inter una est, quando Simoniaci Simoniacè à non Simoniacis ordinantur. Hi autem alij non sunt, quam qui ad impetrandos Ordines dant pecuniam non Episcopo ordinanti, sed cuidam tertio, qui ab Episcopo ipsis impetret Ordines; nam si Episcopo darent pecuniam, jam essent in prima classe Simoniacorum, eorum videlicet, qui Simoniacè à Simoniacis ordinantur. 2. Ex can. fin. caus. cit. q. 5. ubi Urbanus II. cum aliquo, tanquam Simoniacè ordinato, dispensavit ad usum Ordinum, pro quibus consequendis parentes illius pecuniam dederunt non ipsi Episcopo ordinanti, sed alicui Principum, h. e. familiarium istius. 3. Ex ratione; quia intercessio, & preces sunt causa moralis ipsius collationis &c. quam qui emit, virtualiter præsumitur emere ipsam collationem, utpote in ordine ad quam unicè æstimat preces.

Aliud est, quando aliquis temporale dat, vel promittit ministro, aut famulo Episcopi, Collatoris, vel Patroni Beneficij, non ut pro dante intercedat, aut ipsum commendat, sed tantum audientiam procuret, vel aditum faciat ad ipsum, monendo v. g. adesse aliquem, qui audientiam petat, vel aliquid proponendum habeat &c. nam iste nullam hoc modo Simoniam committit. Suar. c. 53. n. 17. Palao tr. 17. d. 3. p. 11. n. 5. §. tertio. P. Friderich n. 48. P. Reiffenstuel n. 127. Ratio est, quia obsequium, quod à tali famulo præstatur, est quid merè temporale, & indifferens, nullamque connexionem cum Spirituali habens, ut adeo non possit censi esse causa moralis collationis.

Imò ex eadem ratione non tantum memoratis ministris, & famulis, sed etiam ipsis, qui pro aliquo ad Beneficium obtinendum intercedunt, temporale aliquid dari, vel promitti potest, non quidem pro intercessione, vel commendatione, sed pro labore, quem occasione hujus subire debent, v. g. eundo, ac redeundo ad Patronum, scribendo Litteras, aut supplicem libellum; & multo magis si propter operam alicui impensam aliquod ipsi damnum emerit, vel lucrum cessavit. Ita post Navar. Less. Suar. advertit Palao n. 5. cit. pr. P. Friderich. n. 49. P. Reiffenstuel n. 128. qui tamen monent hujusmodi dationes, & promissiones valde periculosas esse, & ideo in praxi ab ijs abstinendum, cum plerumque intuitu precum, & commendationis, & non laboris temporale promittatur, aut certè in dando temporali excedatur æsti-

æstimatio laboris, lucri cessantis, damni emergentis: quod si fieret, Simonia non subterfugeretur, quod excessus ille non intuitu laboris, sed precum, aut Beneficij desiderati factus censeatur.

105 Denique, ut Navar. c. 23. cit. n. 106. Sanch. l. 2. conf. mor. c. 3. dub. 26. n. 5. & alij advertunt, potest aliquid mediatori dari absque pacto tacito, vel expresso ad habendum ipsum benevoluntatem, modò sistatur intra limites solius spei, seu temporale detur omnino gratuito, ac liberaliter solum cum spe, quod accipiens ex gratitudine sit exhibiturus obsequium. Turius agunt, qui huiusmodi mediatoribus dant, vel promittunt temporale post preces, vel commendationem jam interpositam pro Beneficio obtinendo; nam istud nec Simoniacum, nec aliunde illicitum est, modò nullum pactum expressum, vel tacitum de illo præcesserit. Reiffenstuel n. 129. si enim Spirituali jam accepto, licet ipsi etiam conferenti Spirituale ex gratitudine, promittere, dare, aut præstare temporale, multò magis id promittere, aut dare licebit intercessori.

106 Argumenta n. 101. in contrarium alata facile dissolvi possunt. Ad 1. licet intercessio, & commendatio, pro Beneficio obtinendo facta, de se sint aliquid temporale, & propterea pretio æstimabile; quia tamen viam parant ad obtinendum Beneficium, & conf. referuntur ad Spirituale, ob hanc connexionem naturam Spirituales induunt: imò qui dat temporale pro istis, potius dare censetur illud propter Spirituale obtinendum, quàm propter preces, utpote quas non curat alia ex ratione, quàm quod connexionem aliquam habeant cum Spirituali. Ad

2. negatur paritas inter preces, & informationem; hæc enim solum est applicatio meritum, quæ deinde movent Collatorem ad Beneficium conferendum: ut adeo Navar. n. 106. cit. Suar. c. 53. n. 7. Dian. p. 11. tr. 6. resol. 31. Barbol. in c. 14. n. 4. fin. b. tit. Moyà p. 2. qq. select. tr. 2. D. 1. q. 4. n. 9. Zoel. hic n. 60. Wiestner n. 63. Reiffenstuel n. 125. cum communi aliorum ita dantem, & accipientem meritò à crimine Simoniæ absolvant: Quod verum est speculative saltem loquendo; nam, ut idem P. Reiffenstuel l. cit. advertit, in praxi huiusmodi Informationes pro temporali vix, aut raro absque Simonia petuntur, & præstantur, eo quod pecuniæ, vel aliud temporale ordinariè non pro sola, & nuda veritatis informatione (utpote quæ plures parùm juvaret ad finem intentum) sed etiam pro precibus, intercessionibus, & commendatione dentur: qua ratione jam committitur Simonia. Ad 3. sententia Aravij videtur carere sufficienti probabilitate, & quia viam Usuris aperit, periculosa est; nam volens lucrari ex muruo, illud petenti facile potest dicere, se non daturum, nisi Titio intercedente, & tunc cum Titio paciscetur, & aliquid pro mutationis officio accipiet.

Examinari hæc solent plures aliæ quæstiones, & præsertim quomodo, vel quando Simonia committatur per Beneficiorum renuntiationem, permutationem, transactionem ad terminandam litem super Beneficij proprietate ortam; sed de primo jam satis dictum est Libr. 1. Tit. 9. à. n. 23. de secundo Libr. 3. Tit. 19. per totum, de tertio Libr. 1. Tit. 36. n. 10. ad quos proinde in re ista recurri poterit.

§. III.

De Pretio Simoniaco.

S U M M A R I U M.

108. In Simonia necessario debet intervenire pretium.
109. 110. Quid hoc nomine intelligatur in Simonia?
111. Triplex communiter dicitur.
112. Munus à manu.
113. Ab obsequio.
114. Et à Lingua.
115. &c. Quando Munus, vel obsequium constituat Pretium Simoniacum?
120. &c. An pretij Simoniaci rationem habere possit etiam res Spirituales?
124. &c. Aut cessio Beneficij prius obtenti facienda ab eo, cui aliud Beneficium confertur?
126. &c. An Simoniaca sit Pactio solvendi debita ab Antecessore in Beneficio nomine Ecclesiæ contracta?

129. &c. Vel expensas, pro Beneficio litigioso ab eodem factas?
134. &c. Utrum rationem pretij Simoniaci habeat, quod datur ad redimendam vexam, quæ quis impeditur à Beneficio obtinendo, vel obtento pacifice possidendo?
139. &c. Quid requiratur, ut redemptio vexæ in Beneficio accepto sit licita?
142. &c. An qui iniuste impeditur ab acquirenda possessione Beneficij sibi collati, possit pecuniâ vexationem redimere?
146. &c. An dari absque Simonia possit pecuniâ Electoribus, ne eligant indignum, vel minus dignum?
149. &c. Quenam circumstantiæ considerandæ sint, ut cognoscatur, an munus aliquod temporale habeat rationem pretij Simoniaci?

Alte-

108 **A**lterum Simonia constitutum juxta dicta n. 6, est Pretium: quod ita necessario in Simonia intervenire debet, ut absque illo nulla committi Simonia possit. Paret ex definitione ejusdem n. 3, data, ubi dictum est, quod Simonia sit studiosa voluntas emendi, vel vendendi aliquid spirituale, vel spirituali annexum. Est autem Emptioni Venditioni essentialis, ut in ea interveniat pretium l. inter 2, §. sine pretio 1. & l. pacta 72, ibi, Emptionis substantia consistit ex pretio ff. de contrab. empt.

109 **Q**uæritur 1. quid nomine Pretij hoc loco veniat? **2.** Quamvis in Emptione Venditione pretium consistere debeat in pecunia numerata, & si alia res detur, quam pecunia v. g. bos pro equo, non sit Emptio, sed Permutatio l. origo 1. §. sed an 1. ff. de contrab. empt. quia tamen in materia Simonia nomine Emptionis Venditionis, ut n. 45, dictum est, intelligitur omnis contractus onerosus, & utrinque obligatorius, ideo etiam Pretij nomine hic venit quæcunque res temporalis pretio æstimabilis, & asserens utilitatem temporalem. Suar. tom. 1. de Relig. l. 4. c. 1. n. 13. Lotter. l. 3. de re Benef. q. 29. n. 97. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. §. 2. pr. Pirhing hic n. 2. §. dicitur 4. fin. Engl n. 10. König n. 16. Reiffenstuel n. 56. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 134.

110 Pretium hoc in Jure Canonico frequenter appellari solet Munus, quo nomine hic non intelligitur donum liberale, & gratuitum, sed potius debitum Justitiæ commutativæ, quod ex vi conventionis onerosæ, & reciproce præstari, & exigi solet: adeoque gravamen aliquod est, & onus. Quæ acceptio Munerum frequenter etiam usurpatur in Jure Civili, in quo Officia, seu obsequia, & Tributa, quæ, tanquam ex Justitiâ debita, præstari, & exigi solent, munera appellantur, prout videtur in toto Tit. ff. de Muner. & honorib. Laym. c. 8. cit. n. 25. Engl hic n. 11. Pirhing n. 135. Schambog. n. 110. §. circa banc.

111 **Q**uæritur 2. quotuplex sit Munus, seu Pretium Simoniacum? **3.** Triplex communiter dicitur, scilicet Munus à manu, Munus ab obsequio, & Munus à lingua. Habetur divisio ista can. ordinationis 113. can. sunt nonnulli 114. caus. 1. q. 1. & can. Salvator 8. caus. cit. q. 3. & posteriora non minus, ac primum, habere rationem Pretij, ac sufficere ad constituendam Simoniam, constat ex cit. textibus, tum etiam ex toto hoc titulo.

112 Munus à manu dicitur quæcunque res temporalis pretio æstimabilis, sive deinde sit mobilis, sive immobilis, corporalis, vel incorporalis; nam etiam Jure. Censuræ, Pensiones, Mutuatio pecuniæ, Solutio debiti, vel Solutionis dilatio rationem muneris à manu habent, & pretium Simoniacum constituent can. totum 6. caus. 1. q. 3. c. et si R. P. Schmalzgrueber L. V. T. I.

questiones 18. c. tua nos 34. c. intantum 36. b. tit. Neque refert, utrum res ista præstetur verè, an virtualiter, & æquivalenter; nam etiam, qui debitum alteri remittit, aut se remissurum promittit, ut spirituale donum consequatur, Simoniacus est can. talia 1. caus. 8. q. 3. c. si quis 45. b. tit. c. veniens 10. de testib. Navar. Man. c. 23. n. 101. Suar. l. 4. c. 38. n. 1. & seqq. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 25. not. 2. Wagnereck in c. 12. b. tit. not. 1. Monacell. p. 3. tit. 1. form. 22. n. 11. Zoef. hic n. 57. & 58. Valens. §. 2. n. 3. Engl n. 11. Pirhing n. 136. Schambog. n. 111. König n. 16. Wiestner n. 23. Reiffenstuel n. 59. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 135. & 136.

Munus ab obsequio sunt quæcunque obsequia, & servitia e. g. famulatus, administratio rerum, negotiorum gestio &c. facta ex pacto, vel sub obligatione rei spiritualis conferendæ c. cum essent 12. b. tit. Abb. ibid. n. 5. Suar. c. 39. n. 2. Laym. l. cit. not. 4. Wagnereck not. 2. Zoef. n. 76. Pirh. n. 137. Schambog. n. 112. Reiffenstuel n. 60. Magnif. P. Schmier n. 137. cum reliquis supra. Ubi tamen est distinguendum, utrum in pactum veniat obsequium spirituale, an verò temporale; nam si hoc secundum, committitur Simonia Juris naturalis, & Divini. Excipitur, si illud annexum sit rei spirituali e. g. Beneficio ante hujus collationem, sicut quandoque, Beneficio annecti solet munus docendi Theologiam, vel Grammaticam, cantandi, ministrandi in officio Sacristie &c. hoc enim eventu Beneficium concedi potest ea conditione, & pacto, ut Beneficiarius his oneribus satisfaciatur, modò illa annexa sint Beneficio ab habente legitimam potestatem annectendi. Suar. c. 39. n. 8. & 9. Si secundum, cum in hoc casu non intercedat aliquid temporale, committitur Simonia solum Juris Ecclesiastici, & quidem tum solum, quando hujusmodi obsequium non est aut ex natura sua, aut aliunde ex dispositione Juris annexum Beneficio; nam si annexum ita sit, sicut Canonicatui annexum est onus assistendi Choro, & Beneficio Curato onus administrandi Sacramenta &c. patet sub tali onere Beneficium conferri posse, imò & debere, cum obligatio ejus sit imbibita actui.

Munus à lingua denique vocantur laudes, commendationes, preces, v. g. si quis alicui, apud Principem gratiose, conferat Beneficium cum pacto, ut hic apud Principem interponat pro conferente suas preces, commendationem, intercessionem &c. pro obtinendo favore, vel gratia certa, quam ipse desiderat. Abb. in c. tuam 10. de etat. & qual. n. 3. Navar. c. 23. n. 102. Suar. c. 40. n. 13. Laym. n. 26. not. 3. Wagnereck not. 3. Zoef. n. 79. Pirhing n. 138. Schambog. n. 113. Reiffenstuel n. 61. Magnif. P. Schmier n. 142. & 143. cum cit. Neque refert, etsi intercessio ordinetur ad aliquid spi-

spirituale, e. g. ad impetrandum per eam Beneficium Ecclesiasticum; quia intercessio hæc in se est aliquid temporale. Ergo dum pro ea Beneficium datur, jam datur spirituale pro temporali; conf. committitur Simonia. Simili modo, ut rectè notat Suar. c. 40. n. 13. & Palao p. 3. n. 8. Simoniam conventionalem committit, qui non vult conferre Beneficium, nisi persona nobilis, quam desiderat obligatam sibi habere, istud à se petat, ut sic occasionem habeat eam personam sibi demerendi; est enim talis gratia, & favor, qui à Collatore Beneficij hoc casu expostulatur, pretio æstimabilis, conf. Spirituale iterum datur pro temporali.

115 Quæritur 3. quando Munus vel Obsequium ei, qui rem spirituales exhibet, præstitum, constituat pretium Simoniacum? R. Tunc solum, quando non fit purè, sed sub conditione, aut pacto expresso vel tacito, vel cum exactione, aut animo commutandi illud pro spirituali, vel ad conferendum alterum obligandi: & hoc modo fieri præsumitur, quando antecedit exhibitionem rei spiritualis. Contrà, si huiusmodi munus detur, vel obsequium præstetur purè, & sine conditione, pacto, exactione, vel animo commutandi, vel alterum sibi obligandi, maximè si hoc fiat post exhibitionem, rei spiritualis, talis datio, & obsequij præstatio libera erit à labe Simoniacæ; quia erit merè gratuita secundum dicta n. 66. & textus can. quàm pio 2. can. sicut Episcopum 3. Sc. caus. 1. q. 2. c. etsi quæstiones 18. c. dilectus 30. fin. c. tua 34. b. tit. Suar. l. 4. c. 45. n. 4. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 118. Laym. c. 8. n. 26. Zoef. hic n. 76. Pirhing n. 138. Wiestner n. 24.

116 Hinc Simonia non est 1. si detur Beneficium aliquod alicui intuitu solius consanguinitatis, vel amicitiae. Azor. p. 3. l. 12. c. 2. Suar. c. 37. n. 6. Zoef. hic n. 72. Pirhing n. 139. Reiffensuel n. 65. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 159. & communis DD. cum S. Thom. 2. 2. q. 100. art. 5. ad 3. Ratio est, quia licet motivum consanguinitatis, vel amicitiae sit motivum temporale, non tamen est aliqua compensatio temporalis pro Beneficio, utpote cum Beneficij collator in vicem Beneficij collati nihil accipiat: dat igitur illud omnino gratis; conf. locus Simonix non est, sicut non est in casu, quo Beneficium confert, ut mer Beneficiatum favorem, & gratiam humanam aucupetur. Neque obstat, quòd SS. Canones improbant collationem Beneficij ex motivo consanguinitatis; non enim improbant tanquam Simoniacam, sed tanquam ex minùs sincero affectu profectam, & tum solum, quando consanguinei alijs dignioribus præferuntur: & in hoc sensu intelligendum est c. un. Ut Eccl. Benef. fin. dimin. confer. nam casu, quo consanguineus æquè dignus, aut dignior est alijs, & ali-

unde Scandalum nullum sequitur, potest ille absque peccato ceteris in collatione Beneficij præferri; sicut enim vinculum sanguinis non debet esse adjumento, ut ejus intuitu dignioribus quis præferatur, ita nec debet esse alicui impedimento, quo minùs ad Beneficia eluctari possit.

2. Non est Simonia simpliciter ore, re, rogare, intercedere, laudem, aut recommendationem afferre ad Collatorem, vel Patronum, ut sibi, vel certo alicui conferat Beneficium, vel aliud quid spirituale. Item non est Simonia, si intuitu solius intercessionis, commendationum, aut precum absque alio tacito, vel expresso pacto Collator conferat, vel Patronus præsentet ita commendatum arg. can. latorem 121. can. filium 122. caus. 1. q. 1. c. tua nos 34. b. tit. Suar. c. 40. n. 2. Laym. c. 8. n. 26. Zoef. hic n. 79. Pirhing n. 138. Reiffensuel n. 63. Friderich n. 123. Magnif. P. Schmier c. 1. cit. n. 244. Ratio est, quia, qui dat aliquid, quod rogatur, nulla ratione illud vendit, sed omnino gratis dat; conf. Simoniam non committit. Conf. ex universali totius Orbis Christiani praxi, & consuetudine, quâ constat, preces, & commendationes ad obtinenda Beneficia pro se, & pro alijs ubique, etiam apud Sedem Apostolicam libere interponi, & intuitu earum Beneficia nonnunquam conferri. Proceditque hoc probabilis etiam, quando intuitu huiusmodi precum, & commendationum Beneficium conferretur indigno; licet enim ita conferens graviter peccet juxta dicta Libr. 1. Tit. 14. n. 37. non tamen committeret Simoniam, cum non det spirituale pro temporali, seu ad hoc obtinendum pro illo. Neque obstat can. ordinationes 113. caus. 1. q. 1. ubi asseri videtur, Simoniam esse spirituale dare pro precibus; quia ibi sermo non est de precibus, quibus spirituale datur, sed de illis, quas per spirituale impetrare nititur is, qui dat spirituale secundum dicta n. 102.

3. Non est Simonia dare Beneficium, vel aliam rem spirituales propter preces armatas, five gravem metum injustè incussum, si nullum interveniat pactum. Suar. c. 37. n. 10. Less. c. 35. n. 119. Zoef. hic n. 83. Pirhing n. 140. Friderich n. 116. & hoc teste communis aliorum contra Durandum, & alios paucos. Ratio est, quia collatio, vel resignatio Beneficij non fit tanquam pretium, cum quo cessatio injuriæ commutatur, sed tanquam medium spirituale offertur gratis ad tollendam injustam vexationem temporalem. Aliud foret, si quis daret, vel resignaret Beneficium alicui sub ea conditione, & modo, ut alter vicissim promittat, quòd futuro tempore nullum injustum damnum collatori, vel resignanti illaturus sit: tunc enim Simonia committi videtur, cum alteri imponatur nova obligatio in commodum

dum exigentis ultra illam obligationem, quā quis tenetur ex naturali lege Iustitiæ neminem ledere, quæ obligatio est pretio æstimabilis; nam pretio æstimabilis est securitas in futurum, quæ per hujusmodi pactum præstatur. Suar. n. 16. Less. n. 120. Zoef. l. cit. v. quæ ita procedunt. Pirhing n. 140. Reiffensuel n. 66.

119 4. Non est Simonia, si Collator e. g. Episcopus Beneficium debitori conferat timore amittendi debitum, sive ut debitum ab ipso consequi possit, modò pactum nullum intercedat, per quod imponatur nova obligatio in futurum debitori; nam hoc casu petit Episcopus, quod suum est, adeoque adhuc gratis confert Beneficium. Suar. c. 37. n. 18. Zoef. n. 85. Pirhing n. 141. Aliud foret, si conferetur Beneficium, addito novo pacto securitatis in futurum; nam istud est onus pretio æstimabile.

120 Quæritur 4. an Pretium Simoniacum constituere etiam possit res spiritualis? Certum est 1. quòd hujus pretium ex dispositione saltem Juris positivi Ecclesiastici constituent Beneficia relativè ad se invicem, ut patet ex c. quæstionum 5. c. cum olim 7. de ver. permut. & dictum est supra n. 19.

Dubium est, an id contingat etiam circa alias res spirituales? Affirmant Richard. in 4. dist. 25. art. 3. q. 1. Paludan. ibid. q. 2. n. 15. & alij apud Suar. tom. 1. de Relig. l. 4. c. 30. n. 3. id desumunt ex c. fin. de pact. ubi tanquam Simoniaci generaliter rejicitur omnis pactio circa rem spiritualem.

121 Sed dicendum, rem verè spiritua- lem, extra materiam Beneficiale, & cum Beneficijs connexam, per se rationem pretij Simoniaci non habere respectu alterius rei verè spiritualis. Ita Gloss. in c. cit. v. cessare, Abb. in c. statumimus 2. de Transact. n. 5. Sor. l. 9. de Just. q. 5. in fin. Azor p. 3. l. 12. c. 3. q. 2. Suar. c. 30. cit. n. 4. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 31. Laym. l. 4. tit. 10. c. 8. n. 7. Palao tr. 17. D. 3. p. 15. n. 1. Vallens. hic §. 2. n. 2. Zoef. n. 76. v. quantum. Engl. n. 10. Pirhing n. 123. §. 124. König n. 16 v. verum. Wiestner n. 20. Reiffensuel n. 226. §. 227.

122 Hinc absque Simonia, vel periculo ejus committendæ propria autoritate commutari possunt Reliquiæ pro Reliquijs, functio spiritualis pro alia simili functione spirituali, vasa, & vestes Sacræ pro alijs hujusmodi vestibus, & vasib., quæ quoad materiam sunt ejusdem valoris. Similiter, spectato solo Jure naturali, autoritate propria, & nunc post prohibitionem Juris positivi Ecclesiastici, cum autoritate Episcopi sine Simonia permutari inter se possunt Beneficia Ecclesiastica.

123 Ratio est, quia malitia Simonia, ut n. 5. dictum est, in hoc consistit, quòd spirituale in æstimationem veniat pro pretio temporali, hoc autem non fit in casu, quo unum R. P. Schmalzgrueber L. V. T. I.

spirituale datur pro alio spirituali. Ergo dari pro illo potest, juxta illud, Gratiam pro gratia. Joan. 1. v. 17.

Ad c. fin. & alios textus, qui in contrarium allegari solent, dico, illos intelligendos tantum de pactioibus inhonestis, qualis non est, quæ spirituale datur pro spirituali, extra materiam Beneficiale.

Quæritur 5. an pretij Simoniaci rationem habeat cessio Beneficij prius obtenti, facienda ab eo, cui aliud Beneficium confertur? 1. Distinguendo, an Beneficium obtentum, & obtinendum incompatibilia sint, an contrà sint compatibilia.

Si primum, periculum Simonia non est, ut bene Gloss. in c. ad audientiam 31. de Rescript. Abb. in c. significasti 4. de Elect. n. 6. Garc. p. 8. de Benef. c. 2. n. 22. Sanch. l. 2. conf. c. 3. dub. 25. n. 9. Gibalin. de Simon. q. 16. coroll. 8. Carden. Cris. Theol. dissert. 27. n. 120. Wiestner hic n. 27. Ratio est, quia quando Beneficium obtinendum est incompatible cum Beneficio prius obtento, obligatio dimittendi prius obtentum Collationi inest ipso Jure, ut dictum est Libr. 3. Tit. 3. n. 105. & seqq. atqui illa, quæ ipso Jure tacite insunt, sine labe Simonia exprimi in traditione rei spiritualis possunt, ut Regulæ instar præter D.D. citat. tradunt Felin. in c. ad audientiam cit. n. 8. Flamin. l. 7. de Resign. q. 7. n. 22. Barbof. in c. significasti 4. de Elect. n. 6. & communiter cæteri. Ergo &c.

Si secundum, talis Beneficij dimissio habet rationem pretij Simoniaci, saltem ex dispositione Juris Ecclesiastici, ut cum cit. docet Palao tr. 17. D. 3. p. 3. n. 5. & hoc teste communis sententia. Ratio est, quia per tale pactum Collatarius subiret onus indebitum, & obligationem aliunde non imminentem. Idem dicendum, si Beneficium prius obtentum cum obtinendo quidem esset incompatible, sed exigatur, ut illud Collatarius dimittat ante pacificam obtentionem secundi; nam ante hanc non tenetur illud Jure dimittere.

Quæritur 6. an Simoniaci sit pactio, quæ à Clerico resignante Ecclesiam, vel Prælatum transfertur in resignarium obligatio solvendi debita, nomine Ecclesie, vel Prælatum contracta? Affirmant Joan. Andr. Peder. de Sen. Gammar. apud Flamin. l. 14. de resign. q. 7. n. 64. quia per talem pactio- nem onus imponitur resignatorio, quod pretio æstimabile est, ut adeo videatur dari temporale pro spirituali, & talis obligatio videatur habere rationem pretij Simoniaci.

Sed tenenda est negativa sententia cum eodem Flamin. l. cit. n. 65. & ratio est, quia, ut n. 124. dictum est, quæ Jure insunt, exprimi, & in pactum deduci possunt. Inest autem resignationi ipso Jure obligatio solvendi debita, ratione Ecclesie contracta, licet non exprimantur, per c. ad hoc 1. de Solut. ubi Successor, in Ecclesia, vel Præla-

tura Canonice institutus, obligatur ad solvenda hujusmodi debita. Ergo &c.

128 Ex quo cadit Argumentum contrarium; nam Simoniacam pactionem constituit solum illa expressio, quæ novam obligationem affert, vel antiquam adauget. Talis autem non est in casu dato; quia solum in-existentm declarat. Ergo &c.

129 Queritur 7. an is, qui pro Beneficio litigioso multas expensas fecit, si deinde illud, postquam possessionem pacificam illius adeptus est, resignet cum onere, ut resignatarius sibi solvat expensas, quas pro lite fecit, Simoniam committat? Negant aliqui, à Suar. l. 4. c. 35. n. 24. tacitis nominibus relati, ex ratione, quia ita resignans adhuc Beneficium tribuit gratis, nullumque lucrum temporale exigit, sed solummodo se servat indemnem.

130 Sed melius tenetur affirmativa cum eodem Suar. l. cit. cui adstipulantur Flamin. de resign. l. 14. q. 7. n. 1. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 94. Palao tr. 17. D. 3. p. 17. n. 15. Matthæucc. Offic. Eccl. c. 49. n. 20. Zoef. hic n. 68. Wiestner ibid. n. 30. & teste Flamin. l. cit. Rota in una Canonica s. Andr. 19. Oct. 1553. Ratio est, quia obligatio solvendi expensas istas non est annexa ipsi Beneficio; conf. nova est. Atqui ubi imponitur obligatio, quæ ipso Jure non inest, committitur Simonia. Ergo &c.

131 Conf. pactio, quæ Resignatarius obligatur ad compensandos labores, & expensas, quas resignans fecit pro affectu Beneficii resignati, juxta omnes Simoniaca est, ideo præcisè, quia illæ expensæ, & labores non sunt annexi per se Beneficio. Igitur ob eandem rationem etiam Simoniaca erit pactio, quæ resignatarius obligatur ad solvendas expensas. Quas resignans fecit in litem pro Beneficio resignato.

Ad Argumentum contrarium dico, Beneficium hoc casu non dari gratis, sed titulo oneroso; quia datur pro obligatione solvendi expensas, quæ pretio æstimabilis est, cum resignanti sit lucro, oneri verò resignatario.

132 Queritur 8. an obligatio solvendi hujusmodi expensas, & subeundi alia onera, ex natura sua, aut fundatione Beneficio non annexa, à resignante in resignatarium transferri possit auctoritate Apostolica? Affirmative: imò resignans, & resignatarius de ijs transferendis prævio tractatu convenire inter se absque periculo Simoniæ possunt: non quidem absolute, sed sub conditione futuri beneplaciti, & approbationis Apostolicæ. Et quidem, quod absolute super hujusmodi onerum translatione non possint inter se auctoritate propria convenire, patet ex c. cum Clerici 6. c. fin. de Pact. c. questum 5. & c. cum olim 7. de rer. permut. ubi hujusmodi pactiones, propria pacifcentium auctoritate factæ, tanquam Simoniæ, aperte reprobantur.

Quod verò tales conventiones, & promissiones de Beneficijs, factæ sub conditione beneplaciti Apostolici, & in Pontificis voluntatem collatæ, licitæ, & à vitio Simoniæ immunes sint, præter alios docent Felin. in c. ad audientiam 31. de rescript. n. 3. Navar. Man. c. 23. n. 107. Flamin. de Confident. q. 40. n. 38. Suar. l. 4. c. 24. n. 24. Sanch. l. 4. conf. c. 3. dub. 39. n. 2. Card. de Luca tr. de Benef. disc. 36. à n. 24. & tr. de Canon. disc. 29. n. 4. Wiestner hic n. 31. Ratio est, quia tunc, quæ ex tali tractatu præstanda sunt, præstari censentur non tam ex conventionem resignantis, & resignatarij, quam ex beneplacito, & voluntate Papæ, qui liberrimam potestatem de Beneficijs Ecclesiasticis disponendi, iisque onera imponendi habet.

Queritur 9. utrum rationem Pretij Simoniaci habeat, quod datur ad redimendam vexam, quæ quis impeditur à Beneficio per Electionem, Confirmationem, liberam Collationem, aut aliam quamvis provisionem obtinendo, vel obtento pacifice possidendo? Rationem dubitandi faciunt textus quoad speciem sibi contrarij; nam can. questum 4. caus. 1. q. 3. & c. dilectus 28. h. tit. ejusmodi redemptio non redargitur. Contra verò c. Matthæus 23. eod. pro Simoniaca habetur Electio ejus, pro quo quidam ipsius amicus alteri, qui eidem contradicebat, pecuniam dedit, ut desisteret à vexatione.

Sed concordari textus hi ope distinctionis possunt: Vel enim redimuntur molestiæ, & vexatio, facta post jus in Beneficio jam plenè questum, vel redimuntur illæ, quæ opponuntur ante jus plenè questum ad impediendam Confirmationem delicti, Institutionem præsentati &c.

Si primum, vexationem hujusmodi injustam redimens Simoniæ nullam committit.

Ita Gloss. in c. dilectus cit. V. restituere, Abb. ibid. n. 3. Navar. Man. c. 23. n. 102. Sylv. V. Simonia q. 13. pr. Azor p. 3. l. 12. c. 11. q. 4. Suar. l. 4. c. 50. n. 2. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 110. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 22. Palao tr. 17. D. 3. p. 20. n. 1. Vivian. in c. Matthæus cit. pr. Barbof. ibid. n. 4. Gonzal. n. 2. Wagnereck not. 1. Fagn. in c. nobis eod. n. 104. Matthæucc. Offic. Eccl. c. 49. n. 21. & c. 50. n. 25. Præposit. Frising. cas. 21. n. 19. P. Friderich de Simon. c. 2. n. 88. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 204. & ad Rubricam præsentem docent Zoef. n. 64. Pirh. n. 105. Engl. n. 31. König n. 15. §. ad hæc, Schambog. n. 90. Wiestner n. 70. Reiffenstuel n. 309. cum S. Thom. 2. 2. q. 100. art. 2. ad 5. & reliquis tum TT. tum Canonistis, propter can. questum, & c. dilectus cit. Ratio est, quia hoc casu pecunia non datur pro aliquo spirituali (nam hoc jam ponitur esse plenè obtentum,) sed solum pro cessatione ab injuria, & molestijs.

136 *Si secundum*, altera distinctio est adhibenda, an vexatio, & molestia opponatur ab eo, qui ad Beneficij consecutionem predeste potest, ut sunt Electores, Collatores, Patroni &c. an ab alio, qui tantum potest obesse v. g. impediendo Electorem, ne suffragium ferat, vel eligendum, ne eligi possit. *Si prius*, redemptio talis vexa Simoniaci est, ut cum S. Thom. l. cit. ad vertunt Abb. in c. dilectus cit. n. 4. Sot. l. 9. de Just. q. 6. art. 1. ad 5. Ugolin. in tab. 1. c. 9. §. 8. n. 3. Suar. c. 50. n. 18. Less. n. 106. Laym. n. 22. concl. 8. Palao p. 20. n. 4. Wagnereck not. 3. Matthæucc. c. 49. n. 22. & c. 50. n. 25. Friderich. n. 99. Pirhing n. 109. Schambog. n. 93. Wiestner n. 71. Magnif. P. Schmier n. 207. & alij supra propter textum c. *Matthæus cit.* ubi sermo est de vexatione illata ad impediendam Confirmationem, conf. ante Beneficium plenè obtentum. *Ratio est*, quia qui non habet jus spirituale, quod acquirere intendit, licet redimendo vexationem pecuniâ, immèdiatè non det pecuniam pro re spirituali, sed pro vexatione, vult tamen mediante pecunia hanc removendo parare sibi viam ad rem spiritualem, quod cum unicè sit estimabile propter rem spiritualem, ita redimens vexam virtualiter censetur emere velle ipsam rem, vel jus spirituale, quod ita cupit acquirere. *Conf.* quia tunc impetrare pecuniâ ab injustè vexante, ut impedimentum removeat, idem est, ac petere, ut eligat, vel conferat Beneficium; nam vexatio illa consistit in injusta negatione debite Electionis, Confirmationis, vel Institutionis, negatio autem non tollitur, nisi per actum contrarium, qui in casu proposito est ipsa Electio, Confirmatio, vel Institutio; igitur dare aliquid temporale alicui, ut cesset à tali injusta vexatione, idem est, ac dare pro ipsa Electione, quod est Simoniacum, saltem contra Jus positivum Ecclesiasticum.

137 *Si posterius*, non erit hujusmodi redemptio Simoniaci. Ita Suar. n. 23. Less. n. 108. Laym. concl. 8. §. secundo, Palao n. 4. Pirhing n. 110. Wiestner n. 72. Reiffenstuel n. 310. Friderich. n. 97. Schmier n. 208. cum cit. *Ratio est*, tum quia talis redemptio nullo Jure prohibetur; tum quia sic redimens tantum removet injuriam, viam autem ad Beneficium non facit expeditorem, quam fuerit ante oppositionem injustam impedimenti. *Conf.* quia jus, quod hoc casu intendo per redemptionem vexationis, non est jus primum quærendum, sed jam quæsitum; habeo enim jus quæsitum, ut mihi non fiat vis, & injuria, seu ut alter me non impediatur v. g. à concursu ad examen, à petenda Electionis Confirmatione, Institutione, &c. & ad hoc liberum, & expeditum conservandum do pecuniam, sicque nihil aliud emo, quam immunitatem istius juris. Quod autem postea consequatur jus in

Beneficio per Institutionem, vel Confirmationem, respectu illius redemptionis, & cessationis à violentia per accidens est, cum ex ea per se non dependeat, neque ex illa sequatur jus in Beneficio, sed à Collatore liberè tribuatur.

Porro, quod n. præc. dictum est de extraneo, extendendum etiam est ad casum, quo ipse Elector, vel Collator aliquem vexat, si ita vexer non formaliter, & quâ talis, scilicet negando suum suffragium, Institutionem, Confirmationem; sed materialiter, & ut quivis alius privatus, v. g. injustè diffamando, aut Coelectores injustè avertendo, ne suffragium pro aliquo ferant; nam in hoc casu, si pecunia pro redemptione talis vexa injustè detur, Simonia non incurritur. Suar. n. 28. circa fin. Less. n. 107. P. Friderich. n. 99. fin. P. Schmier n. 209. est enim redemptio injuriæ, quam aliquis sustinere non tenetur.

Quæritur 10. quid requiratur, ut redemptio vexa in Beneficio accepto sit licita? *Ex communi DD.* necessariae sunt sequentes conditiones.

1. Jus, quod pecunijs contra injustam vexationem tueor, debet esse certum, saltem secundum commune judicium peritorum; alias non est simpliciter habitum, seu acquisitum. Hinc certò committit Simoniam, qui, quando videt Electionem suam impugnari, vel Beneficium collatum fieri litigiosum posse, ijs, qui impugnare illam, aut licet super Beneficio movere contendunt, dat pecuniam, vel aliud temporale, ut ab impugnatione vel lite desistant. Gloss. in c. cum pridem 4. V. non duximus de Pact. Abb. ibid. n. 9. Felin. in c. dilectus 28. b. tit. n. 3. Rebuff. tit. de simon. n. 18. Suar. l. 4. c. 50. n. 10. Less. l. 2. c. 55. n. 107. Palao tr. 17. D. 3. p. 20. n. 2. Matthæucc. Offic. Eccl. c. 49. n. 22. Schambog. hic n. 91. Pirhing n. 108. P. Friderich. n. 89. P. Reiffenstuel n. 316. *Ratio est*, quia quando quis in Beneficio acquisito impugnatur, aut impugnari potest, jus firmum in illo non habet; conf. si mediante temporali justam impugnationem avertit, per temporale viam sibi parat ad spirituale, & sic mediante temporali sibi procurat jus spirituale, vel saltem firmitatem ipsius. *Secus est*, si Jus quidem non foret omnino certum, sedis, qui illud impugnat, aut impugnaturus est, ad hoc uti vult malis artibus, mendacijs, & subornationibus testium; nam ab hoc vexam liceret per temporale redimere, cum revera injusta sit, & redimens jus certum habeat ad petendum à quovis, ne malis artibus impugnetur. Suar. n. 12.

2. Vexatio, quam quis vult redimere, debet esse injusta; quia si justè turbatur, v. g. quia dubium est, an Electio, Collatio &c. Beneficij fuerit legitima, propriè vexationem non patitur: conf. non tam
13
redi-

redimet vexam, quam ipsum jus, quod non habet, sibi comparat, vel saltem firmitatem illius, Suar. n. 11. Zoef. n. 64. Pirh. l. cit. P. Friderich n. 91.

3. Res, quæ datur pro illicita vexatione, debet esse temporalis; nam si daretur res spiritualis, committeretur Simonia; quia daretur pro re temporali, scilicet injusta vexatione, quæ est res temporalis, Suar. n. 14. & 15. Zoef. Pirh. l. cit. Friderich n. 90.

4. Non debet supereffe alia via tollendi vexationem, e. g. adeundo Judicem, & jus suum viæ Juris defendendo; nam si via suppeteret se liberandi à vexa, pecuniâ istam redimens illicite ageret, non quidem Simoniam committendo (quia adhuc daret temporale pro temporali) sed contra Charitatem, & peccato scandali; quia cooperaretur peccato alterius, dando pecuniam, quam alter licite acceptare non potest. P. Friderich n. 92. & 93.

141 5. Ut Innoc. Abb. & alij in c. dilectus cit. volunt, jus, quod ita injuste impugnatur, debet esse plenum. Hinc si quis in Beneficio plenum jus nondum acquisivit, e. g. si tantum est presentatus, nondum verò institutus, electus, nondum verò confirmatus &c. & in hoc suo Jure injuste vexatur, secundum istos DD. non potest pecuniâ redimere vexationem. Sed melius etiam huic permittitur redemptio vexæ injustæ; quia Jus hujusmodi personale aequè certum est, ut ponitur, quam illud reale, quod acquiritur per institutionem presentati. Confirmationem electi: & præterea videtur eadem esse ratio; nam hoc casu vexationem redimens non acquirit novum jus, sed tantum tueri illud, quod habet removendo obstaculum injuste positum.

142 Quæritur 11. an si quis post Confirmationem, vel Collationem factam, adeoque post acquisitum plenum jus in Beneficio quoad proprietatem, injuste impediatur ab acquirenda possessione, possit pecuniâ redimere vexationem, etiam ab eo, qui potest prodesse, sive in possessionem mittere? Negant Abb. in c. ad aures 24. b. tit. n. 6. & in c. dilectus 28. eod. n. 4. Redoan. p. 3. de Simon. c. 22. n. 2. Lotter. l. 3. de re Benef. g. 29. n. 130. Honor. hic n. 18. ex ratione, quia dare aliquid alicui, ne impediatur possessionem, est dare, ut mittat in possessionem; non enim aliter desinit impedire possessionem, quam mittendo, seu inducendo in possessionem. Possessio autem est quid spirituale, vel ei annexum; quia per illam acquiritur exercitium spiritualium, & ipsa ratione spiritualis tituli confertur. Ergo non licet vexationem redimere pecuniâ ad acquirendam possessionem; quia daretur temporale pro spirituali.

143 Sed probabilius affirmant Suar. l. 4. c. 50. n. 31. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 110.

Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 22. §. exinde Barbof. in c. 36. b. tit. n. 4. Wagnereck in c. 23. eod. not. 4. Zoef. hic n. 66. Pirh. n. 111. Schambog. n. 95. cum S. Thom. 2. 2. q. 100. art. 2. ad 5. ubi absolute ait, postquam alicui jus acquisitum est in Beneficio, licitum esse pecuniâ injusta impedimenta remove, utique acquirendæ possessionis. Ratio est, quia possessio, secundum se spectata, non est jus aliquod spirituale, sed tantum quiddam temporale, sive corporalis apprehensio rei, & tantum est rei spirituali annexa, quatenus ex titulo spirituali pendet, cujus vi capitur. Postquam ergo titulus spiritualis plene est acquisitus, etiam si possessio de novo acquiratur, non tamen acquiritur tanquam annexa rei, seu juri spirituali, sed secundum se, ut quid corporale, per se, & immediate debitum, licet postea conjuncta cum titulo spirituali fiat spiritualis. Ergo non est Simonia pecuniâ redimere vexationem possessionis; quia solum redimitur factum, non jus Beneficij.

Procedit autem hoc solum casu, quo 144 jus spirituale Beneficij certum est quoad Proprietatem; nam si illud in dubium vocaretur, & ideo denegaretur possessio, redemptio istius per pecuniam Simoniacæ foret, ut l. cit. advertunt Suar. Laym. Pirh. &c. & ratio est, quia tunc non per se solum redimeretur possessio, sed ut juri, vel titulo spirituali annexa, adeoque hoc modo redimeretur ipsum Jus spirituale.

Ad Argumentum in contrarium allatum 145 patet ex hæcenus dictis. Neque obstat textus can. Decimas 7. caus. 16. q. 7. ubi injungitur Episcopis, ut prohibeant, quolibet munere redimi Decimas, quas populus dare non vult: quæ prohibitio ideo facta videtur, quod Decimæ sint spiritualibus annexæ, adeoque emi non possint etiam ad redimendam vexam. Nam respondetur, ibi tantum prohiberi Laicis, ne hujusmodi extorsionem faciant; vel si etiam Clericis prohibetur, ne tali casu Decimas à Laicis redimant, id factum est, non quod talis redemptio verè sit Simoniacæ, sed quia inde Laici spe lucri faciendi occasionem arriperent similes injurias inferendi Ecclesijs: hinc Episcopi compellere illos debent ad Decimas solvendas, & Clericis prohibere, ne eas redimant, qui tamen, si contra hujusmodi prohibitionem agant, non propterea fient Simoniaci, Suar. c. 50. cit. n. 35. Pirh. n. 111. cit.

Quæritur 12. an dari absque Simonia 146 possit pecunia Electoribus, ne eligant indignum, vel minus dignum? 1. Distinguedo, an certæ alicujus personæ electio directè intendatur, an verò solum intendatur remotio personæ indignæ, vel minus dignæ, alias fortassis eligendæ.

Si primum, in praxi pecunia ad excludendam personam indignam sine Simonia vix dari potest; censetur enim data pecunia

cunia ad removendum quidem indignum, sed eo fine, ut fiat sic locus personæ, quam dans pecuniam directè intendit. Azor. p. 3, l. 12. c. 7. q. 3. Suar. c. 50. cit. n. 4. Barbof. in c. 27. n. 4. §. potest. Honor. hic n. 18. cas. 7. Reiffenst. ibid. n. 146. Matthæucc. Offic. Eccl. c. 50. n. 27. Magnif. P. Schmier p. 2. c. 1. n. 213.

147 Si secundum, periculosa quidem & hoc casu est datio, fieri tamen absque labe Simonie potest, præsertim si electio indigni, & damnum ex ista impendens Ecclesiæ per recursum ad Superiorem impediri nequeat. Ita præter cit. advertunt Navar. Man. c. 23. n. 102. Sot. l. 9. de Just. q. 6. art. 1. ad 1. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 23. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 113. Palao tr. 17. D. 3. p. 20. n. 8. Zoel. hic n. 28. Pirhing n. 87. Schambog. n. 59. Wiest. n. 73. Reiffenstuel n. 145. Ratio est, quia in tali casu non datur temporale pro spirituali, sed ne spirituale indignè, & malè conferatur: & ita dans temporale redimit injustam vexationem Ecclesiæ, & impedit damnum, quod huic ex electione indigni foret securum.

148 Addidi, Si electio indigni, & damnum ex ista impendens Ecclesiæ per recursum ad Superiorem impediri nequeat; nam si absque gravi incommodo adiri potest Superior, qui vexationem impediatur, redemptio vexæ per pecuniam ex parte dantis Simoniaci quidem fortè non erit, semper tamen erit illicita, ut notat Barbof. n. 4. cit. in fin. & teste P. Friderich de Simon. c. 2. n. 102. communis est Canonistarum. Ratio est, quia ut bene notat Palao l. cit. n. 9. hoc casu Rectores accipientes pecuniam, cum non habeant causam legitimam, quæ talem receptionem honestet, Simoniam committunt, cui dans cooperatur. Non licet autem cooperari alterius peccato, quando malum, quod tali cooperatione vitare contendimus, aliâ viâ vitare sine gravi nostro incommodo possumus. Ergo &c.

149 Quaritur 13. quænam circumstantiæ considerandæ sint, ut cognoscatur, an munus aliquod temporale habeat rationem pretij Simoniaci dati pro re spirituali, vel non? R. Pro foro conscientie res caret omni difficultate; nam in hoc foro attenditur cujusvis conscientia, ejusque inspicitur mens, & intentio. Zoel. hic n. 55. Reiffenst. ibid. n. 100.

150 In foro externo considerandum est 1. an Pactum intercesserit; nam si intercessit, major est præsumptio Simonie, quam cum

simpliciter aliquid temporale datum est; quia SS. Canones valde improbant Pacta in hujusmodi negotijs: quamvis etiam interdum Pacta honesta fieri possint sine Simonia, ut ad redimendam vexam, ad compensandum accidentalem, & extraordinarium laborem, ad securitatem stipendij &c. Suar. l. 4. de Simon. c. 36. n. 8. Zoel. n. 55. cit. Pirh. n. 132.

2. Considerandum, an in tali pacto intervenerit aliqua causa, ob quam datio temporalium cohonestari, & excusari à Simonia possit; nam si talis aliqua causa subfuit præsumi Simonia non debet, nisi aliæ circumstantiæ, & conjecturæ moraliter ad id cogant; quia in dubio tenemur factum proximi interpretari in meliorem partem, si factum talis interpretationis sit capax c. estote 2. de R. J. cujusmodi causa honesta, & titulus esse potest vel ratione gratuitæ donationis, vel ex obligatione Justitiæ, vel ex lege, aut consuetudine &c. Suar. n. 9. §. 10. Zoel. Pirhing l. cit.

3. Consideranda qualitas personæ dantis, & accipientis; nam nobilitas, consanguinitas, specialis amicitia, vel honestas morum &c. in dante, vel accipiente est signum donationis gratuitæ. Suar. c. 36. cit. n. 12. Barbof. in c. 18. b. tit. n. 1. Pirhing n. 133.

4. Consideranda quantitas rei temporalis datæ; nam si modici pretij sit, pro nihilo reputatur; quia non est verisimile dari illud tanquam pretium pro re tam præstante, uti est res spiritualis. Secus si magni pretij, licet magni pretij sit tantum respectivè ad dantem, vel accipientem. Suar. n. 13. Barbof. Pirh. l. cit.

5. Consideranda est circumstantia temporis, sive occasio dationis; nam si fiat urgente necessitate, quia hic & nunc is, cui datur, tali re indiget, censetur potius dari liberaliter, & ad sublevandam necessitatem. Abb. in c. 18. b. tit. n. 3. Barb. Pirh. l. cit.

6. Considerari debet, an munus temporale detur ante receptionem spiritualium, vel post illam immediatè, an verò ex intervallo; nam si ante receptionem, vel in receptione, aut immediatè post illam, res temporalis non ita facilè præsumitur data ex liberalitate, sed potius ex necessitate, ut colligitur ex can. emendari 104. caus. 1. q. 1. & can. sicut 4. caus. cit. q. 2. Secus, si datio fiat ex intervallo; tunc enim facilè præsumitur facta ex liberalitate, & gratitudine can. quàm pio 2. §. can. sicut cit. q. cit.

De Merce Simoniaca, sive Re Spirituali.

S U M M A R I U M.

153. &c. Quidnam hic veniat nomine rei spiritualis?
157. &c. An, & sub qua ratione mercedem Simoniacam constituent Sacramenta?
160. &c. Sacramentalia?
165. &c. Officia Divina &c.
168. An vendi possit Prophetia, patratio miraculi?
169. Actus Ordinum?
170. Jurisdictionis Spiritualis?
171. Admissio ad Novitiatum, & Professionem Religiosam?
172. Electio, Presentatio, Collatio &c. Beneficij Ecclesiastici?
173. Actus Jurisdictionis Ecclesiasticae?
174. &c. Quorumnam Ordinum actus constituent materiam Simonie?
178. &c. An accipi aliquid possit pro Litteris Dimissorijs, & Testimonialibus Ordinum susceptorum?
128. &c. Quomodo tolerari possit consuetudo, quâ passim consuevit pecunia offerri à fidelibus, imò exigi à Parochis pro Missis, Sepulturâ, administratione Sacramentorum &c.
187. &c. Quinam alij sint tituli, ut in administratione Sacramentorum &c. recipi aliquid temporale possit?
190. &c. Quando exercitium Jurisdictionis spiritualis constituat materiam Simonie?
193. &c. An, & quando occasione admissionis ad Novitiatum, aut Professionem aliquid accipi, vel peti possit?
203. 204. Qualis committatur Simonia, quando pro collatione Beneficij Ecclesiastici datur, accipitur, vel exigitur aliquid temporale?
205. &c. An Simoniacum sit accipere aliquid pro actu Jurisdictionis, qui proxime versatur tantum circa materiam politicam?
207. &c. Quid dicendum de omissione actuum spiritualium, si hæc fiat, accepto pretio?
212. Quotuplicis generis sint annexa spirituali?
213. &c. An vendi sine Simonia possit Jus Patronatus?
217. &c. Sepultura Ecclesiastica?
222. &c. Beneficia?
226. Capellanie?
227. Commende spirituales?
228. Coadjutorie?
229. Presbiteria?
230. Hospitalia?
231. &c. Pensiones?
234. &c. An Pensio pecuniâ redimi absque Simonia possit?

153. **Q**Uæritur 1. quidnam hic veniat nomine Rei spiritualis, ut Mercedem Simonie constituat? R. Hic nomine Rei spiritualis non intelliguntur res incorporeæ, ut DEUS, Angeli, Anima rationalis; sed quod aliquo modo est supernaturale, & ad spiritualem animæ salutem vel ex institutione Divina, vel ex destinatione Ecclesiæ est ordinatum. Navarr. Man. c. 23. n. 99. Suar. l. 4. de Simon. c. 8. n. 6. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 5. Palao tr. 17. D. 3. p. 1. n. 2. Wagnereck ad Rubr. b. tit. not. 4. Matthæucc. Offic. Eccl. c. 49. n. 2. Vallenf. hic §. 2. n. 4. Pirhing n. 2. Schambog. n. 4. Reiffenstuel n. 44. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 2.

154. Hinc etsi fama, & vita hominis non sint pretio æstimabilia, ideoque per pecuniam compensari nequeant, quippe cum bona sint altioris generis, & ordinis; quia tamen sunt bona humana, temporalia, & ordinis naturalis, sive humano juri, & arbitrio subjecta, ideo possunt cum pecunia, vel alia re pecuniâ æstimabili aliquo modo commutari. Secus est de bonis merè spiritualibus, quæ sunt Ordinis supernaturalis, & humano Juri, ac arbitrio non sunt subjecta, nec ullâ industriâ, aut viribus naturæ comparari possunt; nam his omnino repugnat instar humanarum, ac

temporalium rerum pecuniâ æstimari, aut venalia exponi. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 6. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 6. Pirhing hic n. 4. fin.

Porro spiritualia, quæ Mercedem Si-
monie possunt constituere, quadruplicis maxime generis sunt; nam 1. Aliqua sunt spiritualia in se, & per essentiam, ut Gratia sanctificans, Virtutes Theologicæ, & Morales Divinitus infusæ, Dona Spiritus Sancti, & gratiæ gravis datæ, quasi in habitu consideratæ, Character Sacramentalis, & similia. 2. Alia sunt spiritualia causaliter; quia Gratia sanctificantis, & aliorum prioris generis spiritualium causæ sunt, ut Sacramenta, Sacramentalia, & Officia Ecclesiastica, ad spirituale, sive supernaturalem finem ordinata. 3. Alia spiritualia dicuntur, quod sint effectus, sive actus à gratia, dono, & officio, ac potestate spirituali, tanquam à causa, proximè procedentes, ut est baptizare, ordinare, Officium Divinum celebrare, prædicare Verbum DEI, miracula facere &c. 4. Denique aliqua dicuntur spiritualia per connexionem seu spirituali annexa, quod licet in se spiritualia nequaquam sint, cum spiritualibus tamen connexionem habeant.

De

156 De spiritualibus primū generis nullum est dubium, ea Mercem, seu materiam Simoniz esse: idque verum est, siue emanant, vel vendantur secundum se, & quasi in abstracto, quo modo Simon Magus *Act. 8.* oblatā pecuniā, emere voluit Spiritum Sanctum, seu potestatem ministerialem conferendi Gratiā Sanctificantem, & Dona Spiritus Sancti, ut ea postea alijs vendere posset; siue in concreto, ut si quis captivum Christianum carnis venderet, quia baptizatus est, vel Sacerdotem propter Characterem Sacerdotalem; quia hic Gratiā sanctificantem, fidem, & characterem Sacramentalem vendere censetur. Ugin, de Simon, tab. 1. c. 36. n. 3. Suar. l. 4. c. 9. n. 9. Laym. c. 8. cit. n. 33. Pirhing hic n. 10. Schambog. n. 15. Wiestner. n. 34.

157 Queritur 2. an, & quomodo vendi, & emi possint, vel non possint spiritualia secundū generis? In his n. 155. posui Sacramenta, Sacramentalia, & Officia Ecclesiastica.

Dubitasur 1. an, & sub qua ratione Sacramenta constituent mercem Simoniacam? 2. Sacramenta dupliciter considerari possunt, scilicet secundum se, & quatenus sunt signum praeftitum gratiae Sanctificantis, & secundum materiam. In prima consideratione, certum est, illa constituere mercem Simoniz. Patet in genere de Sacramentis omnibus ex c. cum in Ecclesia 9. b. tit. & in specie de Sacramento Baptismi, & Confirmationis can. baptizandis 99. can. quidquid 101. &c. caus. 1. q. 1. de Sacramento Eucharistiae can. nullus 100. can. dictum 105. q. cit. de Sacramento Poenitentiae c. nemo 14. b. tit. de Sacramento Extremæ Unionis can. fin. caus. cit. q. 3. de Sacramento Ordinis can. gratia 1. & pluribus seqq. caus. cit. q. 1. de Sacramento Matrimonij c. suam nobis 29. b. tit. Ratio est, quia licet Sacramenta in quibusdam actionibus, & passionibus consistant, sunt tamen Divina, & Supernaturalia Dona, à Christo eorum auctore nobis collata, & cum gratiam conferant, sunt secundum se spiritualia. Ergo eo ipso, quod talia sint, contra Religionem, & reverentiam illis debitam est illa pretio vendere; imò & contra verbum Christi: Quod gratis accepistis, gratis date, Matth. 10.

158 Neque obstat, quod in Matrimonio passim intervenire soleant pecuniæ, dotis augmenta &c. quia non interveniunt, nec exiguntur pro eo, quatenus est Sacramentum, sed quatenus est Contractus, ut ex ijs alatur uxor, & sustineantur alia onera Matrimonij, & si forte inter Sponsum, & Sponsam inæqualitas detur, hæc compensetur auctione dotis &c. & meritò; nam in alijs Contractibus licet inæqualitatem ad æqualitatem reducere per pecunias, vel alias res pretio æstimabiles. Atqui Matrimonium sequitur naturam aliorum Contractuum. Ergo &c. Conf. antequam ad dignitatem Sacramenti elevaretur Matrimonium, inæqualitas inter Sponsam, & Sponsam ad æqualitatem reduci licet. R. P. Schmalzgrueber L. V. T. I.

citè poterat. Ergo etiam nunc potest; quia Christus illud sic elevando, in ratione Contractus non immutavit. Abb. in c. cum in Ecclesia 9. b. tit. n. 3. Suar. l. 4. de Simon. c. 10. n. 11. & 12. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 34. Barbof. in c. 9. cit. n. 4. Wagnereck in c. 10. eod. V. Benedictionibus not. 2. Zoel. hic n. 8. Pirhing n. 12. not. 2. Schambog. n. 16. Magnif. P. Schmier p. 2. c. 1. n. 33. & 34.

Quoad alteram considerationem dist. 159 guenda in Sacramentis est duplex materia, Remota, & proxima. Remota est res, seu symbolum externum, e. g. panis, vinum, oleum &c. Proxima est ipsa actio, quæ applicatur materia remota, vel pronuntiatur forma. Prior secundum se spectata est res temporalis, & pretio æstimabilis. Igitur ita considerata vendi, & emi potest, si scandalum absit, nec adsit obligatio ad ministrandum illa gratis, & nulla Lex id prohibeat. Posterior citra Simoniz piaculum pretium nullum recipit; quia tota quanta spiritualis est, siue consideretur tanquam materia Sacramenti; siue tanquam actus ministerij spiritualis; siue tanquam opus, ex intentione Ministri ad finem supernaturalem destinatum. Suar. l. cit. c. 11. n. 3. & 4. Laym. n. 33. Pirhing not. 3. Magnif. P. Schmier n. 36. & 37.

Dub. 2. quoruplicis generis sint Sacramentalia, & quomodo Mercem, seu materiam Simoniz constituent? 2. Sacramentalia alia sunt Transientia, quæ in actione transeunte consistunt, prout sunt Nuptiales, & similes aliæ Benedictiones, Exorcismi Ecclesie &c. Alia verò Permanentia, quæ habent effectum permanentem, ut sunt consecratio Ecclesie, altaris, calicis, benedictio aquæ, salis, olei, cerei, & ipsæ res sic consecratæ, vel benedictæ &c. Utraque materiam Simoniz constituunt. Suar. l. 4. c. 14. n. 2. & 3. Laym. c. 8. n. 36. Pirhing n. 14. Schambog. n. 18. & 19. Wiestner n. 36. fin.

De prioribus patet; quia sunt ministeria, siue ritus Sacri, & actus Ordinis Clericalis. Hæc autem materiam Simoniz constituunt, ut infra n. 169. statuetur. Ergo &c. De posterioribus sumitur ex can. si quis 7. caus. 1. q. 3. ubi generaliter statuitur, quod res, quæ ex consecratione proveniunt, vendi, & emi non possint. Ratio est, quia huiusmodi res sunt merè sacræ, & Spirituales tum ratione principij, quia institutæ sunt potestate supernaturali, Ecclesie à Christo concessæ; tum quia ordinantur ad finem supernaturalem, & salutem animarum; ideoque si ut tales vendantur, magnā irreverentiā afficiuntur, & Simonia committitur contra Jus naturale, & Divinum. Suar. Pirh. l. cit. cum communi cæterorum.

Difficultas est, an res, consecratione, vel benedictione Ecclesie affectæ, vendi saltem queant secundum materiam, & ejus æstimationem? Negant vendi posse, quamdiu consecrationem, vel benedictionem suam redi-

K

redi-

retinent, Abb. in c. ea que 16. b. tit. n. 1. & quidam alij ex VV. Canonistis: & videtur hoc sumi 1. ex can. si quis objecerit 7. caus. 1. q. 3. ubi Ecclesia prohibetur vendi non solum quoad consecrationem, sed etiam quoad materiam, ex ratione, quia cum consecratio absque materia corporali non proveniat, vendens materiam nec consecrationem in venditam dereliquisse censi debet. 2. Ex can. dictum 105. caus. cit. q. 1. & c. non satis 2. b. tit. ubi interdicitur, ne pro oleo, chrismate, & balsamo, ex quo chrisma conficitur, aliquid exigatur. 3. Ex c. querelam 15. b. tit. ubi deciditur, Ecclesias nec emi, nec redimi posse.

162. Sed tenenda est affirmativa Sententia, quam etiam defendunt Navar. Man. c. 23. a n. 108. Sot. l. 9. de Just. q. 6. art. 1. Redoan. p. 3. de Simon. c. 17. a n. 6. Azor p. 3. l. 12. c. 17. pr. Suar. l. 4. de Simon. c. 14. n. 6. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 17. Palao tr. 17. D. 3. p. 8. n. 2. Wagnereck in c. 15. b. tit. not. 1. Gonzal. in c. 12. eod. n. 8. Zoel. hic n. 10. Engl. n. 17. Pirhing n. 72. Schambog. n. 21. Wiestner n. 55. Reiffenstuel n. 221. Magnif. P. Schmier p. 2. c. 1. n. 59. cum S. Thom. 2. 2. q. 100. art. 4. ad 1. 2. § 3. & in 4. diff. 25. q. 3. art. 2. quest. 3. Ratio est, quia materia istarum rerum per Consecrationem, & Benedictionem non amittit valorem, & estimationem suam. Igitur sicut antea secundum materiam vendi poterant, ita & post illam. Et confirmatur ex praxi, quā passim videmus emi, vendique calices, etiam consecratos.

163. Duo tamen hoc loco sunt annotanda. Primum est, ut quando hujusmodi vasa, aut ornamenta consecratione, vel benedictione affecta venduntur Laicis, & ad usus profanos, v. g. hosti pro lytro, aut exactoribus pro tributo, antequam vendantur, & tradantur, consensur, & frangantur, vel diffuantur l. sancimus 21. & Auth. preterea C. de ss. Eccl. Sot. l. cit. ad 2. Palao n. 3. Wagnereck not. 2. Wiestner n. 56. Reiffenstuel n. 225. Alterum, ut propter Consecrationem, vel Benedictionem rerum istarum pretium non augeatur; hoc enim Simoniacum foret, quod augmentum pretij censeatur peti pro Benedictione, vel Consecratione. Suar. l. cit. n. 16. Zoel. n. 10. Pirhing n. 72. Wiestner n. 57. Reiffenstuel n. 223. cum alijs supra. Excipitur, nisi aliunde constet de legitimo titulo augendi pretium supra estimationem materię: & ex hac ratione Cruces Hispanicę licite vendi possunt carius, quā exigat materię valor, & artificij estimatione, ad compensandos scilicet sumptus, & labores itinerum, qui impendi debebant ad eas res ex Hispania asportandas. Engl. n. 17. hic fin. Wiestner, Reiffenstuel l. cit.

164. Neque contrarium probant textus n. 161. allegati. Ad 1. Pontifex in can. cit. non loquitur de materiali Ecclesia, sed de

Ecclesia collata in Beneficium, & de Jure percipiendi redditus temporales, & de hac ibi disponitur, quod jus percipiendi redditus temporales non possit vendi, nisi etiam vendatur ipsum Beneficium, vel Dignitas constituta in tali Ecclesia, ob inseparabilitatem, quam habent ad sese invicem: quod cum Gloss. ibid. V. sed res notant Suar. c. 14. cit. n. 13. Barbof. in can. cit. n. 2. Wagnereck not. 3. Zoel. n. 10. & desumunt ex Decreto Gregoriano correcto, ubi pro verbis, Nam cum corporalis Ecclesia, aut Episcopus, vel Abbas, tanquam mendosis, legitur, Nam cum corporalis Ecclesię Episcopus, vel Abbas &c. Vel si velimus inhærere literę incorrectę, dici potest cum Valent. tom. 3. D. 16. p. 2. §. ult. textum illum intelligendum de rebus consecratis, quarum materia a consecratione separabilis non est, v. g. de Ecclesia, ut Ecclesia est &c. quo modo accepta Ecclesia, cum simul utrumque includat, vendi nequit secundum unum, quin etiam vendatur secundum alterum. Ad 2. communiter DD. respondent, venditionem Chrismatis prohiberi, quia cum materia sit exigui pretij, potius vendita censetur ipsa benedictio. Ad 3. in c. querelam cit. agitur de locatione Ecclesię sub annuo censu, & venditione rerum Ecclesiasticarum sine consensu Capituli celebratis: quod utique fieri nequit.

Dub. 3. an, & quomodo committatur Simonia accipiendo temporale pro Officijs Ecclesiasticis, ut sunt prædicatio Verbi Divini, Orationes, quæ ex Ecclesię institutione, in Choro, Processionibus &c. publicę, privatimque fiunt? R. Interesse, an aliquid hoc casu exigatur ut pretium pro hujusmodi Officijs, an verò ut stipendium ad sustentationem necessarium.

Si primum, citra Simoniam accipi nihil potest. Suar. l. 4. c. 15. n. 3. Palao tr. 17. D. 3. p. 9. n. 1. Pirhing hic n. 26. § 37. Wiestner ib. n. 37. & teste Palao l. cit. DD. omnes cum S. Thom. 2. 2. q. 100. art. 3. Sumitur 1. ex illo Matth. 10. v. 8. ubi Christus Apostolis, ad Evangelij prædicationem missis, Gratis, inquit, accepistis, gratis date. 2. Ex c. ad nostram 21. b. tit. ubi generaliter prohibetur, ne pro ministerio, seu Officio Ecclesiastico pecunię exigantur. 3. Ex ratione; quia hæc ministeria principaliter instituta sunt ad consequendam gratiam, aliąque bona spiritualia.

Si secundum, licet, & absque Simonia accipitur, quod ita in stipendium sustentationis offertur: imò hujusmodi stipendium etiam licet exigere, & de eo pacisci. Ita expressè Suar. n. 5. Palao n. 1. Pirhing n. 26. cum Sylv. V. Simonia q. 9. dist. 1. Gutier. qq. can. l. 1. c. 29. præcipue à n. 15. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 38. Quod procedit saltem de Sacerdote non obligato aliās ad obeunda hujusmodi Officia Ecclesiastica; nam quoad Parochos, & alios, qui ex officio, &

Iustitia obligantur ad huiusmodi functiones, observandum est, quod dictum est n. 99. ita, ut occasione illarum, vel nihil, vel non plus saltem, quam Lege Superioris Ecclesiastici, aut consuetudine taxatum sit, possint accipere. Ratio disparitatis est, quia hi posteriores pro huiusmodi functionibus jam habent aliunde stipendium ex redditibus suis Beneficialibus; istud verò non habent priores. Igitur cum dignus sit operari mercede sua, stipendium possunt accipere, imò petere, & de eo pacisci.

167 Quod de Orationibus, quæ nomine Ecclesiæ sunt, dictum est, id ferè dicendum etiam de Orationibus privatis; nam si ejusmodi Oratio consideretur, ut impetratoria, vel meritoria saltem de congruo etiam alteri, pro quo funditur, non potest emi, vel vendi pro pretio sine Simonia, cum ut sic sit actus merè spiritualis. Potest tamen, aliquis dare pecuniam pauperibus, vel Religiosis, ut pro se orent, non ut pretium operis, sed per modum Eleemosynæ, vel etiam stipendij ad sustentationem necessarij, maxime si Oratio sit diuturna, Suar. n. 9. Palao n. 1, Pirh. n. 26. fin. Schamb. n. 35. Reiffenstuel n. 218.

168 Quaritur 3, quænam ex spiritualibus tertij generis materia esse Simonie possint? Hæc multiplicis generis sunt. Et 1. quidam materiam Simonie constituunt Prophecia, patrati miraculi, & similes actus, si pro iis tempora e quid detur, vel petatur; quia proficiuntur à gratijs gratis datis, de quibus Christus Dominus: *Gratis accepistis, gratis date.* Matth. 10, v. 8.

2. Actus Ordinum, v. g. collatio Baptismi, & Confirmationis, Consecratio, Ordinatio, actus sepeliendi &c. Patet ex c. in ordinando 1. c. non satis 8. c. cum in Ecclesiæ 9. c. ad nostram 21. c. suam nobis 29. b. tit. & docet S. Thom. 2. 2. q. 100. art. 3. Sylv. V. Simonia q. 9. Suar. c. 13. n. 1. Zöfel. hic n. 13. Pirhing n. 15. & 16. Schamb. n. 27. Reiffenst. n. 48. Ratio est, quia licet huiusmodi actus materiales sint physice, principium tamen, & finem spirituales habent; oriuntur enim ex spirituali potestate Ordinis, & intenduntur ad spirituales animæ salutem.

3. Actus Jurisdictionis spiritualis fori interni, & externi, ut sunt absolutio à peccatis, & Censuris, dispensatio in Votis, Juramentis, & Canonicis impedimentis Ordinum, vel Matrimoniorum, in Legibus Ecclesiasticis &c. Suar. l. 4. de Simon. c. 19. n. 1. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 40. Palao tr. 17. D. 3. p. 12. n. 1. & seqq. Zöfel. hic n. 13. Pirhing n. 46. & 49. Schambog. n. 49. & seqq. Engl n. 19. Wiestner n. 45. Reiffenstuel n. 49. & patet ex can. nullus Episcopus 124. caus. 1. q. 1. c. nemo 14. & c. ad aures 24. b. tit. Trid. sess. 24. c. 5. de reform. matr. ubi in conjugiorum impedimentis, & sess. 25. c. 18. de reform. ubi in SS. Canonibus, & Legibus R. P. Schmalzgruber L. V. T. L.

Ecclesiasticis dispensationes gratis concedi jubentur. Ratio est, quia actus isti spirituales sunt tam ex parte principij; promanant enim ex potestate spirituali: quam ex parte finis; quia conscientiarum vincula relaxando intendunt supernaturalem animarum salutem.

4. Admissio ad Novitiatum, & Professio-¹⁷¹ nem Religiosam Suarez. c. 17. n. 4. & 5. Palao q. 9. n. 4 & seqq. Barbof. in c. non satis 8. b. tit. n. 2. Gonzal. in c. 18. eod. n. 3. Monacell. p. 3. tit. 3. form. 10. n. 14. Zöfel. hic n. 16. Pirhing n. 58. Schambog. n. 64. Engl n. 21. Reiffenstuel n. 162. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 101. & patet ex can. nullus 3. caus. 1. q. 2. c. non satis 8. c. cum in Ecclesiæ 9. c. de Regularibus 25. c. quoniam 40. c. audivimus 41. & Extrav. 1. inter comm. b. tit. quia est actus Jurisdictionis, & potestatis spiritualis, & tanquam finem intendit perfectionem Charitatis, & spirituales animæ salutem.

5. Electio, Confirmatio, nominatio¹⁷² præsentatio, institutio, investitura, Pallij concessio, & similes actus, quibus Beneficia, Dignitates, & Prælatuæ Ecclesiasticæ obtinentur c. cum in Ecclesiæ 9. c. de hoc 11. c. Mattheus 22. c. in tantum 36. fin. c. audivimus 41. c. ne DEI 43. &c. b. tit. Monacell. p. 3. tit. 1. form. 22. n. 6. Zöfel. n. 13. Pirhing n. 79. & seqq. Schambog. n. 30. & 80. Wiestner n. 49. Reiffenstuel n. 50. Ratio est, quia hi omnes sunt actus Jurisdictionis, aut Officij, sive muneris, & potestatis spiritualis, Electoribus, Patronis, Collatoribus ab Ecclesiâ ad finem spirituales specialiter concessæ, & ad jurium, & administrationis spiritualis concessionem ordinatæ.

6. Alij actus Jurisdictionis Ecclesiasticæ¹⁷³ cæ, sive voluntariæ, sive contentiosæ. Suar. c. 20. n. 16. Zöfel. n. 23. Pirh. n. 48. & seqq. Schamb. n. 55. Wiestner n. 50. Reiffenstuel n. 51 cum relatis, & sumitur ex can. vendentes 10. junct. Gloss. V. justitiam caus. 1. q. 3. & c. cum ab omni 10. de Vit. & honest. Ratio est, quia sunt ministerium Ecclesiasticum, & proficiuntur à potestate spirituali gratis data, & propterea ex vi suæ institutionis gratis exercenda.

Dub. 1. quorūnam Ordinum actus¹⁷⁴ constituent Materiam Simonie? Certum est 1. materiam Simonie constituere actus Ordinis Sacerdotalis, & Pontificalis, sive deinde illi institutionem suam habeant à Christo, ut Sacramentorum administratio, sive ab Ecclesiâ, ut consecratio Ecclesiæ, altaris, benedictio vestium Sacrarum, aquæ, salis &c. Suar. l. 4. c. 14. n. 4. & 5. & textus passim de hoc sunt in Jure nostro Ecclesiastico. Ratio est, quia omnes ordinantur ad salutem animæ spirituales, & sic spirituales factæ sunt. Igitur omnes materia Simonie sunt, & quidem ex Divino Jure, utpote quo commissæ Ecclesiæ potestas est conse-

craciones, & benedictiones ab ipsa instituendas committendi certis Ministris.

175 *Certum est* 2. materiam Simonie constituitur functiones proprias Diacono, & Subdiacono, ut sunt assistere Sacerdoti sacra solenniter facienti, cantare Evangelium in Missa, vel Epistolam &c. quia hæc valde sacra sunt, & spiritalia, & ad illa Diaconus, & Subdiaconus specialiter ordinantur. Suar. l. cit. n. 6. qui addit, probabile esse, Simoniam committi etiam, quando pro pretio temporali, cantatur Epistola non solenniter in choro ab aliquo Laico; quia est aliquo modo Sacrum ministerium, & quasi pars celebrationis Missæ, igitur cum ut sacra, & spiritalis tractari debeat, ex natura rei actio ista erit invendibilis.

176 *Major est dubitatio* de actibus quatuor inferiorum Ordinum; quia non sunt ita spirituales, ut non etiam à Laicis eodem exteriori modo fieri possint. *Sed dicendum*, etiam istos materiam Simonie esse; quia sunt ministeria sacra, & ex sua institutione, ac sine ordinata ad Divinum sacrificium. Idque verum est, non tantum, quando fiunt à constitutis in Ordinibus Minoribus; quia tunc sunt actus procedentes ex potestate spiritali per Ordinationem data; sed etiam quando à Laicis; nam licet accipere aliquid possint pro obligatione, & sustentatione, non tamen tanquam pretium. Suar. n. 7. Laym. c. 8. n. 36. *Exinde*, Pirhing n. 15. Schambog. n. 27. Rationem dat Suar. l. cit. quia eo ipso, quod talis Laicus voluntarie cooperatur tali ministerio sacro, & suam operationem cum eo coniungit, qui sacramentum efficit, debet illum cum debita reverentia exhibere, & consequenter gratis.

177 *Excipit* Suar. l. cit. n. 8. si actus ita sit materialis, ut non exerceatur tanquam actus Ordinis, sed præcisè eo modo, prout fieri à Laico potest, quale est munus Ostiarii, præsertim quatenus ad eum spectat custodire res mobiles Ecclesiæ; tali enim casu non erit Simonia pro eo pretium temporale dare, vel accipere. Idem multò magis dicendum de Officio Cantoris; quia hoc non est proprium alicujus Ordinis. Suar. l. cit.

178 *Dub. 2.* an saltem Ordinans, vel ejus Ministri accipere aliquid possint pro Litteris Dimissorijs, aut Testimonialibus Ordinum superiorum absque vitio Simonie? *R.* Interesse, an accipiantur ex hac occasione aliquid, præcedente pacto, vel exactione, an sine isto spontè, & merè gratuito. *Si primum*, committitur Simonia, saltem Juris Ecclesiastici. Fagn. in c. in ordinando 1. b. tit. n. 2. & 3. Zoesl. hic n. 27. Pirhing n. 17. not. 3. quia quando principale debet fieri gratis, etiam accessoria debent præstari gratuito, & sine mercede.

179 *Si secundum*, ita oblatum, spectato Jure communi, pro hujusmodi actibus spiritalibus licitè accipitur c. etsi quaestiones 18. & c. dilectus

30. in fin. b. tit. modò id, quod offertur, modicum sit, & non detur in ipso actu Ordinationis, sed ex intervallo. Addidi, *Speculatio Jure communi*; nam de Jure Trid. Sess. 21. c. 1. de reform. ne gratuite quidem oblata pro collatione Ordinum, Litteris Dimissorijs, & Testimonialibus possunt accipi: & merito; quia non censetur tunc facile quid spontè dari, maxime ante Ordinationem, & cupidi homines facile sibi persuaderent spontè dari, quod coactè offertur. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 61. Fagn. l. cit. n. 11. qui tamen addit, non fore Simoniam, si revera aliquid temporale spontè daretur, & ut tale acciperetur; quia tunc cessat pactio, & ratio debiti, quæ requiritur ad Simoniam.

Excipiuntur tamen à laudato Concilio l. cit. Notarij, qui in ijs tantum locis, in quibus non viger laudabilis consuetudo nihil accipiendi, pro singulis Dimissorijs, seu Testimonialibus decimam tantum unius aurei partem possunt accipere, dummodo eis nullum salarium sit constitutum pro Officio exercendo, & Episcopo nullum exinde emolumentum indirectè accedat. Fagnan. in c. in ordinando cit. n. 27. Gonzal. ibid. n. 6. *Per Aureum* autem hic intelligitur Ducatus, ut declaravit S. Congr. Conc. apud Zerol. Prax. Episc. p. 1. V. Dimissorie S. ad 7.

Pœna tantum, & accipientium munerum ab Ordinatis est Excommunicatio, suspensio ab Officio, & executione Ordinum quoad Ordinatos can. reperiuntur 7. caus. 1. q. 1. Et extendit has pœnas Trid. l. cit. etiam ad dantes, & accipientes munera spontè oblata, quamvis ea Constitutio in pluribus locis non sit recepta, ut refert Less. l. 2. c. 35. n. 62. *Adverte*, Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 40. *ceterum in fin.* Fagnan. l. cit. n. 11. Pirhing hic n. 19. Schambog. n. 29.

Dub. 3. quomodo possit tolerari consuetudo, quæ passim consuevit pecunia offerri à fidelibus, imò exigi à Parochis pro Missis, sepultura, assistentia Matrimonij, administratione Sacramentorum Pœnitentiæ, Eucharistiæ, & Extremæ Unctionis? *Rationem dubitandi* facit 1. c. non satis 8. fin. & c. cum in Ecclesiâ 9. b. tit. ubi prohibetur aliquid accipi pro Sacramentis conferendis, pro Sepultura &c. & contraria consuetudo non obscurè reprobat. 2. si legitimi consuetudo hæc posset, posset ex eo, quod quæ ita accipiuntur, accipiantur pro debita sustentatione Parochorum, & aliorum Curatorum. Atqui sustentationem congruam jam aliunde habent ex Decimis, & alijs redditibus Parochialibus. Ergo &c. 3. Ex recepta Regula per actus merè liberos, & meræ facultatis consuetudo, vel præscriptio induci non potest. Atqui fideles, quando solverunt initio aliquid Parochis occasione Sacramentorum sibi administratorum, id solverunt per actum meræ facultatis, & gratuitum. Ergo &c.

Sed

183 Sed dicendum, consuetudinem hanc accipiendi, imò & exigendi aliquid in curæ Pastoralis administratione, si exactio fiat moderate juxta taxam, ab Episcopis approbatam, sine violentia, & post spiritualium administrationem, tolerari posse, præsertim si sit immemorialis, & Parochus paratus sit ea administrare, etsi nihil inde accipiat. Azor. p. 3. l. 12. c. 19. q. 1. Vivian. in. c. 29. b. tit. circ. med. & in c. 42. circ. med. b. tit. Barbof. ibid. n. 17. Zoef. hic n. 39. Engln. 13. Pirhing n. 43. Schambog. n. 35. Wiesner n. 42. Ratio est, quia quod hac occasione datur, vel exigitur, non datur, vel exigitur tanquam premium pro ejusmodi administratione, & actu spirituali, sed tanquam stipendium necessarium pro sustentatione Ministrorum, qui aliunde saepe non habent congruam: & hinc quod ita datur, non commensuratur valori, & æstimationi operis, seu laboris, hujusmodi administrationi intrinseci, sicut tamen deberet commensurari: si pro eo daretur tanquam pretium; sed necessitati ministrantis secundum qualitatem ipsius: quod æquissimè petitur, & admittitur; debentur enim temporalia spiritualia ministrantibus.

184 Addidi, si Parochus paratus sit ea administrare &c. nam casu, quo noller illa administrare, nisi pecunia ipsi numeretur, juxta omnes committeret Simoniam Parochus istam exigens: imò etiam eidem solvens. Barbof. in c. 44. b. tit. n. 7. Pirhing hic n. 43. Wiesner n. 43. Excipitur casus necessitatis, ut cum baptizandus est infans proximè moriturus, aut Sacramentum Pœnitentiæ petit moriundus obstrictus peccato mortali; tunc enim pecunia injustè neganti offerri posset, non pro ipsa datione Sacramenti, & in ejus commutationem, sed ad ejus voluntatem flectendam, & satiationem avaritiæ. Suar. l. 4. c. 12. n. 13. & seqq. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 38. & seqq. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 21. Palao tr. 17. D. 3. p. 7. n. 3. Barbof. in c. 9. b. tit. n. 3. Wagnereck in c. 10. V. Benedictionibus not. 3. Pirhing hic n. 13. Ratio est, quia gravis necessitas sufficiens est ad tollendam irreverentiam, quæ alias extra casum necessitatis irrogaretur Sacramento; & habet talis honestas, & gravem causam permittendi malitiam alterius.

185 Exceptionem istam cum alijs Suar. l. cit. n. 19, extendit etiam ad necessitatem sumendi Eucharistiam per modum Viatici, atque casu, quo Parochus aliter Sacrum Viaticum dare noller agroto disposito, quam pro pecunia, istum probabiliter posse hanc ei dare, etiam si ipse jam sit confessus, vel non habeat conscientiam peccati mortalis; quia malitia alterius non debet me privare tanto bono, quando ego habeo jus, & possum uti bene malitiâ alterius sine ulla cooperatione cum illius peccato. Imò Palao p. 7. cit. n. 4. à Simonia absolvit etiam illum, qui

extra casum necessitatis daret pecuniam petenti illam pro administratione, si protestetur, se illam non solvere pro ipsa administratione Sacramenti, sed solum ad redimendam injustam vexam.

Neque obstant Argumenta n. 182, 186 allata. Ad 1. in cit. textibus solum reprobatur consuetudo non legitime præscripta, vel introducta sine rationabili causa, & cum exactione violenta, immoderata, aut cum minis negandi ea Sacramenta non solventibus: nec immerito; nam talis consuetudo scandalosa est, & vel avaritiæ, vel Simonia speciem habet. Contra consuetudo n. 183, descripta c. ad Apostolicam 42. b. tit. appertè approbatur, imò Concil. Later. ibi præcipit eam observari: idem constat ex Trid. sess. 24. c. 14. de reform. ubi supponit aliquas consuetudines hujusmodi esse pravas, & alias pias; & ideo eas præcipit ab Episcopis examinari, & discerni, ut pravæ tollantur, piæ retineantur. Ad 2. non est verum, quòd hodie ubique Parochi aliunde congruam sustentationem habeant, & si haberent, nihilominus non deberet statim reprobari hæc consuetudo, cum ratio illius introductæ congrua assignari possit, scilicet, quòd hujusmodi redditus Stole, ut vocant, successerint in vicem Decimarum Personalium, & aliarum, quæ per desuetudinem sublatae sunt. Ad 3. etsi primitus præstationes istæ fuerint facultatis, postea tamen tum per c. ad Apostolicam cit. tum per consuetudinem, dum Parochiani eas solverunt ut debitas, inducta est obligatio, iustissimo titulo, scilicet, in compensationem, ut dixi, Decimarum personalium &c. Porro ad consuetudinem hujusmodi inducendam sufficit decennium, ut monet Laym. c. 8. cit. n. 16. Barbof. in c. ad Apostolicam cit. n. 20. Pirhing n. 45. Schambog. n. 47. Præposit. Friling. tom. 1. conf. 9. n. 5. fin.

Dub. 4. quoniam alij sint tituli præter consuetudinem hætenus descriptam, ut in administratione Sacramentorum, & aliorum Divinorum recipi aliquid temporale possit; 1. triplex maxime assignari potest. 1. Pro labore: ubi tamen juxta dicta n. 97. & seqq. distingui debet inter laborem intrinsecum, & extrinsecum; nam pro labore intrinseco, cum aliam æstimationem non habeat, præter illam, quam habet ipsa actio sacra, seu spiritualis, cui intimè cohaeret, sine Simonia vitio nihil accipi, vel peti potest: potest autem aliquid accipi, imò peti pro labore extrinseco, & qui actioni sacrae per accidens tantum connexus, & ab illa per se separabilis est; estque perinde, sive præcedat actionem sacram, sive illam comitetur. Pirh. hic n. 30. cum cæteris.

2. Pro obligatione, quam Ministri Sacramentorum in se suscipiunt; nam si ejusmodi Minister non aliunde ad hoc obligetur, sicut obligantur Parochi ex Officio suo Parochiali;

rochiali, pro ejusmodi obligatione aliquid accipere, imò in pactum etiam deducere, modò taxa ab Episcopo per Statutum, vel per consuetudinem taxata non excedatur, à Simonia labe immune est, ut cum P. Englbic n. 15. docet Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 44. & duob. segg. ex ratione, tum quia obligatio hujusmodi separabilis est ab ipsa functione, quippe quam exercere possum citra obligationem omnem; tum quia eadem obligatio est pretio æstimabilis, quatenus privat hominem sua libertate, parit incommoda non pauca, & insuper subministrat causam saepe non levibus sumptibus, expensis, aliisque incommodis quoad studia, libros, honoraria &c.

189 3. Pro sustentatione: Et quidem si Clericus Sacramenta administrans aliunde non habeat sustentationem ejus titulo aliquid ab ipso accipi, & peti posse, est extra dubium; sic enim Divino Oraculo Luc. 10. Rom. 15. & 1. Corin. 9. definitum legitur, ex naturali ratione, quòd congrua sustentatio debeat non tantum illis, qui ministrant temporalia, sed etiam alijs qui spiritualia administrant. Quoad alios Clericos, quibus ex proprijs medijs de sustentatione congrua jam prospectum est, negativam cum alijs, nonnullis defendit Sylv. V. Simonia q. 9. §. tertium. Sed affirmativa etiam quoad hos defendenda est juxta dicta n. 93. & 94. ubi n. 95. seq. excepi Parochos, & alios Beneficiatos, qui ad hæc Divina ministranda obligantur ex officio. Videantur ibidem dicta.

190 Dub. 5. quando exercitium Jurisdictionis spiritualis constituat materiam Simonia? R. Constituere semper, quando temporale datur pro pretio illius, vel exigitur: estque perinde, sive sit actus Jurisdictionis fori interni, & conscientia, sive externi, & contentiosi. Quare committitur Simonia. 1. Quando datur, vel accipitur pretium pro audienda Confessione, tum quia inchoatur inde Sacramentum, tum quia ipsa auditio Confessionis per clavem scientia & in tali foro est actus Jurisdictionis supernaturalis. Suar. l. 4. c. 19. n. 2. 2. Quando post exceptam Confessionem pecunia datur, vel extorquetur pro absolutione conferenda c. nemo 14. §. nec quemquam b. tit. vel pro ea neganda; quia tam absolutio, quam negatio ejusdem est actus Jurisdictionis spiritualis. Suar. n. 2. cit. 3. Quando pro pretio delegatur alteri potestas audiendi Confessiones, vel datur alicui licentia eligendi sibi Confessarium; nam talis delegatio, & licentia datio ex Jurisdictione spirituali procedit. Suar. n. 5. 4. si pro simili pretio datur potestas absolvendi à Censuris. Suar. n. 6. 5. si detur, aut petatur aliquid pro concessione Indulgentiarum. 6. si pro pecunia dentur Dispensationes e. g. ut propter occurrentem necessitatem laborare liceat die festo, vel comedere carnes die alijs prohibito &c. Suar. c. 20. n. 8.

Neque obstat praxis Romanæ Curia. 191 & Legatorum Sedis Apostolicæ, à quibus exiguntur pecunie pro Dispensationibus solent, & earum quantitas eo magis augetur, quòd difficilior est Dispensatio. Nam 1. plurimæ Dispensationes etiam Romæ expediuntur gratis. 2. In ijs, quæ gratis non expediuntur, pecunia nunquam exigitur pro ipsa Dispensatione, sed vel ex titulo commutationis, quatenus obligatio ex Voto e. g. in opus aliud pium, ac Eleemosynam commutatur; vel ex titulo coercionis in vicem poenitentia, quando dispensatio petitur ob præcedens delictum: vel ex titulo sustentationis pro Papa dispensante, & Officialibus Curia. 3. Dispensationes utpote odiosas, decet onerosas reddi petentibus, ne si facile, & absque sumptibus obtineri possint, major licentia præbeatur eas importune petendi, ob quam causam etiam fieri potuit, ut quo difficilior est dispensatio, eo major pro ea exigatur pecunie quantitas, ut tanto rarius petatur. Suar. c. 20. n. 11. Matthæucc. Offic. Eccl. c. 49. n. 36. Pirhing hic n. 49. Reiffenst. n. 216.

Interim tamen nulli Ordinario Papatæ inferiori permissum est hujusmodi exactiones facere pro Dispensationibus, etiam nomine stipendij, sustentationis, ob Decretum Trid. sess. 25. c. 18. de reform. & sess. 24. c. 5. de reform. Matrimon. quibus prohibetur in Dispensationis concessione quidquam quocunque titulo, præsertim in suam concedentis utilitatem exigi, vel acceptari: quibus Decretis, tanquam Legibus Ecclesiæ universalibus, etiam Episcopi adstringuntur. Garc. de Benef. p. 8. c. 1. n. 101. Ugolin. tab. 1. c. 52. n. 5. Suar. c. 20. n. 14. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 57. Palao tr. 17. D. 3. p. 12 n. 11. Wagnereck in c. 3. b. tit. not. 2. Zoef. hic n. 25. Honor. n. 13. Wiestner n. 46. fin. Reiffenstuel n. 217. Et quamvis Sanch. l. 8. de Matr. D. 35. n. 11. & Salas de Legibus D. 20. §. 10. fin. asserant, posse ipsos aliquid accipere, si ita consuetudine receptum sit, pro labore, & receptione, ac examine testium, quando ipsis à Sede Apostolica committuntur Dispensationes Matrimoniales, & alia; rectius tamen id negant alij cum Garc. l. cit. à n. 102. qui hanc suam Sententiam probant tum ex Conc. Trid. l. cit. tum ex varijs Declarationibus Cardd. apud eundem Garc. l. cit. in quibus derogatur consuetudinibus quibuscunque, etiam immemorialibus. Non tamen est deneganda Episcopis licentia imponendi onus Eleemosynæ per modum Commutationis in Dispensando super Votis, observatione Festi, & similibus. Dico Eleemosynæ in pauperes, vel pia opera distribuendæ; nam ut sibi applicent, non caret specie Simonia, vel saltem turpis avaritiæ Zoef. n. 25. cit.

Dub. 6. an, & quando occasione 192 admissionis ad Novitium, aut Professionem aliquid accipi, vel peti possit? R. tres esse

maximè casus, in quibus licitè aliquid accipi, & aliquando etiam peti potest ab ingressuris, vel ingressis in Religionem. Et 1. quidem quando ab istis aliquid spontè offertur Monasterio; nam hoc modo oblatum per Concilia, & Summorum Pontif. Decreta accipi licitè posset, rectè ostendit Thomassin. p. 3. l. 1. c. 54. n. 1. & sequuntur Englbic n. 21. Reiffensuel ibid. n. 181. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 99. Patet ex c. dilectus 30. b. tit. & Extrav. sanè 1. eod. ubi acceptio hæc expressè approbatur. Ratio est, quia hoc casu cessat omne periculum, & species Simonie, cum grater oblatum pretij rationem habere nequeat. Conf. quia Prælati Regularibus licet conditionem Ecclesiæ, & Monasterij sui meliorem facere per media alias licita, sed non est, illicitum accipere pro spirituali aliquid temporale grater oblatum, ut constat ex dictis n. 66. ergo &c.

194. 2. Si Monasterium sit inops, & non sufficienter dotatum potest ab ingressuris, vel ingressis aliquid exigi titulo sustentationis. Ita S. Thom. 2. 2. q. 100. art. 3. ad 4. Sylv. v. Simonia q. 15. dict. 2. Navar. Man. c. 23. n. 106. Suar. l. 4. c. 17. n. 18. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 71. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 39. Tambur. de Jur. Abb. tom. 3. D. 6. q. 9. Palao tr. 17. D. 3. p. 9. n. 4. Vivian. in c. 4. pr. b. tit. Barbof. in c. 40. eod. n. 5. Gonzal. in c. 18. n. 6. Wagnereck in c. 19. not. 4. Monacell. p. 3. tit. 3. form. 10. n. 16. Englbic n. 21. Pirhing n. 59. Schambog. n. 65. Wiefner n. 48. Reiffensuel n. 163. Magnif. P. Schmier l. cit. n. 103. Ratio est, quia ex tali causa licet etiam accipere aliquid in Matrimonio carnali, cum quo spirituale pari passu ambulat. Conf. ex Trid. Sess. 25. c. 16. de Regular. ubi dicitur, quòd licitum sit pro victu, & vestitu Novitij tempore, quo in probatione est, aliquid ex bonis ejusdem dare, & accipere: & quamvis Concilium ibi non exprimat, an etiam de eo pacisci liceat, non tamen id ibi prohibetur: quodsi autem pro tempore probationis licitum est sustentationem exigere, etiam licebit pro tempore Professionis, & reliquo vitæ tempore, si ex parte Monasterij sit eadem exigentia. ergo &c.

195. Neque obstat c. quoniam 40. b. tit. ubi tanquam Simoniacum prohibetur, etiam sub prætextu paupertatis aliquid temporale exigere ab ingredientibus Religionem; dicendum enim cum Gloss. ibid. v. paupertatis Suar. c. 17. cit. n. 14. Less. n. 71. Palao n. 6. & alijs, id non prohiberi ex causa veræ, sed ex prætextu, & sub colore falsæ, & fictæ paupertatis, prout textus ipse indicat. Vel dici potest, ibi tanquam Simoniacum prohiberi, ne Monasterium cæteroquin inops sub prætextu, vel ex causa paupertatis plus exeat, quam pro sustentatione talis personæ necessarium est; quia tunc revera non amplius pro honesta sustentatione, sed pro ipso ingressu,

conf. Simoniacè exigeretur illud superfluum. Addit tamen Palao n. 6. cit. raro contingere, ut Monasterium non egeat subsidio ingredientis, ne propter illius ingressum alia officia sibi utilia impediantur, nève alijs aptioribus præcludatur ingressus.

3. Potest indiscriminatim in Monasterio 196. riji Monialium, etiam ijs, quæ redbitus abundant, ab ingressuris, vel ingressis aliqua certa pecuniæ summa exigi titulo dotis. Ita universalis totius propemodum Orbis consuetudo, quam speciali indulto firmavit Innocentius VIII. apud Tambur. de Jur. Abbatissa D. 5. q. 2. § 3. Ratio est, quia quilibet maritus, sive dives, sive inops sit, Matrimonium contracturus exigere à Sponsa sua potest Dotem pro statu suo congruam l. fin. c. de Dot. promiss. sed Matrimonium spirituale, quod cum DEO, & Religione in Professione pangitur, pari passu ambulat cum Matrimonio carnali, & ab hoc ad illud rectè ducitur argumentum, ergo etiam Monasterium à Monialibus ingressuris, vel ingressis rectè exigit Dotem, etiam si illud sit dives, Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 109. § duob. seqq.

Conf. ex sententia S. Cong. Episc. & Regul. apud Fagn. ad c. non amplius de Inst. n. 25. quæ animadvertens, Sanctimonialium Monasteria sine Dotium subsidio diu sustineri non posse, & propter ingruentes necessitates, & casus inopinatos plerumque ad inopiam redigi, Summis Pontif. approbantibus, sanxit, ut dotales Eleemosynæ à Monialibus numerarijs persolverentur, tametsi numerus esset taxatus ad mensuram reddituum Monasterij. Matthæucc. Offic. Eccl. c. 32. n. 13.

Tres tamen Limitationes hic sunt ad 197. denda: Prima est, ut pactum hoc casu non fiat de aliquo dando pro ipso ingressu; nam tale pactum, utpote de temporali dando pro spirituali, Simoniacum foret, etiam si Monasterium inops foret. 2. Ut non admittatur aliqua inhabilis ex sola spe recipiendi ab ea aliquid temporale; nam tali casu finis susceptio- nis, ab admittentibus intentus, isque principalis foret aliquid temporale. atqui secundum dicta n. 77. iterum Simoniacum est dare aliquid spirituale ob finem temporalem extrinsecum, præsertim si is principaliter intendatur, ergo &c. 3. ut Dos non ab omnibus exigatur sine discrimine; sic enim pauperes, læpe magis dignæ, & idoneæ, statu Religionis excluderentur, & aliæ forsan minùs idoneæ, quia divites sunt, reciperentur: quod utique est irrationabile. Nec procedit tunc ratio (quæ sola forsan excusationi locum facere poterit) Dotes exigi, ut plures; ac etiam pauperes possint recipi, P. Friderich de Simon. c. 4. n. 134.

4. Possunt Regulares, tam viri, quam 198. faminæ, quorumvis Monasteriorum, etiam divitum, cum parentibus pacisci, & exigere certam quantitatem pecuniæ, vel aliorum bono-

bonorum temporalium ea conditione, ut persona ad Religionem suscepta, eamque professsa, ea portione contenta, renuntiet Juri hæreditatis, vel alterius cujuscunq; justæ prætensionis. P. Reiffenstuel *hic n. 182.* Magnif. P. Schmier *c. 1. cit. n. 115.* Ratio est, quia in tali casu exigitur solum temporale pro temporali, nempe quantitas certa pecuniæ pro jure hæreditatis: & quidem justè; cum enim per Professionem susceptus in Religionem in hanc transferat omnia sua jura, & bona, de quibus ante Professionem non aliter disposuit, etiam transferet in illam jus hæreditatis, modò successionis hæreditariæ capax illa sit. non tenetur autem Religio Jus istud remittere gratis, cum subinde valde sit æstimabile, igitur licitissimè pro hujusmodi remissione exigere aliquid temporale poterit.

199 Neque obstat, quòd Legitima liberis ante mortem parentum non debeatur, cum viventis non sit hæreditas *l. qui superstiti s. ff. de acquir. vel omitt. hered.* debetur enim saltem iisdem Jus ad Legitimam suo tempore consequendam: & pro hujus juris remissione fit pactio. est autem licitum pacisci super remissione hujusmodi Juris, imò super ipsa Legitima, si non Jure Civili Romano, saltem Jure Canonico, quod hodierna consuetudo sequitur, *c. quavis 2. de Pact. in 6.*

200 s. Juxta Sylv. *V. Simonia q. 15. v. si autem Monasterium.* Arragon. *q. 100. art. 3. v. sed quid dicendum, Sot. l. 9. de Just. q. 6. art. 2.* etiam in Monasterijs opulentis, & sufficienter dotatis potest aliquid accipi, & exigi ab ingressuris, vel ingressis ex nudo sustentationis titulo: pro qua sua Sententia allegant consuetudinem, quæ passim invaluit, præsertim in Monasterijs Monialium, ubi neminem videmus recipi, nisi sufficientem pecuniam ad sui sustentationem afferat, vel alia ratione Monasterio proficua sit; imò quæ suscipitur de novo, ultra summam illam, quæ Dotis nomen obtinuit, aliquid in usum præexistentium Monialium debet erogare: neque consuetudinem istam damnandam sustinent Suar. *de Censur. D. 22. sect. 5. n. 13.* Less. *l. 2. de Just. c. 35. n. 70.* Laym. *l. 4. tr. 10. c. 8. n. 39.* Palao *tr. 17. D. 3. p. 9. n. 4.* Pirhing *hic n. 59. v. tertia pars,* Schambog. *n. 69. & 71.* Wiestner *n. 48.* modò pro sustentatione admittendi tantum, & non pro admissione accipiat, vel exigatur. Ratio est, quia hoc casu non exigitur temporale pro spirituali tanquam pretium sed solum requiritur tanquam conditio, ut secum afferat necessaria pro sustentatione, ne Monasterium accessu novarum personarum gravetur, & ut plures, quæ alioquin non possent, valeant recipi. Conf. nam hoc modo certificatur magis sustentatio necessaria, quæ saepe ob pericula, & varios casus, quibus fundationes Monasteriorum, & bona, quibus fundationes inhaerent, exposita sunt, & vitatur, ne personæ Religiosæ

ad conquirenda media, quæ domi deficiunt, extra septa Monasterij sui cogantur egredi, quod in Monialibus præsertim inconveniens est.

Sed verior videtur Sententia negativa, quàm cum S. Thom. *2. 2. q. 100. art. 3. ad 4. Rodriq. tom. 2. q. 49. art. 2.* Marchant. *tom. 3. tr. 10. tit. 6. q. 10. concl. 4.* & s. defendit P. Reiffenstuel *hic n. 169. & seqq.* P. Friderich *tr. de Simon. c. 4. n. 133.* Magnif. P. Schmier *p. 2. de Delict. c. 4. n. 107.* & colligitur ex *c. quoniam 40. b. tit. ubi dum quævis exactio, quando fingitur necessitas, aut paupertas, inhibetur, satis, indicatur, illam quoque exactiorem inhiberi, quando petitur aliquid pro sustentatione, cum tamen Monasterium ad hanc præbendam sufficientia bona habeat: tunc enim potius fingitur, quàm revera datur titulus necessitatis sustentationis. Ratio est, quia redditus Monasterij sunt Ecclesiastici, ordinati ad sustentationem Religiosorum gratis faciendam. ergo hoc ipso, quòd quis ad Religionem suscipiatur, habet jus ad sustentationem ex redditibus Monasterij capiendam: conf. sub titulo sustentationis temporale ab ingredienti non potest exigi. alius autem titulus adesse non potest, nisi pro ingressu, quo titulo siquid petatur, Simonia committitur. Conf. 1. Simoniaca est pactio, qua Beneficiario datur possessio Beneficii, sub conditione, ut ex patrimonio suo sustentare se teneatur, ut fructus Beneficii alijs Clericis pauperibus applicari possint. ergo etiam Simoniaca erit pactio, facta cum Religioso, ut secum sustentationem afferat, ut sic redditus Monasterij alijs Religiosis, & operibus applicentur. Conf. 2. quia hoc modo facillè eludi poterit omnis Simonia, quæ ratione ingressus in Religionem contingit; nam Præpositi Monasteriorum etiam opulentissimorum possent dicere, se temporale non exigere pro ingressu, sed pro honesta sustentatione ingressi.*

Argumentum *n. 200.* allatum solummodo probat, quòd tali casu non committatur Simonia Juris naturalis, & Divini: interim tamen committetur Simonia Juris Ecclesiastici, quòd dum exactiorem specialiter prohibet Monasterio diviti, seu valenti Candidatum alere, non prohibet tantum, ne quid exigatur ut pretium pro ingressu (nam hoc prohibitum est etiam Monasterio pauperi) sed etiam pro alimentis: vel saltem committeretur peccatum injustitiæ, ut quidam volunt cum Suar. *c. 17. cit. n. 9. & 10.* quia indecens, & intentioni Fundatorum prorsus est dissonum, aliquid titulo sustentationis expetere, quando à pijs fidelibus pro honesta Religiosorum sustentatione abundantia media subministrata fuere. Ad conf. cautela illa saltem signum est avaritiæ, cum pericula hujusmodi rara sint in Monasterijs opulentis.

Dub. 7. qualis committatur Simonia, quando pro collatione Beneficii Ecclesiastici

datur, accipitur vel exigitur aliquid temporale? ²⁰⁴ n. interesse, an temporale illud accipiat, quia sponte oblatum est, an verò præcedente pacto, vel exactione. Si primum, committitur ad summum Simonia Juris Ecclesiastici, ob prohibitionem Ecclesiæ, quâ vetat occasione collationis Beneficij accipi, etiam si quid sponte offeratur, ut declaravit s. Congr. Conc. apud Fagn. in c. 1. h. tit. n. 31. Pirh. hic n. 19. v. illud.

²⁰⁴ Si secundum, committitur Simonia Juris naturalis, & Divini: Et hinc nulla confusio hoc casu dantem, & accipientem excusat. Gloss. in c. 36. v. consuetudinem h. tit. Pirhing n. 38. Ratio est, quia consuetudo Juri naturali, & Divino derogare non potest c. fin. de consuet. Estque hoc verum etsi longissimi temporis sit; quia prava consuetudines tempore non firmantur, Novell. 134. c. 1. v. neque verò angarij.

²⁰⁵ Dub. 3. an Simoniam committat Episcopus, vel alius similis Prælati Ecclesiastici, quando accipit, vel exigit aliquid temporale pro actu Jurisdictionis, qui proximè versatur tantum circa materiam temporalem, & Politicam? ²⁰⁷ R. distinguendo; nam si actus tales procedunt ab Ecclesiastica, & spirituali potestate, ut cum Judex Ecclesiasticus cognoscit causas merè Civiles, & Sæculares inter Clericos de bonis temporalibus, & profanis, vel de criminibus, quæ communia sunt Clericis, & Laicis; & tunc ejusmodi actus Jurisdictionales, quatenus procedunt ab Ecclesiastica, & spirituali potestate, cadunt sub materiam Simonia Juris Divini, & naturalis. Suar. l. 4. c. 20. n. 19. Zoel. hic n. 26. Pirhing n. 52. Schambog. n. 57. P. Friderich. in tr. de Simon. c. 4. n. 141. post Gloss. Abb. Joan. Andr. & alios VV. Ratio est, quia quodcumque Episcopus, vel alius Prælati, Ecclesiasticam Jurisdictionem obtinens, aliquid facere debet ratione Officij sui spiritualis, si aliquid pro eo accipiat ex pacto, vel exigit, Simoniam committit, etiamsi materia proxima, circa quam versatur actus, sit politica, & temporalis; quia prout cadit sub spirituale potestate, ordinatur ad finem spiritualem, & aliquo modo ad illum conducit: conf. actus spiritualis efficitur, non solum ex parte principij, sed etiam ex parte finis. Suar. l. cit. n. 20.

²⁰⁶ Aliud est de ijs actibus, qui procedunt ex propria Jurisdictione temporali, qualem habet Pontifex in suo territorio temporali, & plerique Episcopi in Germania; nam pro his exigere, & accipere pretium, quamvis illicitum, & injustum aliquando sit, non tamen est Simonia. Suar. l. cit. n. 17. cum cit. Ratio est, quia licet exerceantur à Prælati Ecclesiasticis, non tamen procedunt à propria potestate Ecclesiastica; aut spirituali, sed potius temporali, & prout illi sunt Domini, & Principes Sæculares.

R. P. Schmalzgrueber L. V. T. I.

Dub. 9. an Simonia sit actuum spiritualium omissio, si illa fiat accepto pretio? ²⁰⁷ R. hoc pendere ex ipsorum actuum omisforum qualitate. Nam si illi actus Jurisdictionis sint, eorumque omissione homo moraliter ligetur, detineatur, repellatur &c. ejusmodi sunt absolutio à peccatis, vel Censuris, approbatio pro Ordinibus, aut Curâ animarum, administratio Justitiæ in foro Ecclesiastico contentioso &c. eorum omissione Simonia committi potest. Gloss. in c. nemo 14. v. celet h. tit. Abb. ibid. n. 6. Ugolin. tab. 1. c. 40. §. 3. Suar. l. 4. c. 22. n. 9. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 64. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 43. Palao tr. 17. D. 3. p. 12. n. 16. Zoel. hic n. 28. Pirhing n. 54. Schambog. n. 50. Wiestner n. 51. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 80. & patet ex c. nemo cit. ubi Simonia declaratur largitio muneris, si ve illud detur pro penitentis reconciliatione, si ve pro talis reconciliationis negatione.

Neque obest, quod omissio actus sit ²⁰⁸ non ens; nam omissio rei debet æquiparatur commissioni, juxta Regul. 121. ff. ubi Paulus, Qui non facit, inquit, quod facere debet, videtur facere adversus ea quæ non facit: unde sicut actus hujusmodi, ita etiam omissio illorum sunt actus Jurisdictionis Ecclesiastica. Imò omissio talis non exercetur sine actu aliquo positivo; quia quidquid sit physicè, certè moraliter non datur pura omissio, præsertim in usu, seu exercitio Jurisdictionis: Actus autem iste in casu præfenti erit voluntas interna, quâ Judex Ecclesiasticus non vult absolvere e.g. à Censuris, declarata per actum positivum externum; & hæc ipsa declaratio est quidam usus, & exercitium Potestatis spiritualis, & Ecclesiasticæ, utpote quâ Judex condemnatoriam, ut absolutionem petens maneat inabsolutus.

Contrà est, si actus, qui omittuntur ²⁰⁹ sint independentes à potestate Jurisdictionis spiritualis, ut sunt Oratio, celebratio Missæ, baptizatio infantis &c. nam horum omissio, etiam pretio pecuniario, & temporali imputrata, Simonia vitio caret, ut ex communi DD. notant Suar. l. cit. n. 11. Less. n. 64. §. 65. Pirh. n. 56. Schambog. n. 58. §. 62. cum alijs supra. Proceditque hoc, si ve hujusmodi actus exerceretur injustè, & sacrilegè, si ve justè, & ex debito; nam utroque casu omissio talis actus spirituale nil continet, sed est tantum usus naturalis libertatis: Imò si actus exerceretur sacrilegè, & injustè, ejus redemptio potius laudabilis est; conf. Simoniacum nihil continet, etiamsi pro eo omittendo detur pretium temporale. Excipitur, nisi fortè pro talis actus omissione oblatum pretium daretur; vel acciperetur in compensationem alicujus fructus, aut boni spiritualis aliàs percipiendi, prout addit Laym. n. 43.

Addit Less. n. 65. cit. etsi Simonia non ²¹⁰ sit hujusmodi contractus, quo aliquid datur,

L

tur,

tur, vel exigitur pro omissione alicujus spiritualis, si tamen sine justa causa fiat, eum contractum conjunctam habere quandam turpitudinem affinem Simonie. Rationem dat; quia dum exigitur, vel offertur pretium pro omissione actus spiritualis, tacite insinuat, actum illum esse vendibilem: si enim aestimabile pretio est ipsum non fieri, etiam aestimabile pretio videtur ipsum fieri; conf. per hujusmodi contractum irreverentia aliqua committeretur in rem Sacram. Et hinc, si accedat præceptum Ecclesie, quo vetatur acceptio, vel oblatio pecunie pro hujusmodi omissionibus in reverentiam SS. functionum, facile committetur Simonia, non quidem Juris Divini, aut naturalis; quia contractus non fit de re Sacra: sed humani.

²¹¹ Dixi autem si fiat sine justa causa; quia in multis casibus licitum est dare aliquid Ministro Ecclesie, ut aliquem actum spirituales omittat, quem male perageret, modò illa omisso non sit connexa usui spiritualis potestatis; possumus enim injurias DEI, oblati pecuniâ impedire. Idem dicendum de gravissimis injurijs proximi, quæ aliter averti nequeunt, ut si Superior Ecclesiasticus aliquem vellet injustè excommunicare. His ergo casibus dabitur licet pecunia pro omissione hujusmodi actuum: is tamen, cui illa datur, licet illam non potest accipere, nisi fortè in casu pro damni, vel incommodi compensatione, quod omittendo subiturus esset. *Less. n. 65. cit.*

²¹² Queritur 4. quænam ex spiritualibus quarti generis, seu spirituali annexis materiam, & objectum Simonie constituent? hæc triplis generis sunt. 1. enim aliqua sunt spirituali annexa antecedenter, quod ad spirituale præsupponantur, idque præcedant, ut sunt Tempora, Altaria, Calices, aliæque vasa, & vestes, resque Sacre, aut benedictæ, quæ Sacrificium Missæ, & quoad materiam ipsam suam Consecrationem, vel Benedictionem antecedunt: item jus Patronatus, quod præcedit Institutionem in Beneficio, vel Officio Ecclesiastico, & ad hanc ordinatur. 2. alia sunt spiritualia concomitantia, quod ijs intrinsicè sint conjuncta, ut est labor corporis, qui ipsa Sacrificatione, aut alio ministerio, & functione spirituali subitur. 3. alia connexa sunt spirituali consequenter, quia spirituale tanquam causam supponunt, ut sunt Beneficia, & Pensiones Ecclesiasticæ, Decimæ, Primitivæ, Oblationes, spectatæ secundum jus illas percipiendi; oriuntur enim ex officio, & ministerio spirituali.

²¹³ Dub. 1. an vendi sine Simonia possit Jus Patronatus? R. negativè. Ita Lamberlin. l. 1. de Jur. Patron. p. 2. q. 1. art. 12. n. 17. Vivian. tr. simil. l. 4. c. 5. n. 5. Suar. l. 4. c. 28. n. 5. Lotter de re Benef. l. 2. q. 9. n. 60. & seqq. Palao tr. 17. D. 3. p. 14. n. 1. Matthæus. Offic. Eccl. c. 28. n. 47. Zoes. hic n. 20. Engl. n. 24. Wiestner n. 53. Magnif. P.

Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 123. & patet ex c. de Jure 16. de Jur. Patron. c. præterea 9. de transact. & Trid. sess. 25. c. 9. de reform. ubi venditor hujus Juris, præter Excommunicationem, à Judice Ecclesiastico infligendam, ipso facto Jure Patronatus privatur. Ratio est, quia causam, & finem spirituales habet: causam quidem; quia à spirituali potestate, non minùs, ac ipsa Beneficia institutum est: finem autem; quia ordinatur ad institutionem Clerici in Beneficio Ecclesiastico.

Difficultas est, quo Jure Jus Patronatus sit invendibile? Jure Ecclesiastico solum invendibile esse, contendunt Sot. l. 9. de Just. q. 7. art. 1. Sylv. V. Simonia q. 2. Navarr. Man. c. 23. n. 98. & 99. post Abb. Decium, & alios. Rationem dant 1. quia est Jus commune Laicis, qui non sunt capaces spiritualium. 2. quia transit non tantum ad hæredes sanguinis, sed etiam extraneos, v.g. ad emptorem Castri, cui annexum est Jus Patronatus. 3. ejus actus, nempe præsentatio ad Beneficium, non videtur spiritualis, cum ratione illius præsentatus nullum acquirat jus in Beneficio, quousque Prælatum illud conferat. 4. Jus istud inventum est Ecclesie.

Sed dicendum, probabilius venditio nem Juris Patronatus esse Simoniam Juris naturalis, & Divini. Ita Gloss. in can. pie mentis 16. q. 7. & in c. præterea cit. Suar. c. 28. cit. n. 7. Less. c. 35. n. 128. Palao p. 14. n. 3. P. Friderich de Simon. c. 4. n. 198. cum alijs. Ratio est; quia licet hoc Jus fortè non sit purè spirituale, est tamen spirituali annexum, conf. si vendatur, jam irreverentia, & injuria infertur rei Sacre, in quo consistit malitia Simonie, Jure naturali prohibita.

Neque obstant Argumenta opposita. ²¹⁶ Ad 1. quod Jus præsentandi, & Patronatus competat Laicis, provenit ex gratia, & favore Ecclesie, quæ iisdem etiam potuisset dare jus eligendi ad Beneficia, licet istud sit magis spirituale. Ad 2. similiter favor Ecclesie est, quod idem jus transeat non solum ad hæredes, sed etiam ad emptorem, si rei emptæ jus illud annexum sit: quo tamen casu non transit jus istud vi emptionis (nam propterea majus pretium non potest exigi) sed per consequentiam, quod accessorium castro sit, & accessorium sequi ad suum principale debeat. Ad 3. præsentatio dat præsentato jus ad Beneficium, non quidem proximum, sed remotum, quatenus ex vi præsentationis, si persona idonea sit, necessariò debet institui. Ad 4. etiam prima Tonsura, Consecratio Calicis, aliæque hujusmodi instituta sunt ab Ecclesia, nec tamen absque Simonia Juris naturalis vendi possunt; quia supposita institutione, verè Sacra sunt, & spiritualia: dare autem spirituale, vel spirituali annexum pro pretio temporali est Simonia contra Jus naturale.

Dub.

119 Dub. 2. an, & quomodo vendi sine Simonia vitio possit Sepultura? R. hic distinguendum esse inter quinque diversos casus. Nam 1. ipsa terra, sive locus, ad sepulturam fidelium defunctorum deputandus, vendi absque Simonia potest. Ita S. Thom. 2. 2. q. 100. art. 4. ad 3. Gloss. in c. abolenda 3. V. Sepultura de Sepult. Abb. ibid. n. 4. Redoan. de Simon. p. 3. c. 16. à n. 14. Suar. l. 4. c. 14. n. 17. Azor. p. 3. l. 12. c. 17. q. 2. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 36. concl. 7. not. 1. Wagnereck in c. 10. V. pro Sepultura not. 1. b. tit. Zoef. hic n. 32. Wiest. n. 38. & non obscure supponit S. Ambrosius relatus can. aurum 70. caus. 12. q. 2. Ratio clara est, quia terra est res mere materialis, & pretio aestimabilis. ergo sicut potest vendi aurum, vel argentum pro calice, ita etiam terra pro sepultura.

218 2. Eadem terra, & locus, postquam jam semel autoritate Ecclesiastica ad sepulturam fidelium est deputatus, & benedictus, prout tali benedictione affectus est, sine Simonia vendi non potest Suar. n. 18. Wagnereck not. 1. cit. Wiestner n. 58. Friderich n. 126. & sumitur ex can. quæstio est 12. & tribus seqq. caus. 13. q. 2. c. abolenda 13. de Sepult. c. cum in Ecclesia 9. & c. audivimus 41. b. tit. Ratio est iterum clara; quia illa benedictio est etiam constitutiva talis loci, considerati sub tali respectu, & ipse locus, vel terra, prout ejusmodi benedictione affecta est, pro re Sacra, & spirituali habetur, utpote cum autoritate Ecclesiastica ad finem supernaturalem proximè deputata sit.

219 3. Siquis habeat Sepulchrum proprium, suis, aut majorum suorum sumptibus pro se, vel suis extructum, non committitur Simonia, si vendatur alteri præcisè juxta valorem fundi, & expensarum in ejus constructione factarum. S. Thom. l. cit. Sylv. V. Sepultura q. 12. dist. 3. Suar. n. 18. Barbof. in c. abolenda cit. n. 7. P. Wiestner hic n. 59. P. Friderich n. 126. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 129. Ratio est, quia ita vendi etiam calices, & terra potest, ubi fuit Ecclesia, saltem si necessitas urgeat; & tali casu non venditur benedictio, aut proprium jus Sepulturæ, sed materiale illud, ad quod consequitur Jus Sepulturæ.

220 4. Quando locus aliquis Sacer communis est pro Sepulturis fidelium, vendi Sepultura in illo loco non potest sine Simonia, prout patet ex can. quæstio, c. audivimus, c. abolenda, & c. cum in Ecclesia cit. ubi tanquam corruptela reprobatur consuetudo aliquid pro ea exigendi: quod intelligendum, si exactio ista fiat, habito respectu ad Consecrationem talis loci, aut fructus spiritualis amplioris, ex precibus fidelium, aut vicinia alicujus Altaris consequendi: & multo magis, si exactio hæc fiat cum minis, fidelium cadavera; nisi certa pecunia numeretur, ex loco Sacro excludendi, inhumata relinquen-

R. P. Schmalzgrueber L. V. T. I.

di, aut jam tumulata exhumandi; hoc enim sordities, & avaritia esset intolerabilis, & à Christiana pietate, imò humanitate prorsus aliena. Suar. n. 19. Barbof. ad Trid. sess. 25. c. 13. de reform. n. 36. Laym. c. 8. cit. n. 36. concl. 7. not. 1. Engl. tit. de Sepultur. n. 16. Wiestner hic n. 60. Magnif. P. Schmier p. 2. c. 1. n. 128.

5. Potest occasione Sepulturæ aliquid 221 exigi pro conservatione fabricæ, vel cœmeterij, pro sustentatione Cantorum, & aliorum Sepulturæ ministrorum, pro obligatione ad eum locum non admittendi, nisi cadavera certæ familiæ, pro concessione loci honoratioris, & eminentioris, absque respectu tamen ad istius Sanctitatem, aut fructum spiritualem; nam sicubi consuetudo ex causis istis aliquid accipiendi, vel exigendi viget, illa non foret damnanda. Videantur Suar. c. 14. cit. n. 21. Barbof. de Offic. Paroch. c. 26. à n. 16. Frances de Eccl. Cathedr. c. 16. à n. 92. Laym. n. 36. cit. not. 3. Palao tr. 17. D. 3. p. 8. n. 4. Gonzal. in c. abolenda cit. n. 2. Wagnereck in c. 10. cit. not. 2. Engl. n. 16. Wiestner n. 61. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 129.

Dub 3. an, & quo Jure materiam 222 Simonia constituant Beneficia Ecclesiastica? Certum est 1. committi Simoniam Juris Divini, si vendatur, vel ematur Beneficium, quatenus est jus administrandi spiritualia; quia hoc jus est aliquid in se sacrum, & spirituale, atque à Christo institutum Suar. l. 4. c. 24. n. 4. Palao tr. 17. D. 3. p. 13. n. 2. Certum est 2. absque Simonia distrahi posse à Beneficiario fructus ex Beneficio suo jam perceptos: imò etiam antequam percepti sint, eorum commoditas sine periculo Simonia potest ab eodem locari alteri per c. vestra 2. de Locat. & conduct. c. fin. ne Prelat. vic. suas &c. Redoan. de Simon. p. 1. c. 29. n. 5. & seqq. Pirhing hic n. 6. & duob. seqq. Schambog. ibid. n. 5. & seqq. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 86. Ratio est, quia nec fructus aliquid spirituale sunt, nec eorum commoditas: nec cum Jure spiritualis ministerij, postquam titulus Beneficij jam obtentus est, tantam habent connexionem, ut separari nequeant; alioquin si Beneficiarius illos distrahere non posset, per sepe Beneficium ipsi onerosum, & nocivum foret. Certum est 3. absque Simonia vendi, aut emi non posse ipsum Beneficium, quatenus est Jus percipiendi fructus. Patet ex can. Presbyter 3. &c. caus. 1. q. 1. can. si quis datur 2. &c. caus. cit. q. 3. c. cum quidem 4. c. cum Clerici 6. & c. fin. de Past. c. constitutus 4. & c. super eo 7. de Transact. c. un. ut Benef. Eccl. fin. dimin. c. querelam 15. c. tua nos 34. & alijs b. tit.

Controversa est, quo Jure sub ista consideratione evaserint materia Simonia? Gloss. in c. ex parte 12. V. dimittere de Offic. Deleg. Felin. ibid. n. 1. Decius n. 7. Navar. Man. L. 2. 6. 23.

c. 23. n. 108. Clar. V. Simonia n. 5. Garc. p. 1. de Benef. c. 2. n. 9. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 26. Zael. hic n. 42. putant id constitutum fuisse Jure solum Ecclesiastico. 1. quia in S. Scriptura, tanquam Simoniacum, nihil damnatur præter venditionem prædicationis Evangelij, Sacramentorum, & gratiæ Miraculorum *Matth. 10. v. 8. & Act. 8. v. 19.* 2. Ecclesiasticorum Beneficiorum institutio facta est ab Ecclesia, uti & titulorum divisio. igitur eorum venditio tantum erit contra prohibitionem Ecclesiæ. 3. in Beneficijs temporale est separabile à spirituali; potest enim Pontifex jus spirituale conferre uni, alteri autem, vel sibi applicare jus percipiendi fructus illius tituli. 4. in Beneficijs spirituale annexum est temporali, quando autem spirituale annexum est temporali, transferri per venditionem potest saltem temporale, ut patet in vasis sacris, & Jure Patronatus, quod castro, aut villæ annexum est. ergo &c.

224 Sed dicendum, venditione Beneficij, etiam ut est jus percipiendi redditus temporales, committi Simoniam, Jure naturali prohibitam. Ita Abb. in c. 1. b. tit. n. 6. Sylv. V. Simonia q. 12. dict. 6. § 7. Covar. reg. peccatum p. 2. S. 8. fin. Victoria Relect. de Simon. p. 1. n. 44. Suar. l. 4. c. 24. d. n. 7. Azor. p. 3. l. 12. c. 11. q. 3. V. tertia sententia, Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 44. Vivian. in c. 2. b. tit. pr. Fagn. in c. ex diligenti 17. eod. n. 3. Gonzal. in c. 8. n. 5. Englbic n. 26. Pirhug n. 75. Schambog n. 77. Wieselner n. 66. Maguit. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 83. Sumitur 1. ex can. Salvator 8. §. igitur caus. 1. q. 3. ubi Urbanus II. venditionem rei Ecclesiasticæ, vel ut Gloss. V. Ecclesiasticam notat Beneficij Simoniacam esse colligit ex verbis, *Pecunia tua tecum sit in perditionem Act. 8. v. 19.* quibus verbis damnatur Simonia vetra Jure naturali, & Divino. 2. ex can. ex multis 9. §. Chalcedonense q. cit. ubi Alexander II. testatur, à Concilio Chalcedonensi pari poena plecti eum, qui Beneficium vendit, & eum, qui vendit Sacramentum impositionem, sive Spiritum S. non autem alia ex causa, quam quod paris delicti uterque sit reus. 3. Ex ratione; quia Beneficium, seu jus percipiendi redditus temporales annexum est officio spirituali. igitur donec separetur auctoritate Apostolica, quâ solâ potest, ut Officium, ita & Beneficium in vendibile erit, eò quod ob connexionem naturam rei spiritualis induat.

225 Neque obstant Argumenta opposita? Ad 1. imprimis Christus Dominus verbis, *Gratis accepistis, gratis date* prohibet venditiones omnium actuum spiritualium: deinde vendito Jure percipiendi redditus, nisi illud Pontifex separaverit, etiam venditum censetur ipsum Officium spirituale juxta can. *si quis objecerit 7. caus. 1. q. 3.* atqui si ipsum Officium spirituale vendatur, committitur non tantum Simonia Juris positivi Ecclesiastici,

sed etiam Divini, & naturalis, ergo &c. Ad 2. Neg. Conf. nam postquam talia inducta sunt ex institutione Ecclesiæ, facta sunt spiritualia, adeoque Jure Divino prohibita vendi. Ad 3. licet Officium spirituale separabile sit absolute per Pontificem à Jure percipiendi redditus temporales, antequam tamen separetur, per connexionem jus illud posterius spirituale efficitur. Ad 4. negatur paritas inter Beneficium, & Jus Patronatus, aut materiam Calicis; nam in Beneficio temporale est accessorium, principale verò est spiritualis potestas, aut Jus: contra in Calice, & Castro, habente Jus Patronatus annexum, temporale est principale, accessorium autem spirituale. non est autem mirum, quod accessorium sequatur post principale; valde autem mirum esset, si principale sequeretur ad accessorium, ergo &c.

Dub. 4. quid dicendum de Capella 226 nijs, Commendis, Coadjutorijs, Præbendis, & Hospitalibus &c. ad 1. interesse, an talis Capellania sit erecta auctoritate Episcopi, an verò non; nam priores Beneficij accensentur, adeoque pretio temporali vendi nequeunt: posteriores nihil vetat pecuniâ obtineri, cum nullo modo rationem Beneficij habeant, Palao tr. 17. D. 3. p. 13. n. 14. & apud hunc Gonzal. Reg. 8. Cancell. Gloss. 5. pr. n. 23. & hoc teste lapsus declaratum à Rotâ.

Ad 2. conveniunt DD. non posse sine 227 Simonia vendi Commendas Spirituales, per quas alicui commendatur Ecclesia, ut in ea Sacramenta administret, tamen temporariae duntaxat sint. Patet ex c. non satis 8. & c. ad nostram 21. b. tit. & ratio est, quia per illam committitur Jurisdictio spiritualis. Contra Commendas militares sine Simonia vendi, & obtineri pecuniâ posse, cum Aragon. Vidor. & aliorum communi existimat Suar. l. 4. c. 27. n. 6. & Palao p. 13. cit. n. 13. Ego cum P. Friderich tr. de Simon. c. 4. n. 153. id concedo de Commendis Ordinum Militarium Calatravæ, Alcantaræ, & aliorum, qui sunt in Hispania, Lusitania, Gallia &c. nego de Commendis, & Præceptorij Ordinum Militarium S. Joannis Jerosolymitani, & S. Mariæ Teutonicorum; nam ista Beneficij, saltem Manualibus accensentur, ut dictum est *Libr. 3. Tit. 5. n. 12.* non verò illa, utpote cum non ob finem spirituales, sed in præmium duntaxat, aut stipendium militiæ conferantur, earumque administrationem supremam Laici Principes habeant.

Ad 3. existimat quidem Palao p. 13. 228 cit. n. 14. ejusmodi Coadjutorias, tamen cum futura successione conferantur, pecuniâ obtineri posse, & si ita obtineantur, non committi Simoniam Jure Ecclesiastico punibilem; imò nec ullam Simoniam, si pecunia non ut pretium facultatis, sed in sustentationem concedentis Coadjutoriam detur. Sed melius cum Suar. c. 27. cit. n. 5. respondet P. Friderich

derich de Simon. c. 4. num. 154. eas sine dubio materiam Simoniae constituit: idque verum est, etiam si talis Coadjutor non detur cum iure succedendi; quia est quasi Vicarius Coadiutor, & sic de eo procedit, quod n. præc. dictum est de Commendis spiritualibus temporaneis. Et multo magis hoc verum est de Coadiutore dato cum iure succedendi; quia ius istud directè spirituale est.

229 Ad 4. inter *Præsimonia* distinguendum est; nam si talia sint, ut Laici æque, ac Clerici, & his sine spiritualis obsequij obligatione concedi possint, non sunt materia Simoniae; quia tunc alimentorum solummodo rationem obtinent e. g. pro faciliori studiorum prosecutione. At si spirituale obsequium annexum habeant, prout habent ex *Motu proprio* S. Pij V. incipit *Ex proximo* ad recitandas Horas Canonicas, vel Officium B. V. Simonia committitur, quando pecuniâ obtinentur; quia Beneficij rationem habent, licet simplicissimi. Accedit, quia conferuntur solum à Prælati Ecclesiasticis, & cum solennitate, quâ cætera Beneficia; quod signum est repurari spiritualia, ac propterea earum fructus esse spirituali annexos.

230 Ad 5. interest, an *Hospitalia* ejusmodi erecta sint autoritate Episcopi, an sine hac, si hoc secundum. eorum regimen merè temporale est, & per consequens pretio æstimabile, & vendibile. Suar. c. 27. cit. n. 11. Gonzal. Reg. 8. Cancell. Gloss. 5. S. 4. n. 22. Palao p. 13. cit. n. 15. Si primum, iterum distinguendum est; nam si regimen huiusmodi Hospitalis habet conjunctam administrationem spirituales, nemini dubium est committi Simoniam, si pecuniâ obtineatur. Selva de Benef. p. 1. q. 3. n. 3. 4. § 28. & p. 2. q. 11. n. 14. Hoyed. de Benef. in comm. in præfat. n. 4. Rebuff. in præc. tit. de Devolut. n. 73. Suar. c. 27. cit. n. 11. Palao n. 15. Idque verum est, etsi administratio huiusmodi spiritualis solum sit temporanea; quia licet tunc propriè dictum Beneficium non sit, ob officium tamen spirituale huiusmodi regimen invendibile redditur. P. Friderich n. 156. Aliud est, si officium gubernandi Hospitalis non habet functionem aliquam spirituales, sed tantum temporale regimen, consistens in cura infirmorum, gubernatione familiæ Laicæ, & administratione reddituum profanorum; tunc enim, cum ejusmodi Officium temporale duntaxat sit, si pecuniâ vendatur, vel obtineatur, Simonia non committetur, saltem Juris Divini, & naturalis, quamvis committatur Simonia Juris Ecclesiastici, ut notant Suar. n. 13. Palao n. 15. & teste P. Friderich l. cit. docent DD. nemine refragante.

231 Dub. 5. utrum materiam Simoniae etiam constituent *Pensiones Ecclesiasticæ*? 8c. 1. *Pensiones merè temporales*, quæ etiam Laicis pro ministerio merè temporali, vel ob aliam iustam causam assignari, & competere

possunt ex rebus Ecclesiasticis citra Titulum spirituales, absque Simonia vendi, & obtineri possunt. Sot. l. 9. de Just. q. 7. art. 2. Victoria relect. 1. de Simon. num. 54. Suar. l. 4. c. 26. n. 5. Less. l. 2. de Just. c. 55. n. 123. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 46. q. 3. Palao tr. 17. D. 3. p. 13. n. 7. Zoel. hic n. 47. Pirhing ibid. n. 116. contra Rebuff. de pacif. possess. num. 34. Ratio est, quia talis Pensio non fundatur in spirituali titulo, nec ei est annexa, sed legitima autoritate à spirituali titulo separata, nec ordinatur ad functionem spirituales, adeoque est quid merè temporale.

2. *Pensiones propriè spirituales*, quæ scilicet dantur in titulum Beneficij, sive ad serviendum, & juvandum Parochum in Officio suo, quæ solet *Capellania* vocari, sive ad serviendum tantum in Choro, & Officijs Divinis, uti sunt Chori Vicarij, sunt propria materia Simoniae; quia sunt propriè dicta Beneficia, fundata in titulo spirituali, eoque perpetuo, simulque canonicè erecta, & instituta: cons. licet Pensiones huiusmodi obtinens ipsas Pensiones, seu fructus vendere, & commoditatem illorum locare alijs sine Simonia possit, non tamen potest easdem vendere sine Simonia. Suar. c. 26. n. 23. Less. n. 122. Laym. n. 47. Pirhing. n. 117. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 89. Idem dicendum de alijs Pensionibus spiritualibus, quæ pro Beneficio, sive loco Beneficij ad spirituale ministerium exercendum dantur v. g. Coadiutori, vel Vicario Episcopi, aut Concionatori: imò extendendum hoc etiam videtur teste P. Friderich de Simon. c. 4. num. 159. fin. etiam ad stipendia, quæ Sacerdotibus, dum in studijs versantur, dari solent cum obligatione legendi Sacra certo numero, & in Parochijs assistendi Choro certis temporibus, aliæque Divina Officia obeundi; nam etiam istæ pensiones fundantur in spirituali Officio, nihilque eis deest ad rationem Beneficij strictè dicti, nisi quod non conferantur in titulum perpetuum.

3. *Pensiones mixtæ*, quæ scilicet dantur Clericis, ut Clerici sunt, non tamen ob ministerium spirituales, sed ob aliam causam e. g. pro sustentatione Parochi senis, qui renuntiavit Parochiæ, spectatâ quidem naturâ rei, & Jure communi antiquo, licitè, & absque Simonia vendi possunt, & emi, non tamen secundum stylum Curie Romanæ, quæ huiusmodi venditiones tanquam Simoniacas damnat post Decretum S. Pij V. de Pensionibus. Suar. n. 7. § 8. Less. n. 125. § 129. Laym. n. 48. Zoel. n. 47. Pirh. n. 118. Friderich n. 161. § 162. Pars 1. patet ex eo, quia talis Pensio non datur propter spirituales titulum, seu Officium obeundum, sed præcisè in sustentationem, vel ob aliam causam merè temporalem. Neque obest, quod detur intuitu prioris Officij; nam hoc tantum est motivum, & conditio, sine qua

non ei daretur: unde ex hoc nullam participat spiritualitatem. Pars 2. patet ex *Bulla S. Pij V. cit.* ubi Pontifex habentibus Pensiones ejusmodi imposuit obligationem recitandi Officium B. V. conf. habent spirituale onus annexum: ex quo sequitur, si nunc talis Pensio venderetur, commissum iri Simoniam Juris non tantum Ecclesiastici, sed etiam Divini, & naturalis; quia vendens illam censeretur vendere ipsum Officium spirituale, quod ipsi annexum est.

²³⁴ Dub. 6. an Pensio pecuniâ redimi absque Simonia possit, seu an Beneficiarius, qui hujusmodi Pensionem solvere ex Beneficio suo alteri debet, possit se liberare hoc onere, Pensionario consentienti dando unam summam integram v. g. 1000. fl. & sic extinguere obligationem quidquam solvendi imposterum? Negant Fiamin. l. 6. de *Resign. q. 2. num. 128.* Navar. *Comment. 52. c. 53. de præbend.* Sot. l. 9. de *Just. q. 7. art. 2.* Victoria *relect. de Simon. n. 52. c. 53.* Azor p. 2. l. 3. c. 10. q. 10. apud Palao tr. 17. D. 3. p. 13. n. 9.

²³⁵ Sed distinguendum iterum inter Pensiones est. Nam 1. certum est, redimi posse Pensiones merè temporales, nullam habentes annexam obligationem spiritualem. Patet ex ratione allata 231.

2. Certum est, posse præsentem pecuniâ redimi Pensiones mixtas, ut praxis recepta confirmat; quia tunc non emittitur, vel commutatur jus spirituale pro temporali, sed extinguitur onus, seu obligatio temporalis solvendi quot annis certam summam pecuniæ, vel fructuum. Suar. l. 4. c. 26. n. 10. Less. l. 2. c. 35. n. 124. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 48. Pithing hic n. 118. & posterior pars. Quod procedere videtur non tantum de Jure antiquo (nam illo Jure etiam vendi hujusmodi Pensiones poterant, ut dictum est n. 233.) sed etiam de Jure novo post *Bullam S. Pij V. cit.* modò obligatio recitandi Officium B. V. quæ per *Bullam cit.* hujusmodi pensionibus annexa est, non dimittatur; nam

²³⁶ 3. Certum est, non posse hujusmodi Pensiones mixtas, quæ habent annexam obligationem Officij B. V. & quascunque alias spirituales sine Simonia pecuniâ redimi, si Pensionarius hujusmodi redemptione velit se liberare ab obligatione spirituali, vel illam in ipsum Beneficiarium, aut tertium quendam transferre; quia hac ratione accipit temporale pro spirituali. P. Friderich de *Simon. c. 4. n. 163.*

²³⁷ Difficultas est, quando Pensioni solvendæ adstrictus præsentem pecuniâ Pensionem ita redimit, ut ipse quidem ab ea annuatim præstanda deinceps solvatur, Pensionarius tamen perseveret obligatus esse ad minus spirituale, ut prius, & ante pecuniâ acceptam obligabatur? Ratio dubitandi est, quia Beneficiarius redimens Pensionem reddit Bene-

ficiu sibi magis utile; quia potest colligere illam partem fructuum, quam aliàs teneretur solvere singulis annis, potestas autem hæc colligendi fructus est annexa titulo spirituali, cum detur propter officium spirituale, igitur pretio comparari absque Simonia non potest.

Sed dicendum, hoc modo posse re-²³⁸dimi Pensiones etiam spirituales, ut cum Cajetano docent Valent. D. 6. q. 16. p. 3. §. *validius in fin.* Suar. c. 26. cit. n. 10. 17. & 20. Less. c. 35. n. 124. & 129. Tolet. in *Summ. l. 5. c. 92. n. 1.* Palao p. 13. n. 10. Ratio est, quia hac ratione non datur spirituale pro temporali, sed solum temporale pro temporali, cum illa libertas, & immunitas à solvendis annuis Pensionibus, quam comparat Beneficiarius datâ unâ integrâ summâ, spiritualis non est. Conf. quia redemptio Pensionis hoc casu nihil aliud est, quàm locatio, aut venditio, & anticipata solutio fructuum, qui aliàs singulis annis pendendi forent, atqui fructus vendi, redimi, & locari possunt, ut dictum est n. 222. ergo &c.

An verò hujusmodi redemptio egeat²³⁹ licentiâ Summi Pontificis, non conveniunt DD. Et quidem de Sylo Curia etiam licentiâ requiri, volunt Garc. p. 1. de *Benef. c. 5. à n. 23.* & Gibalin. l. 9. de *Scient. Canon. c. 4. q. 4. n. 5.* & alij, quos allegavi *Libr. 3. Tit. 12. n. 36.* At Card. Toletus, Syli Curia & ipse expertissimus l. 5. *Summ. c. 29. n. 1.* asserit posse hujusmodi redemptionem fieri absque alia facultate: addit tamen, pro majore securitate fore, si cum facultate fiat redemptio, ne alter negare possit redemptionem. Qui hanc secundam sententiam vult defendere.

Ad Rationem dubitandi in contrarium²⁴⁰ allatam imprimis respondere potest, eo Argumento probari nimium; sequeretur enim, etiam pensionem temporalem, quam ob Officium merè temporale Beneficiarius ex redditibus Beneficij sui debet solvere alteri, non posse pecuniâ redimi, cum hujusmodi redemptione Beneficium fiat magis utile, & id, quod vi redemptionis remanet Beneficiario, ab hoc percipiatur titulo spirituali. Deinde jus illud spirituale, vi cujus Beneficiarius colligit fructus, non primum comparatur per redemptionem, sed prius jam existerat; sed comparatur solum per illam libertas à pensionibus deinceps solvendis, quod est aliquid merè temporale. Plura de redemptione Pensionum videri possunt *Tit. cit. à n. 34.*

Dub. 7. an valeat Pactum, quod initiat²⁴¹ Vicarius perpetuus cum Monasterio, cui Parochia ipsius est incorporata, ut pensionem annuam 100. fl. quam ex proventibus Parochiæ debet solvere, statim ab initio redimat 500. fl. n. si Vicarius liberè, ac sponte citra ullam obligationem redimat Pensionem, ita, ut vi pacti oprio ipsi detur Pensionem ipsam vel quotannis præstandi, vel sta-

statim redimendi, tunc nulla Simonia intervenit; quia nullum onus pretio æstimabile ipsi imponitur, sed potius ei sit gratia, ut una solutione liberare se possit ab obligatione solvendi Pensiones annuas, quæ liberatio est aliquid merè temporale. Suar. l. 4. c. 26. n. 20. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 49. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 124. Zoel. hic n. 47. Pithing ibid. num. 119. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 90. & 91.

Aliud est, si vi pacti Vicario determinatè imponeretur obligatio, Pensionem illam annuam pecuniâ redimendi; nam tale pactum invalidum foret, & committeretur in eo Simonia saltem Juris Ecclesiastici, vi cuius huiusmodi Vicariæ perpetuæ, sicut alia Beneficia debent conferri purè, & simpliciter sine omni pacto, & obligatione.

S. V.

De Pœnis Simoniacorum, & Obligatione restituendi per Simoniam obtenta.

S U M M A R I U M.

243. Quales pœna in Simoniacos sint constituta?
 244. An ee incurrantur per Simoniam merè internam, aut mentalem?
 245. Conventionalem?
 246. Sc. Aut Mixtam?
 251. Sc. Quæ pœnae Juris incurrantur per Simoniam commissam circa ingressum in Religionem?
 257. Sc. Per Ordines Simoniacè susceptos, vel collatos?
 265. Sc. Aut in collatione, vel obtentione Beneficij Ecclesiastici?
 270. Sc. Quæ pœnae incurrantur per Simoniam Confidentialem?
 274. Sc. An pœna in Simoniacos late incur-

- rantur etiam ab illis, qui committunt Simoniam contra Jus naturale?
 277. Sc. An pœna aliqua ipso facto incurritur per Simoniam, commissam in alijs materijs extra Beneficia, Ordines Ecclesiasticos, & ingressum Religionis?
 281. Sc. Quomodo restituenda sint illa, quæ accepta sunt Simoniacè?
 297. Sc. Cui facienda sit restitutio pretij Simoniaci?
 305. Sc. An Simonia mentalis obliget ad restitutionem?
 309. Sc. Quid possit Dispensatio, vel consuetudo in materia Simonie?
 319. Sc. Quis accusator, testis, & Judex esse in crimine Simonie possit?

QUæritur 1. quales Pœnæ in Simoniacos sint constitutæ? Non hic agitur de Pœnis constitutis in Tribunali æterni Judicis; nam in hoc certum est, per quamlibet Simoniam, etiam mentalem, & merè internam, cum Sacrilegij species, ut n. 12. suprà dictum est, sit, incurri reatum pœnæ æternæ. Deinde etiam sermo non est de pœnitentia injungenda in foro arcano conscientie; cum enim gravissimum crimen sit Simonia, ejus gravitati Confessarius commendare Pœnitentiam debet. Solam igitur hic agitur de Pœnis, quæ propter hoc crimen vi SS. Canonum, aut ipso Jure, & facto incurruntur, aut per sententiam Judicis Ecclesiastici infligi debent, vel possunt. Plura circa has solvenda sunt dubia.

Dub. 1. de quam Simonia intelligendæ sint pœnæ, quæ de Jure Canonico in Simoniacos sunt constitutæ? **¶ 1.** Pœnæ istæ non tangunt reos Simonie merè internæ, aut etiam mentalis. Ita S. Thom. 2. 2. q. 100. art. 6. Navar. Man. c. 23. n. 102. Garc. p. 8. de Benef. c. 1. n. 45. Suar. tom. 1. de Relig. l. 4. c. 55. Gutier. l. 2. qq. Canon. c. 23. à n. 31. Less. l. 2. de Just. c. 30. not. 2. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 68. Palao tr. 17. D. 3. p. 22. n. 1. Canis. Summ. l.

3. tit. 14. §. 6. Vivian. in c. fin. in fin. b. tit. Wagnereck in Extrav. 2. eod. n. 6. Monacell. p. 3. tit. 1. form. 22. n. 12. Matthæucc. Offic. Eccl. c. 49. n. 38. Vallenf. hic §. 4. n. 1. Zoel. n. 90. Engl. n. 33. Pithing. n. 152. Schambog. n. 114. König n. 21. Wiestner n. 80. Reiffenstuel n. 234. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 246. & colligitur ex c. fin. b. tit. ubi Gregorius IX. dicit eo casu sufficere, si ita delinquentes per solam pœnitentiam suo satisfaciant Creatori. Ratio est, quia non constat huic Simonie constitutam aliquam in Jure pœnam esse: imò nec constitui expediebat; quia cum Simonia interna consistat in solo actu interno, mentalis autem prodeat quidem in actum externum, scilicet ipsam donationem, vel receptionem rei temporalis pro spirituali, sine pacto tamen fiat, & intentio, per quam delinquit dans, vel accipiens, sit occulta, cognoscere de ea potestas Ecclesiæ externa nequit, & propterea frustra ei infligeretur pœna.

2. Nulla Juris, & facti pœna incurritur per Simoniam merè Conventionalem (si Confidentialem excipias) seu talem quæ nec pretij, nec mercis traditione perfecta est, quamvis arbitrio Judicis sic delinquentes coërceri debeant, Ita Navar. Man.

c. 23. n. 104. Covar. Reg. peccatum p. 2. §. 8. n. 7. Suar. c. 55. n. 12. Less. n. 149. Laym. n. 68. suppon. 2. Palao n. 2. Matthæucc. n. 42. Vallens. n. 2. Zoel. n. 91. Engl. n. 34. Pirhing n. 153. Schambog. n. 115. König n. 22. Wiestner n. 81. Reiffenstuel num. 235. Magnif. P. Schmier n. 247. & alij l. cit. & ita servatur secundum Stylum Curie Romanæ. Ratio est, quia SS. Canones, quibus poena statuitur Simoniæ, utuntur verbis, per quæ denotantur non puræ conventiones, sed actus ab ipsis procedentes, ut sunt datio, & receptio pretij, Ordinatio, Electio, Confirmatio &c. ut constat ex textibus passim obvis. igitur poenales illorum dispositiones extendi non debent ad Simoniam non conjunctam cum datione, vel receptione rei spiritualis pro temporali arg. Reg. odia 15. & Reg. in pænis 49. in 6. Neque obstat, quod Emptio Venditio perficiatur solo consensu in rem, & pretium ejus; conf. Simonia, quæ dicitur, quod sit studiosa voluntas emendi, vel vendendi &c. jam ante traditionem actualem perfecta sit; nam quamvis perfecta illa sit in ratione Simonie, non tamen perfecta est in ea qualitate, quam requirunt Decreta poenalia de Simonia SS. Canonibus. Excipitur cum Fagn. in c. nobis b. tit. n. 13. Simonia Conventionalis, commissæ in Electione Summi Pontificis; nam in hanc Julius II. Constit. incipit *Cum tam Divino*, & habetur tom. 1. Bullar. Rom. inter Constitutiones cit. Pontificis ordine tertia, poenas statuit, ut patet ex verbis dictæ Constit. ibi, *In dando, promittendo, vel recipiendo pecuniam*; item ibi, *Promissiones, & obligationes*, ex ratione speciali, ut eo sanctius celebretur Electio Pont. Summi Christi in terris Vicarij.

146 3. Non incuruntur Juris poenæ per Simoniam etiam mixtam, quæ solius pretij traditione perfecta sit. Ita Gutier. qq. Can. l. 1. c. 9. à n. 8. Suar. l. cit. n. 16. Palao n. 2. Zoel. n. 87. & præcipue n. 92. Pirhing n. 153. Schambog. n. 115. Wiestner n. 82. & recte Palao l. cit. omnes DD. additque Suar. l. cit. in hoc non esse controversiam. Ratio est, quia solius pretij traditione, spirituale nondum contractatum est irreverenter.

147 An verò incurrantur hæ poenæ casu, quo solum spirituale, v. g. Beneficium traditum est, pretium verò promissum, controversia est inter DD. Sot. l. 9. de Just. q. 8. art. 1. Valent. tom. 3. d. 6. q. 16. p. 6. Tolet. l. 5. Summ. c. 92. n. 3. Garc. p. 8. de Benef. c. 1. n. 28. & seqq. allegantes pro se S. Thomam, Decisiones Rotæ, & Stylum Curie, affirmant hoc casu incurri Poenas Simoniacorum Jure latis: quos secutus est novissime meus in hac Cathedra Antecessor p. m. P. Melchior Friderich. tr. de Simon. c. 5. n. 204. Colligi videtur 1. ex can. eaque 5. caus. 1. q. 3. c. cum super 2. de Confess. c. nobis 27.

& c. si quis ordinaverit 45. b. tit. quibus locis omnibus Simonie poenis Jure latis subijciuntur Ordinationes, Electiones &c. factæ, pecuniâ datâ, vel promissâ. 2. Extrav. cum detestabile 2. b. tit. & Const. S. Pij V. incipit: *Cum primum editâ Calend. April. 1566.* ubi ordinati, & promoti Simoniacè asseruntur generatim suspensi ab Ordine, & privati Dignitatibus ipso Jure, atqui Simoniacè ordinati, & promoti propriè loquendo sunt etiam, qui Ordines, vel Dignitates sunt affecti, interveniente promissione pecuniæ, ergo &c.

Negativam contra defendunt Navar. 148 Man. c. 23. num. 103. Covar. Reg. peccatum p. 2. §. 8. n. 7. Gutier. qq. can. l. 1. c. 9. n. 14. Garc. p. 8. de Benef. c. 1. n. 19. Flamin. de Resign. q. 2. n. 16. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 149. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 68. Matthæucc. Offic. Eccl. c. 49. n. 42. Zoel. hic n. 87. & præcipue n. 92. cum seqq. Schambog. n. 115. Reiffenstuel u. 239. quorum sententiam probabilem, & in praxi tutam existimat Palao tr. 17. d. 3. p. 22. n. 5. & 6. quamvis putet, contrariam, & affirmativam, spectato Jure, probabiliorem esse. Allegant hi DD. & ipsi Stylum Curie, & rationem, quod poenæ in dubio sint potius restringendæ, quàm extendendæ arg. Reg. odia, & Reg. in pænis cit. præsertim quod Jura, & Extrav. cit. loquantur de datione, & receptione tam pretij, quàm mercis Simoniacæ.

Unde juxta istos AA. poenæ Juris in 149 currentur solum per Simoniam realem, seu illam, quæ tam pretij quàm mercis Simoniacæ traditione perfecta est. Dum verò etiam ob promissam pecuniam in textibus à contraria sententia allegatis Ordinationes, Electiones &c. subijciuntur poenis Jure latis, id intelligendum volunt AA. isti, quod his poenis affici possint per sententiam. Alij volunt eâ alternativâ solum innui, quod poenæ istæ in Simonia reali incurrantur tam à promittente spirituale, quàm à dante temporale. Bulla S. Pij V. tantum loquitur de Simonia Confidentiali, in qua hoc est speciale, ut dictum est n. 245. vel si aliqua alia Bulla de hac re edita sit, ea non videtur usu recepta, ut inquit Less. n. 149. cit.

Quod si tamen postmodum Pactio Si- 250 moniaca, quæ prius fuerat solum Conventionalis, utrimque vel in totum, vel etiam in partem fiat completa, ut si quis saltem partem aliquam etiam modicam v. g. sex aureos det, qui 100. pro spirituali promissit, ex Conventionali faciet Simoniam realem, & incurret poenas Juris, quæ retrahentur ad tempus pactionis præteritæ, non secus, ac si illo tempore fuisset traditio utrinque facta. Navarr. Man. c. 23. n. 104. Suar. l. 4. c. 56. n. 37. & c. 57. n. 53. Less. c. 35. cit. n. 151. Reiffenstuel hic n. 145. Magnif. P. Schmier p. 2. c. 1. n. 352. & ita habet Stylus antiquus

quos Curia, cui standum est. Et hinc si Collator conferat Beneficium Ecclesiasticum Titio, sub pacto 100. aureorum sibi solvendorum, ante factam solutionem nondum incurritur poena Excommunicationis, & alia à jure lata, nec collatio illa erit invalida. Si tamen ex intervallo, etiam post annum solutio fiat, sicque utrinque compleatur Simonia, jam censetur incurra Excommunicatio ab utroque, & inhabilitas à Titio ad Beneficium.

²⁵¹ Dub. 2. quæ poenæ Juris incurrantur per Simoniam commissam circa ingressum in Religionem, vel alicujus in Monachum, vel Monialem receptionem? *1. dantes, & recipientes pro ea ex pacto pecuniam, si personæ sint singulares, incurrunt Excommunicationem; Capitulum verò, in receptionem ita factam consentiens, Suspensionem à Capitulari Officio, Extrav. sanè 1. b. tit. Opus tamen est, ut hoc casu adfit præsumptio, ut colligitur ex textu, ubi bis repetitur, Qui præsumunt.* Barbof. in *Extrav. cit. n. 2.* Estque absolutio ab his Censuris reservata Papæ, ut patet ex textu *cit.* quamvis, si delictum occultum sit, vigore Decreti S. Synod. Trid. *Sess. 24. c. 6. de reform.* eandem impetiri possint etiam Episcopi, & Mendicantes ex privilegio, quo absolvere possunt à casibus Papæ reservatis Anton. Thesaur. de *pæn. Eccl. p. 2. V. Simoniac. 10. n. 1.* Suar. *l. 4. c. 61. n. 4.* Less. *l. 2. de Just. c. 35. n. 131.* Palao *tr. 17. D. 3. p. 28. n. 2.* Barbof. *l. cit. n. 1.* Zœf. *bic n. 97.* Engl. *n. 35.* König *n. 25.* Wiestner *n. 86.* Reiffenstuel *n. 251.*

²⁵² 2. Ita scilicet aliquem recipientes, & recepti, postquam de Simonia convicti, & condemnati fuerint, jubentur expelli à Monasterio, & in archius detrudi *c. de Regularibus 25. c. quoniam 40. b. tit. & Extrav. cit.* nisi cum ipsis Episcopus, ut remanere possint, dispense, prout ex *Extrav. cit.* desumit Thesaur. *l. cit. n. 5.* Ex quo sequitur, Professionem ita editam validam esse, ac proinde ita professum ad Sæculum redire non posse. Suar. *l. 4. de Simon. c. 57.* Sanch. *l. 2. conf. c. 3. dub. 104. n. 1.* Less. *l. 2. c. 35. n. 132.* Laym. *l. 4. tr. 10. c. 8. n. 70.* fin. Barbof. in *c. 25. cit. n. 2.* Wiestner *n. 86.* Reiffenstuel *n. 254.* Magnif. P. Schmier *p. 2. de Delict. c. 1. n. 220.* Et hinc tamdiu potest in Monasterio Professionis persistere, ac commodis alimoniarum frui, donec cognito Simonia crimine, per sententiam expellatur, ut *l. cit.* notant Suar. Less. Laym. Schmier &c. & probat ratio; cum enim poena expulsiōis, in textibus *citt.* contenta, videatur solum esse ferendæ sententiæ, illa non obligabit Professum, ut, antequam à Monasterio recedere iubeatur, recedat, sed cum oneribus Ordinis per Professum.

R. P. Schmalzgrueber L.V.T.I.

tionem adstrictus sit, ejusdem commodis temporalibus licet gaudet.

3. Incurrunt infamiam Juris *Extrav. 253 cit. §. ceterum, & conf.* fiunt Irregulares, saltem si crimen sit notorium notorietate Juris, aut facti. Ant. Thesaur. *c. 10. cit. n. 3.* Wiestner *l. cit. Reiffenstuel n. 253.*

Excipiuntur tres casus, in quibus poenæ istæ locum non habent. Et 1. quidem, quando ingressus per Professionem consummatus non est. Laym. *c. 8. cit. n. 70. §. duo adde, Palao tr. 17. D. 3. p. 23. n. 3.* Barbof. in *Extrav. cit. n. 5.* Zœf. *bic n. 96.* Wiestner *n. 87.* Reiffenstuel *n. 255.* P. Friderich *n. 217.* cum alijs. Et hinc, si receptio ad Habitum, vel Novitiatum facta sit Simoniacè, Professio verò deinde admittatur gratis, quia scilicet factum retractatur, & pecunia non recipitur, vel recepta redditur, Excommunicatio non incurritur; sicut ex opposito iocurreretur, si receptio ad Habitum gratis facta est, sed postea tempore Professionis aliquid exigitur, Barbof. *n. 5. cit.*

2. Quando aliquid spontè offertur, aut etiam exigitur ad sustentationem Professii ex antiqua consuetudine, juxta dictan. *193. & seqq.*

3. Ubi *Extrav. cit.* quoad poenam Excommunicationis non est usu recepta: & ita non receptum esse existimant Navarrus Constitutionum Apostolicarum scientissimus, quem sequuntur Less. *n. 131.* Palao *n. 3. cit.* & antecessit Sylvester, dum docent solâ Simonia in Ordinibus, & Beneficijs Excommunicationem incurri. Imò easdem poenas quoad Moniales, super Dote recipienda paciscentes, à Clem. VII. & Martino V. revocatas monent Illung *Theol. pract. tr. 5. n. 314.* & Magnif. P. Schmier *p. 2. de Delict. c. 1. n. 217.* cum Suar. Less. Laym. *l. cit.*

Ex quo sequitur, poenas istas raro ad modum incurri etiam in Monasterijs virorum; quia si aliquid accipitur in receptione ad Monasterium, ferè tantum recipitur, quia spontè oblatum est, vel si etiam exigatur, ea exactio cohonestatur ob Monasteriorum tenuitatem, quod ita necessarium videatur ad sustentationem Professii; vel denique si Monasterium sit dives, exactio illa, & pactio, licet forte non eximatur à peccato Simonia, tamen eximitur à poenis ejusdem, quod *Extrav. cit.* in tali loco quoad poenas non sit recepta.

Dub. 3. quæ poenæ incurrantur per Ordines Simoniacè susceptos, vel collatos? *1. qui Simoniacè aliquem ordinat, vel ad Ordines præsentat, 1. incurrit Excommunicationem ipso facto, quæ Summo Pontifici reservata est juxta Extrav. cùm detestabile 2. b. tit.* ita, ut à nemine alio absolvi possit, nisi à Summo Pont. etiam si delictum occultum sit, prout statuit Sixtus V. in *Bulla n. capit. sanctum edita Non. Jan. 1588.* cum de ordinatione Trid. *Sess. 24. c. 6. de reform.* Neque

M

que obstat, quoddam Constitutio cit. per Clementem VIII. Constit. incipit Romanum edita prid. Calend. Mart. 1595. ad terminos Juris communis redacta sit; nam hoc intelligendum est quoad cetera in Constitutione illa contenta: poenae enim, & Censurae, contra Simoniacos latae à Sixto V. per memoratum Clementem stabilitae, & repetitae sunt, ut advertunt Suar l. 4. de Simon. c. 56. n. 10. § 15. Sanch. l. 2. conf. c. 3. dub. 104. n. 28. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 134. Palao tr. 17. D. 3. p. 24. n. 2. Barbof. in Extr. 2. b. tit. n. 4. Vincent. Pe. ra tom. 1. Comment. fol. 304. n. 12. Pirhing hic n. 159. fin. Wiestner ibid. n. 88.

258 1. Ipso Jure, & facto incurrit Suspensionem à collatione quorumcunque Ordinum, etiam primae Tonfurae, & omnium munerum Pontificalium executione c. si quis 45. b. tit. Extrav. & Conf. Sixti V. cit.

3. Interdicitur ingressu Ecclesiae, & si interdictum, aut Suspensionem hujusmodi violaverit, praeter Irregularitatem, à regimine, & administratione suae Ecclesiae, & fructuum omnium, ex Beneficijs suis provenientium, perceptione suspenditur. Conf. cit.

259 Similes fere poenas incurrit; qui ordinatus est Simoniacè; nam 1. incurrit Excommunicationem ipso facto Extrav. cit. quae & ipsa est reservata Summo Pontifici. 2. Suspenditur ab executione suorum Ordinum Extrav. cit. saltem illius, quem Simoniacè suscepit. 3. si Suspensionem, quam incurrit, violat, praeterquam quod & ipse irregularis fiat, si Sæcularis sit incurrit privationem officiorum, & Beneficiorum, & ad ea inhabilitatem; si verò Regularis, privationem vocis activae, & passivae, & ad eam inhabilis redditur Conf. Sixti V. cit.

260 Extenduntur autem hae poenae 1. ad eos etiam, qui Simoniacè conferunt, & suscipiunt primam Tonfuram, ut vult Suar. c. 56. n. 5. Laym. c. 8. n. 71. & alij apud Barbof. in Extrav. cit. n. 8. tum quia per primam Tonfuram communi modo loquendi dicitur quis ordinari, i. e. constitui in Ordine Clericorum, & hoc sensu prima Tonfura dicitur Ordo; tum quia verba Extr. cit. valde generalia sunt, & afficiunt quomodolibet dantes: & accipientes. Contrarium tamen alij tenent, nec malè, ut notat P. Wiestner n. 88. & approbat Palao p. 24. cit. n. 1. post Lessium c. 35. cit. n. 133. quia prima Tonfura non est verus Ordo & poenae debent restringi.

261 Extendit eas 2. Ugolinus tab. 4. c. 3. n. 2. § c. 4. n. 1. ad Notarium vel Ministrum, qui pro Litteris Dimissorijs, vel Sigillo aliquid accipit: quam sententiam sumpsit ex Salzedo in addit. ad pract. Bernar. c. 91. §. quinto, ubi dicit, ita dispositum esse in Trid. Sess. 21. c. 1. de reform. Sed Concilium ibi nullam talem extensionem ponit, sed concludit: Qui secus fecerint, tam dantes, quam accipientes ultra Divinam ultionem poenas à Jure inflictas ipso facto

incurrant: ubi non imponit poenam novam, sed confirmat poenas à Jure inflictas, ut bene expendit Less. n. 133. cit. Non est ergo verisimile, incurrere hanc Censuram, qui absque Simonia Ordinem suscepit, etiam si aliquid postea det pro hujusmodi Litteris, cum ex vi dictae Extrav. illam non incurrat; quia non potest dici Ordinem Simoniacè suscepisse, nec pro illo aliquid dedisse: & idem dicendum de Notario, & similibus Suar. n. 5. cit. Palao n. 1. Pirhing n. 156. §. porro.

Multo minùs in hanc Excommunicationem, & poenas incidit 1. Episcopus, si post Ordinem gratis collatum aliquid postea accipiet spontè oblatum; nam esto, peccet ita accipiendo, & probabiliter etiam Simoniam Juris Ecclesiastici committat juxta Trid. Sess. 21. c. 1. de reform. non tamen in hanc Excommunicationem incurrit, cum Jure inflicta non sit pro eo crimine: & si Concilium voluisset de novo illam imponere, certè clariùs expressisset, cum sit gravissima poena, & valde dura pro tali delicto. Suar. n. 5. cit. Palao n. 1. Less. n. 133.

2. Nec Excommunicationem, nec Suspensionem ab Ordine suscepto, saltem quæ sit propriè, & vera Censura, incurrit, qui ordinatus fuit Simoniacè absque sua culpa, quod v. g. alius, ipso inculpate ignorante, pecuniam dederit Episcopo, ut ipsum ordinaret; nam Excommunicatio, & suspensio, quæ propriè Censura est, poena est: conf. culpam imponit. Navarr. Man. c. 25. n. 68. Less. c. 35. n. 136. Palao p. 24. n. 3. Vallens. hic §. 4. n. 4. Pirhing ibid. n. 161. Excipitur. nili ignorantia fuerit culpabilis, & Juris clari, quam supponit textus can. presentium 3. caus. 1. q. 5. & c. per tuas 37. b. tit.

3. Et si ex multorum sententia, quam etiam tenet Palao n. 3. cit. pr. qui suam culpam Simoniacè suscepit Ordinem, suspensus sit ab executione omnium Ordinum, etiam non Simoniacè susceptorum, & ab omni spe, & facultate ad alios superiores ascendendi perperum suspensus sit, ab hujusmodi tamen ascensu non impeditur, qui Simoniacè ordinatus est sine sua culpa, contra Sylvestrum probabilissimè docet Less. n. 136. & sequitur Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 227. ex ratione; quia scilicet innocens Clericus non debet poenam tam gravi sine expressa Juris sanctione percelli.

Dub. 4. quæ poenae statuta sint in Ju. 265 re obtinentibus, & conferentibus Beneficia Ecclesiastica per Simoniam? 1. sic ea obtinentes, & ij etiam, à quibus, & quorum mediatione, vel cooperatione ita obtinentur, ipso Jure, & facto incurrunt Excommunicationem. Extrav. cum detestabile 2. §. per Electiones, & §. statuentes b. tit. & Bulla 8. Pij V. incipit Quam primum edita Calend. April. 1566, èstque Excommunicatio hæc reservata Papæ, nisi occultum delictum sit; tunc enim ab ea absolvere potest Episcopus vi

vi Trid. sess. 24. c. 6. de reform. & Mendicantes
vi specialis Privilegij. Less. l. 2. de Just. c.
35. n. 137. Suar. l. 4. de Simon. c. 61. n. 4.
Palao tr. 17. D. 3. p. 28. n. 2. Barbof. in Ex-
trav. cit. n. 6. § n. 15. Vallenf. hic §. 4. n. 10.
Engl n. 36. Pirhing n. 174. §. porro, König
n. 26. Wiestner n. 89. Reiffenstuel n. 263.
Nominē Beneficij autem quoad hanc, & se-
quentes pœnas hic intelliguntur Beneficia pro-
priè dicta, sive Sæcularia, sive Regularia,
qualia sunt Regularium Prælatuſæ, quæ non
confiſtunt in nuda commiſſione ad nutum
revocabili, ſed in munere ordinario, ut ſunt
Generalatus, Abbatia, Præpoſitura, Priora-
tus, Guardianatus &c. non verò Penſiones,
Vicariæ temporales, munus Inquiſitoris, Le-
gati, Delegati; qui non ſunt Beneficia pro-
priè dicta. Et hinc, etſi Simoniam commit-
tat, qui emit, aut vendit Penſionem ſpiritu-
alem, aut Vicariam temporalem, non tamen
Excommunicationem, vel alias pœnas mox
referendas contrahit, ut notat Navar. Man.
c. 23. n. 111. Suar. c. 57. n. 45. Less. c.
35. n. 137. Palao p. 25. n. 1. & alij.

266 2. Electio, Confirmatio, Inſtitutio,
& quævis alia proviſio ad Beneficium, & Of-
ficium, Dignitatem &c. Eccleſiaſticam eſt
ipſo jure nulla, ita ut per eam proviſus nullum
jus conſequatur. Extrav. cum deſteſtabile cit.
§ per electiones. Less. c. 35. n. 137. Suar. c.
57. n. 22. Garc. p. 8. de Benef. c. 1. n. 3. Laym.
c. 8. n. 72. Palao §. 25. n. 3. pr. Barbof. in
Extrav. cit. n. 5. Vallenf. hic §. 4. n. 10.
Zœf. n. 103. § 107. Engl n. 36. Pirhing n.
164. Schambog. n. 82. König n. 24. Reiffen-
stuel n. 264. Et hoc adeo verum eſt,
ut poſſeſſor talis Beneficij, etiam per vim
ſpoliatus, non reſtituatur; quia non habet
in illo titulum etiam coloratum, qui deſidera-
tur ad reſtutionem in Beneficialibus juxta
Regulam c. conſtitutis 1. de eo, qui miſtitur
§c. Gonzal. in c. 12. b. tit. n. 6. Neque
etiam deſenditur Regulâ de trienniali poſſeſſo-
re, cum in eadem expreſſè exceptus ſit, ibi,
absque Simoniaci ingreſſu. Magnif. P. Schmier
p. 2. de Delict. c. 1. n. 131. Proceditque
hoc 1. etiamſi in Electiōe ad Beneficium vel
Prælatuſam unus tantum Votum dedideſſet Si-
moniacè, majori parte eligente absque Si-
monia, ut rectè notant Joann. Andr. in c.
nobis 24. b. tit. n. 1. Anchoran. ibid. not. 2.
Garc. p. 8. c. 1. n. 10. Laym. c. 8. n. 22. concl.
8. Barbof. in c. nobis cit. n. 2. Fagnan. n. 3. 4.
§ 16. Wagnereck in c. 27. not. 1. Mathæucc.
Offic. Eccl. c. 50. n. 4. § 5. Vallenf. hic §. 4.
n. 11. §. ſic quoque, Honor. n. 29. Reiffenſt.
n. 137. & decidit Rota apud Farin. deciſ. 22.
Idem dicendum de Præſentatione, ſi hæc
ſiat à pluribus jure Communiatis, vel Col-
legij. Secus, ſi illa ſiat ab ipſis, ut ſinguli
ſunt; cum enim tunc tot ſint Præſentatio-
nes, quot Patroni, una Præſentatio Si-
moniacè facta non inſicit aliam, nec inſluit in
illam. Barbof. Fagn. Wagn. Vall. Honor.
R. P. Schmalzgrueber L. V. T. I.

Reiffenstuel. l. cit. Procedit 2. etiamſi Simo-
niam non ipſe promorus, ſed ipſo ignorante
parentes ejus, cognati, amici &c. commiſiſ-
ſent, niſi hoc factum fuiſſet in fraudem, &
ad præſentatum &c. reddendum inhabilem
ad Beneficium, tunc enim ſuſtinetur provi-
ſio, ne perverſorum hominum malitijs, quàm
innocentum meritis plus tribuatur. Less. c.
35. n. 143. Suar. c. 57. n. 33. Laym. n. 73.
Palao n. 2. Vivian. in c. 27. §. niſi, Gon-
zal. in c. 12. n. 3. Vallenf. n. 10. § 13. Zœf.
n. 106. Honor. n. 19. poſt med. Pirhing à n.
95. Schambog. n. 84. § 88. König n. 24.
Wiestner n. 91. Reiffenstuel à n. 274. &
patet ex c. inſinuatione 26. b. tit. c. nobis 27.
eod. & Extrav. cit. §. Elections. Idem
à fortiori dicendum de eo, qui ſcivit ab alio
datum iri pecuniam, & non in fraudem ip-
ſius; ubi tamen eſt diſtinguendum; nam ſi
ille ante collationem expreſſè contradicat,
non vitiatur, ſed valide eſt collatio Bene-
ficij, etſi alter, ipſo contradicente, & igno-
rante, in Simonia pergat, eaque mediante
Beneficium revera obtineatur c. ſicut 33. b.
tit. Secus eſt, ſi non contradixit, vel
contradixit quidem, ſed poſtquam ſcivit,
quod alter, non obſtante contradic-tione,
& proteſtatione ſua, nihilominus in Simo-
nia pergeret, Beneficium mediante Simonia
obtinuit, ut colligitur ex c. ſicut cit. ubi tan-
tum excuſatur à pœna nullitatis ille, qui poſt
contradictionem ignorat, Beneficium ab alio
Simoniacè pro ſe obtineri: conſ. ille, qui
ſcit, non excuſatur hoc ipſo, quod ſciat,
Beneficium Simoniacè eſſe obtentum, et ta-
men illud acceptat, cum ſic acceptando vi-
deatur in re approbare Simoniam, & con-
ſentire in illam, non obſtante ſua proteſta-
tione, quæ contraria facta eſt. Less. c. 35. n.
143. Suar. n. 29. Pirhing n. 103. Schamb. n.
88. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1.
n. 238. Similiter ceſſiſſe à proteſtatione
ſua cenſetur ille, qui ante obtentum Bene-
ficium refundit pecuniam ei, qui ſolvit, ut ha-
betur c. ſicut cit. Si poſt obtentum Bene-
ficium refundat, Simoniam quidem & ipſe
committit (niſi hoc faciat præciſè ex amicitia,
& ne alter damnum ſuâ cauſâ patiatuſ; nam
hoc caſu non peccare refundentem docent
Less. c. 35. cit. n. 144. Gonzal. in c. 12.
b. tit. n. 3. ſin. Vallenf. §. 4. n. 13. Zœf. n.
106.) non tamen videtur incurrere pœnam
irritationis ipſo facto; conſ. uſque ad ſen-
tentiam privationis retinere Beneficium po-
terit, ut volunt Vall. Pirh. l. cit. Neque
obſtat, quod ratiſhabitio retrotrahatur, &
æquiparetur mandato Reg. 10. in 6. quia id
intelligendum eſt in ijs, quæ pendent à con-
ſenſu ratiſficantis, non autem quæ antea pla-
nè, & abſolutè peracta ſunt.

3. Sic promotus reſtituere tenetur
fructus, ex Beneficio ita obtento compara-
tos. Suar. c. 57. n. 25. Laym. c. 8. n. 72.
Barbof. in Extrav. cum deſteſtabile 2. b. tit.
n. 5.

n. 5. Matthæuc. Offic. Eccl. c. 50. n. 15. Zœf. hic n. 103. Pirhing. n. 164. Könign. 24. Reiffenstuel n. 288. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 239. & statutum est Extrav. cit. §. per Electiones: ubi tamen est distinguendum, an Simonia commissâ sit ab ipso beneficiario, an ab alio, & si ab alio, an ipso sciente, & contradicente, an verò contra; nam si ab ipso Beneficiario commissâ est Simonia, vel ab alio ipso sciente, & non contradicente, fructus non facit suos, sed restituere illos tenetur, cum bonam fidem, & titulum, in quo jus percipiendi fructus Beneficiales radicatur, non habeat. *Proceditque hoc* non tantum quoad fructus extantes, sed etiam quoad consumptos: imò tali casu restitui debent etiam fructus, qui percipi potuissent à quolibet possessore; quia cum prædonis loco habeatur, semper dicitur esse in mora, & ad omnia damna tenetur. Gonzal. in c. 12. b. tit. n. 6. Si verò Simonia commissâ sit ab alio, Beneficiario ignorante, fructus quidem, quamdiu manet in bona fide, ut alius bonæ fidei possessor, lucratur; sed quia collatio est invalida secundum dicta n. præc. §. procedit 2. sublata ignorantia, si qui extant, restitui debent, cum dominium illorum possessor tantum revocabile nactus sit, ut dictum est Libr. 2. Tit. 13. n. 49. Quod si tamen cum bona fide per triennium in pacifica possessione perstiterit, defenditur Regulâ de triennali, adeo, ut triennio illo elapso nec fructus, nec Beneficium restituere obstringatur. Less. c. 35. n. 140. §. quarto, Garc. p. 8. de Benef. c. 1. n. 15. Suar. c. 57. n. 36. Palao p. 25. n. 3. Antonell. de Regim. Eccl. l. 6. c. 18. n. 6. Gonzal. n. 6. cit. P. Friderich tr. de Simon. c. 5. n. 213. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 241.

264 4. Simoniacè recipiens Beneficium ad idem obtinendum pro ea vice inhabilis redditur, Suar. c. 58. n. 9. Garc. p. 8. de Benef. c. 1. n. 56. Less. c. 35. n. 139. Engl. hic n. 36. Pirhing n. 170. Reiffenstuel n. 266. & constat ex c. si alicujus 59. de elect. c. nobis 27. b. tit. & Bullâ s. Pij V. incipit Cum primum. In qua inhabilitate, si Beneficium quodcumque scienter, vel duplex etiam ignoranter Simoniacè obtentum sit, solus Papa, si verò ignoranter obtentum ita sit Beneficium simplex, post liberam ejus resignationem dispensare etiam Episcopus potest. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 73. Palao tr. 17. D. 3. p. 28. r. 3. Barbof. in c. 22. n. 1. §. 3. Gonzal. in c. 26. n. 3. Vallens. hic §. 4. n. 11. Honor. n. 19. circ. med. Pirhing n. 173. Wiestner n. 91. Reiffenstuel n. 336. §. seqq. Quod saltem verum est in casu, quo Electio, vel Collatio Beneficij per sententiam fuit reprobata, vel irrita declarata; nam si per sententiam in foro externo reprobata non fuit talis Beneficij provisio, etiam pro illa vice dispensare poterit Episcopus, ut quis Dignitatem quoque, aut Beneficium Curatum per Simoniam

alterius bona fide obtentum retinere, vel potius de novo acquirere valeat, si prius illud resignet. Palao l. cit. n. 4. Vall. n. 11. §. quod si, Reiffenstuel n. 337. Imò si ignorantia fuerit inculcata, juxta eundem Vallens. l. cit. neque opus est dispensatione Episcopi, cum nulla subsit culpa, ob quam ea inhabilitas induci debeat.

5. Juxta aliquos sic recipiens Beneficium privatur etiam Beneficijs alijs antea legitime obtentis: quod desumunt ex c. inquisitionis 21. de accus. ubi in pr. Simonia hujusmodi retentionem Beneficij, etiam post peractam poenitentiam, dicitur impedire, sed dicendum, iisdem privari quidem à Judice per sententiam condemnatoriam posse, non tamen privatum esse ipso jure, & facto, cum hoc nec in c. cit. nec in alijs Juribus exprimitur. Felin. in c. insinuatum 13. b. tit. pr. Navar. conf. 92. de Simon. Ugolin. tab. 4. de Simon. c. 6. §. 6. n. 3. Suar. l. 4. c. 58. n. 6. Laym. c. 8. n. 74. Palao D. 3. p. 25. n. 4. Gonzal. in c. 12. n. 4. Zœf. hic n. 112. Honor. n. 23. Pirhing n. 169. König n. 24. Wiestner n. 94. Reiffenstuel n. 269. Fridrich n. 210.

Ex quo sequitur, etiam casu, quo quis privatus est per sententiam Beneficio legitime antea obtento, sic privatum non hoc ipso privatum censerit fructibus, quos ante sententiam ex eo percepit, nisi etiam horum privatio in ipsa sententia contineatur; quia aliud est privari beneficijs, aliud fructibus, ac idcirco poena una non involvit alteram. Suar. n. 8. Palao n. 5. Pari ratione si is, qui legitime electus, aut presentatus est, per Simoniam obtinet Confirmationem, aut Institutionem, non eo ipso irrita redditur Electio, aut presentatio. Less. n. 138. Suar. n. 7. Palao n. 6. & colligitur ex c. si electionem 39. de Elect. in 6. juxta quod si Confirmatio propter defectum solemnitatis, aut potestatis in confirmante est irrita, non propter hoc præcedens Electio (si aliâ sit Canonica) intelligitur infirmari.

Dub. 5. quæ poenæ incurrantur per Simoniam Confidentialem? 2. per hanc incurritur 1. Excommunicatio reservata Papæ, lata in quoscunque, qui eam committunt sive dando, sive recipiendo. 2. Interdictum ab ingressu Ecclesiæ, latum in Episcopos, aliosque superiores Prælatos. 3. nullitas resignationis, & collationis per eam factæ. 4. privatio omnium Beneficiorum, & Pensionum prius obtentorum. 5. inhabilitas ad idem, & alia Beneficia obtinenda. 6. denique Beneficium ita Simoniacè resignatum reservatur Sedi Apostolicæ, ut ab Ordinario collatore confecti nequeat, & fructus illius malè percepti applicantur Camera Apostolicæ. Ita decrevit Pius IV. Const. incipit Romanum editâ 17. Calend. Nov. 1564. & S. Pius V. Const. incipit Intolerabilis Calend. Jun. 1569. Videatur Suar. l. 4. de Simon. c. 43. n. 13. Less. l. 2. de Just. c. 38. n.

35. n. 147. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 76. & 77. Palao tr. 17. D. 3. p. 25. n. 8. Wagnereckin Extrav. 2. b. tit. nol. 5. Matthæucc. Offic. Eccl. c. 49. n. 43. Vallens. hic 5. 4. n. 15. Zoel. n. 125. Engl. n. 37. Pirhing n. 115. König n. 27. Wiestner n. 95. Reiffenstuel n. 284. P. Friderich n. 206. Magnif. P. Schmier p. 2. de Simon. c. 1. n. 242. & seqq.

171 Circa poenas istas notandum 1. eas incurri ipso facto. Privatio tamen Pensionum, & Beneficiorum, quæ Beneficiarii ante Simoniam commissam jam habuerunt, requirit sententiam criminis declaratoriam juxta communem DD. teste P. Friderich l. cit. quia poena, quæ quis privatur jure jam quæsito, & re jam possessa, non debetur ante sententiam, tamen Lex dicat eum esse privatum ipso jure, aut facto, ut docet Glossa communiter recepta in can. fraternitas 11. caus. 12. q. 2. Similiter sententiam declaratoriam requirit inhabilitas ad reliqua Beneficia juxta communem usum teste eodem P. Friderich l. cit.

172 Not. 2. ut incurrantur poenæ istæ, necessarium quidem est, ut Simonia sit impleta opere, dato, & accepto Beneficio in confidentiam, non tamen requiritur, ut ex utraque parte sit completa, ita, ut accipiens vicissim suam promissionem impleverit, v. g. pensionem solverit; nam nihilominus ab utroque incurrantur prædictæ poenæ, eo ipso, quod Beneficium ab uno sit datum, & ab altero acceptum, ut habetur in prædictis Bullis, & notat Suar. c. 43. n. 14. Laym. n. 78. Palao n. 8. v. deinde, Zoel. hic n. 125. Pirhing. n. 115. v. porro, Friderich l. cit. Hinc Navarr. Man. c. 23. n. 110. v. secundò nota, ait Simoniam Confidentia esse pejorem omni alia, videlicet quoad poenas; quia nimirum continet innumeras fraudes, cum magis latenter, quam alia committatur, & speciem habeat Successionis hæreditariæ. Excipiuntur Mediatorum Simoniaci; nam hi non incurunt Excommunicationem etiam in Simonia Confidentiali, donec illa ab utraque parte tam accipientis, quam dantis completa sit. Ratio est, quia de illis non loquitur Bulla Pij IV. & Pij V. sed illi incurunt Excommunicationem Pauli II. in Extrav. 2. b. tit. quæ non incurritur, nisi per Simoniam realem utrinque completam, ut contra Navarrum notavit Suar. l. cit. n. 15. Palao n. 8. fin. Zoel. Pirhing l. cit.

173 Not. 3. Poenam exallatis n. 270. ultimam, quæ Beneficia Simoniacè resignata reservantur Sedi Apostolicæ, in Germania vix habere locum, propter Concordata Germaniæ, ubi S. de cæteris promittit Pontifex, se extra menses Papales per nullam aliam reservationem, aut dispositionem, Concordatis non comprehensam, Ordinariorum liberam collationem velle impedire. König hic n. 27. & dictum est Lib. 3. Tit. 5. n. 245. Et quamvis, ut Lib. 3. Tit.

5. n. 271. dictum est, Summus Pontifex iisdem Concordatis de plenitudine potestatis suæ, justa causa hoc exigente, derogare possit, tamen, ut ibidem n. seq. addidi, nunquam censetur per quantumcunque etiam generales, & amplas clausulas iisdem derogare velle, nisi expressam, & specificam eorum mentionem fecerit, hujusmodi autem mentionem in prædictis suis Bullis non fecerunt Pius IV. & S. Pius V. ergo &c.

Dub. 6. an recensitæ hæc poenæ 174 incurrantur etiam ab illis, qui propria auctoritate permutant Beneficia, ac universim, quando non committitur Simonia contra Jus naturale, sed tantum contra Ecclesiasticum? Negant quidam RR. secuti Petr. Navar. l. 2. de restit. c. 2. n. 436. & Arragon. 2. 2. q. 100. art. 6. dub. penult. ubi malè allegat Mart. Navar. Cassador. & Covar. Rationem dant, tum quia Canones, quibus poenæ illæ statuuntur, explicari possunt, tanquam in materia odiosa, de sola Simonia Juris naturalis, utpote quæ secundum quosdam, quos n. 24. retuli, sola propriè dicta Simonia est; tum quia Jura, permutationem prohibentia, mentionem non faciunt poenæ ipso facto incurrendæ.

Sed communius, & longè probabilius DD. affirmant, Ratio est, quia SS. Canones, dum desistantur, & puniunt Simoniam, in discriminatim de ea loquuntur, imò apertè comprehendunt etiam eam, quæ est Juris solum Ecclesiastici, ut patet ex c. quæsitum 5. & c. cum olim 7. de rer. permutat. 1. de hoc 11. de Simon. multisque alijs caus. 1. q. 3. & cit. Extrav. 2. b. tit. feruntur dictæ poenæ in eos, qui quomodolibet dando, vel recipiendo Simoniam commiserint, quique fecerint quasvis dispositiones, quas Simoniacæ contigerit labe fieri, atqui certum est ex cit. Juribus, pacta circa Beneficia, propria auctoritate inita, tamen tantum contra Legem Ecclesiasticam, damnari ut continentia labem Simonia; & certum iterum est, Simoniam, quæ committitur dando pecuniam pro Beneficio Ecclesiastico reputari in Jure veram Simoniam, quamvis, ut n. 223. ostendi, sub opinione sit, an non contraria sit Juri tantum Ecclesiastico. ergo &c.

Ex quo cadit Ratio dubitandi allata in 175 contrarium; dicendum enim, etsi fortè Simonia contra Jus Ecclesiasticum sit non verè, & propriè dicta Simonia quoad culpam, ita tamen vocari, quod subijciatur poenis veræ Simonia; quæ est responsio Durandi apud P. Friderich tr. de Simon. c. 5. n. 211. fin.

Dub. 7. an aliqua poena ipso facto incuratur per Simoniam, commissam in alijs materijs, extra Beneficia, Ordines Ecclesiasticos, & ingressum in Religionem? R. negativè. Ita Sylv. V. Simonia q. 10. Navarr. Man. c. 23. n. 111. v. sextò, & septimò, L. ff. l. 2. de Just. c. 35. n. 130. Suar. l. 4. de Simon. M 3 6. 556

c. 55. n. 5. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 69. Palao tr. 17. D. 3. p. 21. n. 2. Vallens, hic §. 4. n. 2. Engl n. 35. Pirhing n. 154. Schambog. n. 116. Wiestner n. 85. Reiffenstuel n. 229. & teste Suar. l. cit. aliorum communis. Ratio est, quia nullo Jure expressa sunt aliqua poenae, nisi in tribus relatis materijs.

278 Ex quo sequitur 1. etiam in administratione, & susceptione Sacramentorum, Benedictionibus, Consecrationibus, vendendis, vel emendis Pensionibus, conferendis Vicarijs temporalibus &c. ut à n. 155, dictum est, Simonia committi possit, non tamen ipso facto, aut Jure incurri aliquam vel Excommunicationem, vel Suspensionem, vel Interdictum, vel aliam poenam.

279 Sequitur 2. validam esse Simoniam collationem Sacramentorum, Consecrationem Ecclesiae, vel Calicis, actus Jurisdictionis Ecclesiasticae extra provisiones Beneficiorum, Professionem Religiosam, acquisitionem Officiorum Ecclesiasticorum merè temporalium, Juris Patronatus, aliarumque rerum, ac Jurium spiritualium, exceptis Beneficijs, & actionibus Jurisdictionis, Administrationis Sacrae, ac Juris Ecclesiastici, ad conferendum Beneficium, vel Officium Ecclesiasticum ordinatis, ut fusè explicat, & probat Suar. c. 57. n. 2. & seqq.

280 Sequitur 3. non esse obligationem in conscientia ad ea dimittenda, donec per sententiam condemnatoriam in poenam commissae Simoniae quispiam ipsam privetur. Neque obstat, quòd Contractus Simoniacus sit nullus; conf. jus nullum tribuere possit ad retinendum id, quod per eum acceptum est; nam hoc, ut mox dicetur, intelligendum est, quantum ex vi ipsius Contractus, non verò, quantum est ex vi traditionis liberè factae ab eo, qui jus transferendi habet, & acceptionis ex parte alterius animo rem habendi ut suam, nisi Jus humanum resistat.

281 Dixi ipso Jure & facto; nam per sententiam infligendae statuuntur variae can. reperiuntur 7. can. si quis 8. & seqq. caus. 1. q. 1. c. si quis 6. c. de hoc 11. c. veniens 19. b. tit. Neque obstat, quòd Extrav. cum de testabile 2. b. tit. Paulus II. postquam renovavit Censuras omnes, & poenas, Juribus antiquioribus latas, addiderit, Quas ipso facto eos incurrere volumus; nam id intelligendum est de Beneficijs, & Officijs Ecclesiasticis, de quibus ibi sermonem praemisit Pontifex. Certè, si ex illis verbis Censurae, quae Jure antiquo erant ferendae sententiae, nunc essent ipso Jure latae, ut cum Garcia optimè advertit Palao p. 21. cit. n. 3. & respondeo, etiam poenae depositionis, & privationis Beneficiorum essent nunc ipso Jure latae, si quidem Extrav. cit. de omnibus locuta est: hoc autem nullus est ausus affirmare. ergo &c.

282 Quæritur 2. an, & quomodo restituenda sint illa, quae accepta sunt Simonia-

cè? Videntur indiscriminatim restituenda omnia, ex ratione; quia, ut c. fin. de pactis Gregorius IX. statuit, pactiones, & conventiones, super rebus spiritualibus initae, nullius penitus momenti sunt, atqui pacta, & conventiones, quae nullius penitus momenti sunt, vim non habent transferendi mercem, & pretium à dante, vel promittente in accipientem, & promissarium; quia quoties actus ob Legis prohibitionem nullus est, ex eo adeo nihil transit, ut recipiens neque Exceptionis ope defendatur arg. c. illud 2. de Jur. Patron. & l. non dubium 5. C. de LL. Farin. Fragment. V. Lex num. 176. Barbos. axiom. V. nullum n. 5. Wiestner hic n. 96, ergo &c.

Sed distinguendum est inter materias, circa quas Simoniam contingit; nam si committatur in materia Beneficiali, datum, & acceptum ante orpnem sententiam Judicis in foro conscientiae restituendum est, non quidem Jure naturali, ut voluerunt Adrian. Quodl. 9. art. 3. lit. D. & Armacan. l. 10. qq. Armeniac. c. 23. sed Ecclesiastico, ut cum communi tradunt Navarr. Man. c. 23. à n. 103. Covar. Reg. peccatum p. 2. c. 8. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 166. Suar. l. 4. de simon. c. 60. n. 3. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 83. Pirhing hic n. 181. & 185, & constat ex c. de hoc 11. b. tit. Ratio est, quia Jus tam Beneficium, quam pretium accipientem impedit, quò minus dominium accepti acquirere possit; idque in poenam tam gravis delicti.

Si verò committatur Simonia in alia materia extra Beneficiale, altera distinctio est adhibenda, & differentia facienda inter mercem, seu rem spirituaalem, & pretium Simoniacum. Nam Merx Simoniaa obligationi restitutionis non est obnoxia, ut ex unanimi ferè DD. calculo advertunt, Less. c. 35. cit. num. 168. Suar. c. 59. an. 28. Bonacin. de Simon. q. 7. Laym. c. 8. n. 86. Palao p. 26. n. 1. & 4. Pirhing. n. 185. Schambog. n. 124. Wiestner n. 97. Reiffenstuel n. 286. idque 1. quia nullo Jure obligatio ista imposita est 2. quia obligatio restituendi solùm oritur ex violatione Justitiae. atqui per Simoniam plerumque solùm contra Religionem, non autem contra Justitiam peccatur, ut dictum est supra n. 8. 3. quia ut valida sit rei spiritualis translatio, Jure Divino plus non requiritur, quam potestas transferendi illam in conferente, & capacitas in recipiente, talis adest in utroque respectu Mercis Simoniaae, nisi aliunde in altero sit defectus aliquis. igitur valebit translatio Jure Divino. si Divino, etiam positivo humano; neque enim isto irritatae reperiuntur, nisi ferè solae provisiones Beneficiales Simoniaae.

Neque dicas: qui dedit rem spirituaalem, non voluit eam aliter dare, nisi ut ipse acquireret pecuniam. ergo si hæc causa non habuit effectum, nec datio rei spiritualis valida erit,

erit. *Tr. Ant. N. Conf.* quia velle dare rem spirituales non aliter, quam pro pecunia involvit injustam, & turpem conditionem, & sic pro non adjecta habetur, ita, ut datio rei spiritualis, ea non obstante, valeat, & sic accipiens eam retinere valeat. Schambog. *n. 125.* Excipiunt quidem nonnulli Pensiones spirituales, quarum collationem Simoniacè factam invalidam, ac proinde illas dimittendas esse contendunt. Sed cum Jura allegata loquantur solum de Beneficijs, non sunt extendenda ad Pensiones, utpote odiosa, quia in materia poenali, ut bene advertit P. Friderich de Simon, *c. 5. n. 220.*

¹⁸⁶ Quoad Pretium Simoniacum tertia utendum est distinctione, & videndum, an Simoniacè solum, an etiam injustè receptum sit. Si primum, non datur obligatio illud restituendi ante sententiam Judicis condemnatoriam, nisi pretium excedat æstimationem commodi temporalis, quod cum re spirituali in alterum translatum est, ut rectè Less. *c. 35. n. 160.* Suar. *c. 59. n. 35.* Palao *p. 26. n. 7.* Laym. *c. 8. n. 82.* Zoel. *n. 119.* Pirhing. *n. 177.* Schambog. *n. 116.* Wiestner *n. 104.* Reiffenstuel *n. 302.* Friderich *n. 222.*

¹⁸⁷ Ex quo sequitur 1. ad restitutionem pretij accepti non obligari, qui vendidit vasa sacra, Chusna, vel Oleum sacrum, si quod accepit, non excedat valorem illius materiae, quamvis teneatur restituere, siquid accepit ratione consecrationis, vel benedictionis, quæ pretio æstimari non potest. Suar. *c. 59. cit. n. 42.* Pirhing. *n. 178.* Ratio est, quia hujusmodi res per consecrationem pretium suum non amittunt: & hinc, qui pro illis juxta æstimationem materiae pretium dat, vel Simoniam omnino nullam committit, vel non committit saltem Simoniam juris Divini, & naturalis.

¹⁸⁸ Sequitur 2. ad restitutionem pretij accepti pariter non obligari, qui alteri contra SS. Canones vendidit Officium temporale Ecclesiae v. g. Custodis, Oeconomi, vel Syndici. Suar. *n. 36.* Laym. *n. 82.* Pirhing *n. 178. cit.* quia etsi committat Simoniam, non tamen committit injustitiam; cum dando tale Officium se privet commodo temporalis. Ex eadem ratione ad pretij restitutionem, jure solum naturali spectato, non obligatur etiam is, qui Beneficium suum vendit alteri. Less. *n. 158.* Suar. *n. 87.* Laym. *n. 82. assert.* 2. Pirhing. *l. cit.* Neque obstat, quod Beneficiarius non sit dominus Beneficij; quia, ut rectè advertit Magnif. P. Schmier *p. 2. de Debit. c. 1. n. 257.* non transfert dominium Beneficij, sed instar Usufructuarij commodum rei Beneficiariae, in quo etsi committat Simoniam Juris etiam, Divini, ut dictum est *n. 224.* non tamen peccat contra Justitiam.

¹⁸⁹ Sequitur 3. Similiter ad restitutionem non teneri Monasterium, si accepit pecuniam pro admissione alicujus ad Religionem. Less. *c. 35. dub. 30. circ. fin.* Suar. *n. 410.* Palao *n.*

6. Laym. & Pirhing. *l. cit.* & sumitur ex *Extrav. sanè 1. b. tit.* ubi Papa concedit, quod Simoniacè accepta in ingressu Religionis retineri possint, dummodo non in privatum Abbatis, vel Abbatissæ, vel alterius, sed in communem usum convertantur. Possuntque, ut notat P. Reiffenstuel *hic n. 298.* favore hujus *Extrav.* uti etiam Regulares Monasterij opulenti; quia licet isti, etiam quando pro sustentatione honesta tantum aliquid ab ingredientibus exigant, Simoniam juxta plerosque DD. Juris Ecclesiastici saltem committant, tamen quia Papa concedit, ut hujusmodi Simoniacè accepta communi Monasterij usui tanquam piæ causæ remanere, & applicari valeant, à restitutione sic applicatorum excusabuntur. Ratio est, quia licet admissio sit actus spiritualis, ideoque sine Simonia accipi pretium nequeat, quia tamen annexum habet onus temporale sustentandi personam, quod est pretio æstimabile, ideo pecuniæ acceptio, modò non excedat æstimationem oneris temporalis, sive alimentorum, Justitiæ non repugnabit.

Sequitur 4. si quis Castrum, cui annexum est Jus Patronatus, carius vendat ratione Juris illius, ob temporale commodum, quod afferre solet tale Jus, & quo se privat in gratiam alterius, v. g. ob honorem humanum, qui est pretio æstimabilis, eum posse retinere pretium acceptum, donec per sententiam restituere compellatur; quia licet venditio illa sit Simoniacæ, eò quod honor ille sit annexus Juri spirituali, in eoque fundatus, non tamen est injusta. Suar. *n. 42.* Laym. Pirhing. *l. cit.* Idemque est, si quis vendat Imaginem miraculosam, ex qua lucrum percipiebat, vel aliam rem spiritualem, seu sacram, ex qua voluptatem hauriebat, aut aliam commoditatem ex usu, & possessione talis rei. Suar. *Pirh. l. cit.*

Sequitur 5. si quis pro functione spirituali v. g. Sacrificio Missæ, ad quam ex officio, & Justitia non tenebatur, accipiat temporale aliquid, non tanquam pretium spiritualis functionis, sed tanquam stipendium, quod omni laboranti in gratiam alterius est Jure naturæ debitum, non tamen teneri illum ad restitutionem, nisi Post condemnationem Judicis, siquid acceptum fuit titulo sustentationis contra prohibitionem Legis Ecclesiasticæ. Laym. *n. 81.* Pirhing *n. 176.* Imò etiamsi accepisset tanquam pretium spiritualis functionis, si tamen pretium acceptum non excedat justum stipendium, ipsi ad sustentationem pro actione illa temporali debitum, non tenetur ad restitutionem, quia licet Simoniam commiserit accipiendo pretium pro re spirituali, non tamen commisit ullam Injustitiam: ideoque mutata intentione potest retinere tanquam stipendium, quod prius acceperat tanquam pretium. Suar. *n. 16.* Laym. *n. 85.* Palao *n. 7.* Pirhing *n. 176.* Wiestner *n. 103.*

Ra-

Ratio est quia non tam acceptione, quam accipiendi modo, seu prava intentione peccatum est igitur si hæc deponatur, aut mute- tur, id per modum stipendij iustè, hone- stèque retinebitur.

292 Contrà obligabitur ad restituendum pretium ante omnem sententiam, quando acceptio repugnat Iustitiæ commutativæ, Lessl. c. 35. n. 162. Suar. c. 59. n. 11. Laym. c. 8. n. 79. Gonzal. in c. fin. n. 3. Zoesl. hic n. 116. Pirhing n. 175. Schambog. n. 118. Reiffen- stuel n. 292. Magnif P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 253. Ratio est, quia explo- ratum est, ex violatione Iustitiæ commutati- væ obligationem restituendi exurgere. At- que hinc.

293 Sequitur 1. ad restitutionem teneri eum, qui pretium accepit pro re merè spirituali, & quæ nullum commodum temporale affert. Lessl. n. 162. Suar. n. 11. Laym. n. 79. Wiestn. n. 101. Ratio est, quia tales res non sunt pretio æstimabiles, aut vendibiles, sed qui vendit pro pretio rem, cuius nullum est pretium, contra Iustitiam peccat, nec pretium pro ea receptum licitè retinet, ergo &c.

294 Sequitur 2. Similiter ad restitutionem teneri, qui pretium accepit pro re temporali etiam tali, quæ commodum temporale affert, si ea ex Iustitia e. g. ex officio Parochiali à Parocho debeatur; quia contra Iustitiam pec- cat, qui recipit pretium pro re, quam ex Iustitia aliunde debet, Suar. n. 12. Pirhing n. 176. coroll. 2. Wiestner n. 102.

295 Sequitur 3. ex eodem cap te ad resti- tutionem pretij accepti teneri Episcopum, vel alium Ecclesiæ Prælatum, si vendat Bene- ficia, vel Officia Ecclesiastica, quorum collatio ad ipsum pretinet ratione muneris sui, qui non est illorum Dominus, sed Dispen- sator à DEO constitutus, quæ gratis debet dispensare ex officio suo, adeoque peccat contra Iustitiam, si pro tali collatione pre- tium accipiat. Suar. n. 13. Laym. n. 81. Pirhing coroll. 3. quamvis contrarium teneat Lessl. n. 161.

296 Ex quo patet Responsio ad Rationem dubitandi n. 282. allatam; dicendum enim, dispositionem c. fin. cit. restringendam ad ma- teriam Beneficalem. Si verò contendas, extendendam etiam ad cætera spiritualia, non renuo, sed cum distinctione dico, hujusmo- di Pactiones esse irritas, antequam complean- tur traditione mercis, & pretij; non enim ita pacificentes obligantur ad complendum Pactum à se initum, cum complere illud sine peccato non possint: si tamen pro re temporali rei spiritualis traditio, & ejus ac- ceptatio facta sit, istam subsistere, & accep- tam rem spiritualement retineri licitè posse; ha- ber enim serres hic, sicut se habet in pacto, quo quis pro pecunia conducit Sicarium, aut usum corporis sibi emit à meretrice, ubi da- tur obligatio non implendi pactum per cæ- dem, & fornicationem; si tamen hæc facta

sint, exurgit obligatio in altero pacifcente ad solvendum pretium, & postquam illud solum est, dominium soluti ab accipiente acquiritur, donec per sententiam Judicis aue- ratur.

Dub. 1. cui facienda sit restitutio pre- tij Simoniaci? R. seclusa speciali Lege Ecclesiastica, & ante sententiam Judicis, il- lud Ecclesiæ, vel pauperibus addicentis, fa- cienda est ei, à quo acceptum est can. fin. caus. 14. q. 5. Sot. l. 9. de Just. q. 8. art. 1. Lessl. l. 2. de Just. c. 35. n. 170. Quar. l. 4. de Simon. c. 59. n. 23. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 79. & 81. Zoesl. hic n. 117. Pirhing n. 179. Schambog. n. 122. Wiestner n. 102. Ratio est, quia per se, & Lege, vel Superiore aliud non statuerente, ratione injustæ acceptio- nis restitutio facienda est læso. atqui in casu dato læsus est, qui pretium dedit, ergo &c. Et hinc, si is, qui Simoniacè dedit, gratui- tō remittat pretium, ille, qui id accepit, li- citè istud retinet, donec in criminis pœnam Ecclesiæ, vel pauperibus illud applicare per Sententiam jubeatur. Wiestner l. cit.

Neque obstat 1. quod dans pecuniam, pro re spirituali, voluntariè dederit, adeo- que habuerit voluntatem verè dandi, & transferendi dominium in alterum, siq. de injuria non possit conquiri. Nam quod ille dedit, non voluit donare sed dare, quan- tum Iustitia permetteret, nec plus voluit à se abdicare, quam ex Iustitia deberet, at verò pretium illud non fuit ex Iustitia debitum, nec iustè exigi poterat: & ideo voluntas illa dandi non habuit effectum, nec transfudit do- minium rei datæ in accipientem; nam quan- do causa dandi non subsistit, nec ipsa datio sub- sistit. Suar. n. 26. Laym. n. 5. Zoesl. n. 117. Pirhing n. 180. Schambog. n. 123.

Non obstat 2. quod quando pecunia, data est exturpi causa, tenente se ex parte utriusque tam dantis, quam accipientis, ea non sit restituenda danti; quia non est dignus, ut ipsi restitutio fiat l. ut puta 2. l. ubi 3. & l. si ob turpem causam 8. ff. & l. cum te 2. c. de condit. ob turp. causi. Nam ex hoc solum, sequitur, quod emptor rei spiritalis merea- tur privari pretio dato, in pœnam sui delicti, & per sententiam Judicis.

Non obstat 3. quod accipiens rem spiri- tualem pro pecunia non teneatur illam resti- tuere danti, ergo nec accipiens pecuniam te- nebitur illam danti restituere. Respondeo enim Neg. Conf. nam accipiens rem spiritualement pro pecunia non peccat contra Iustitiam, pec- cat autem contra Iustitiam accipiens pecu- niam pro re spirituali, quæ vel commodum temporale nullum affert, vel si affert, ex Iu- stitia debebatur.

Neque obstat 4. quod quidedit rem spiri- tualem, non voluerit illam dare, nisi ob ta- lem causam, ut acquireret dominium pecu- niæ, ergo si hæc causa non habuit effectum, nec dano rei spiritalis valida fuit, R. Tr. Ant.

Ant. N. Conf. quia velle dare rem spiritua-
lem non aliter, nisi pro pecunia, involvit condi-
tionem turpem, & injustam, & ideo habetur
pro non adjecta, & datio rei spiritualis, non
obstante tali conditione, valet; conf. acci-
piens potest illam retinere. At verò accep-
tio pretij pro re spirituali, quæ commodum
temporale annexum non habet, aut aliun-
de ex iustitia debetur, non valet, quia est
injusta, & turpiter, ac injustè petiti-
um fuit pretium; ideoque restitui illud debet. Quan-
do verò Jura dicunt: quod donatio facta ob
certam causam, si causa illa non subsistat, non
teneat, id intelligi debet, quando causa est
honestà, & licita, vel saltem non injusta.
Suar. n. 30. Pirhing n. 180. fin.

³⁰² Dub. 2. cui restituendum sit pretium
datum in collatione Beneficii Simoniaca? ex
Jure Ecclesiastico restituendum est Ecce-
lesiæ, in qua Beneficium situm est c. de hoc 11.
b. tit. vel si Superior ita velit, restitui potest
etiam pauperibus, ut notat S. Thom. 2. 2.
q. 108. art. 6. ad 3. Victoria Relect. de Simon. p.
2. n. 6. Covar. Reg. peccatum p. 2. §. 2. n. 6.
Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 171. Suar. l. 4. de
Simon. c. 60. n. 8. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n.
24. Palao tr. 17. D. 3. p. 26. n. 4. Pirhing
bic n. 182. Wiestner n. 100. Reiffensuel n.
295. Friderich n. 224. Magnif. P. Schmier
p. 2. de Delict. c. 1. n. 258.

³⁰³ Antequam tamen per sententiam ad
ita restituendum Ecclesiæ, vel pauperibus
condemnetur, restitui pretium potest illi, à
quo receptum est, prout sustinet Sor. l. 9. de
Just. q. 8. art. 1. §. de Simonia, & §. ad sex-
tum, Bannez 2. 2. q. 32. art. 7. dub. 2. Barth.
Medin. Summ. l. 1. c. 14. n. 21. Aravio p.
2. decij. D. 14. art. 6. n. 19. Less. c. 35. cit.
n. 171. Moya tr. 6. Miscell. D. 4. q. 6. §. 2.
n. 13. Pirhing n. 182. cit. Reiffensuel n.
296. Friderich n. 224. Schmier n. 259. Ra-
tio est, quia dans pretium non abdicavit à
se dominium, cum nulla alia ratione inten-
derit eo se abdicare, nisi quatenus in ven-
ditorem transferret. non transfert autem in
venditorem; quia incapax est. manet er-
go dominium pretij apud dantem: & licet
ob delictum mereatur hoc dominio ab
Ecclesiâ privari, non tamen aliter, quam
secutâ sententiâ, privatur, ut contingit in
alijs poenis Legalibus, quæ, ut amissum re-
tineri nequeat, Judicis sententiam petunt arg.
c. cum secundum 19. de Hæret. in 6.

³⁰⁴ Et ita intelligendum est c. de hoc 11.
b. tit. nam ex hoc solum inferitur, quod an-
te sententiam Judicis condemnatoriam in con-
scientiam restitui debeat pecunia accepta, cum
ea sine gravi salutis periculo retineri non possit.
Neque obstat, quod turpiter acceptum non sit
restituendum danti, cum in pari turpitudi-
nis causa melior sit conditio possidentis juxta
l. cum te 2. ff. de condict. ob. turp. caus. Nam
illa Regula, ut notat Pirhing n. 182. pro-
cedit solum in foro externo, in quo Judex
R. P. Schmalzgrueber L. V. T. 1.

in poenam delicti præcipit, ne restituatur pe-
cunia danti, quæ aliàs, spectato Jure natu-
rali, ipsi restitui deberet, cum accipiens non
habuerit justum titulum acquirendi sed inju-
stum.

Dub. 3. an Simonia mentalis obliget ad
restitutionem? Tres sunt Sententiæ. Pri-
ma negat, mentalem Simoniæ teneri re-
stituere. Ita Sylv. V. Simonia q. 20. dict. 1.
Garc. de Benef. p. 8. c. 1. n. 45. & alij apud
eum cit. quod probat ex c. fin. b. tit. ubi
Gregorius IX. respondet, eos, qui nullo
pacto dandi, vel recipiendi interveniente,
solo affectu animi, seu intentione præce-
dente, spiritualia sunt adepti, ad resignatio-
nem spiritualium, quæ sic adepti sunt, non te-
neri, sed sufficere, si per solam poenitentiam
satisfaciant suo Creatori.

Altera sententia, quam post Host. & 306
Abb. tenet Azor p. 3. l. 10. c. 20. q. 2. ait,
pecuniam acceptam per Simoniæ menta-
lem, Jure Divino prohibitam, esse restitu-
endam; quia est contra voluntatem Domini re-
cepta, & contra ipsam naturam: At verò
pecuniam acceptam per Simoniæ, prohibi-
tam solo Jure Ecclesiastico, non esse resti-
tuendam; quia Jus Canonicum non præci-
pit, ut restituatur.

Tertia & probabilior Sententia cum
Suar. l. 4. de Simo. c. 59. n. 46. §. 47. Gon-
zal. in c. fin. cit. n. 3. fin. Pirhing bic n. 190.
Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 261.
distinguit, an pretium Simoniæ acceptum
sit sine injustitia annexa, an verò cum inju-
stitia. Priore casu Simonia mentalis non ob-
ligat ad restitutionem pretij; quia tali casu
nec Jus naturale ad restituendum obligat,
utpote quo restitutio imperatur solum ex
capite læsionis; nec Jus positivum Ecclesiæ,
utpote quod ultra obligationem naturalem
pretij restitutionem tantum imperat per mo-
dum poenæ, sufficere ergo hoc casu, si mu-
tetur intentio, & Simoniæ acceptum dein-
ceps retineatur sub justo titulo.

Posteriore casu dabitur obligatio resti-
tuendi, non quidem vi Juris Ecclesiastici, sed
ex Jure naturali. Ratio est, quia omnis
acceptio externa, quæ ex se injusta est, &
procedit ex intentione injusta, obligat ad re-
stitutionem. Unde quoad hoc inter Simo-
niæ mentalem, & realem nullum erit discri-
men; sed in hoc solum una ab altera diffe-
ret, quod Simoniæ mentalis non subja-
ceat poenis à Jure positivo statutis, quibus
subjacet is, qui commisit Simoniæ realem.

Hinc quando c. fin. cit. dicitur, quod
Simonia mentalis, quæ nullo pacto, sed so-
lo affectu animi præcedente committitur, ad
restitutionem non obliget, id limitandum
est, si non concurrat injustitia: talis con-
curreret in casu, quo quis recipit pecuniam,
vel aliam rem temporalem, probabiliter cre-
dens illam dari ut pretium rei Sacræ, seu spi-
ritualis, etsi nullum pactum interveniat, hu-
jus

jus Simoniacæ intentionis expressivum; nam hic injustitiam committit, quia nullum habet titulum justum retinendi pretium acceptum, & retinet rem alienam, cum per talem dationem non sit translatum dominium pretij, adeoque damnum infert alteri; & cons. ad restitutionem tenetur.

309 Quæritur 3, quid possit Dispensatio, vel consuetudo in materia Simoniz? Duplex formari hic dubium potest, primò quoad culpam, deinde quoad pœnas. *ad culpam* quod attinet, distinguendum est inter eam, quæ solum est Juris Ecclesiastici, & inter eam, quæ est Juris naturalis, & Divini. Quoad culpam, quæ committitur in Simonia prohibita *Jure Ecclesiastico*, tam dispensatio, quam consuetudo modò illa non inveniatur specialiter reprobata à Jure, locum habet, vel patet ex c. *ad Apostolicam* 42. de *Simon.* & ratione, quia Dispensatio, & consuetudo non reprobata à Jure prævalere possunt adversus quamcunque Legem Ecclesiasticam.

310 Circa hanc tamen Dispensationem tria notanda sunt. 1. dispensari hoc casu potest à solo Pont. nam ejus est dispensare super Legibus humanis, qui eas posuit. 2. Dispensatione ista facit Pontifex, non ut, manente Simonia, absit culpa; quia Simonia ex conceptu suo significat rem malam: sed ut Emptio Venditio, quæ obligante Lege foret Simoniaca, illà sublatà, talis non sit. 3. non solet Pontifex sic dispensare, ex eo, quòd id nec sibi sit necessarium, cum possit aliter providere sustentationi suæ, nec Ecclesiæ utile, cum non expediat res ejus fieri venales. Suar. l. 4. de *Simon.* c. 61, n. 1. & 2. Zoes. hic n. 130.

311 Quoad culpam, quæ committitur in Simonia prohibita *Jure naturali*, nec consuetudo, nec Dispensatio, etiam Apostolica, vim aliquam habet: idque verum simpliciter est de illa Simonia, in qua res intrinsecè spiritualis pro temporali venditur; nam ista vendi, & emi per Jus Divinum, & naturale prohibetur absolute. Jus autem naturale, & Divinum, quod absolute prohibitivum est, dispensationem, aut consuetudinem adversam non suffert. Pirhing hic n. 42. Magnif. P. Schmier p. 2. de *Delict.* c. 1. n. 264.

312 Quoad illam Simoniam, in qua res extrinsecè spiritualis datur pro temporali, distinguendum est; nam dispensatione Apostolica aliquando cohonestari potest, non verò ulla consuetudine. Schmier n. 265. & trib. seqq. Et quidem quòd Dispensatione Apostolica cohonestari aliquando possit, patet ex eo, quia cum hujusmodi res ab intrinseco temporales sint, & solum per connexionem, à Pont. factam, spiritualium naturam induerint, uti contingit in Beneficio, & Jure decimandi, non repugnat, connexionem hanc dissolvi à Pontifice: quo facto, objectum illud, quod in sensu composito connexionis

terminabat prohibitionem Juris Divini, & Naturalis, in sensu diviso, & casu separationis eandem non amplius terminabit; sique non amplius erit illicitum, pro eo, quod est temporale, pretium accipere, modò illud, quod spirituale censetur, conferatur gratis.

Quòd verò Emptio Venditio talis rei extrinsecè solum spiritualis cohonestari nequeat per *Consuetudinem*, exinde ostenditur; quia nullum extat in Jure vestigium, quo Summus Pontifex consuetudini tribuerit virtutem dissolvendi connexionem cum spirituali, & tollendi spiritualitatem à temporali ita connexo, tamdiu autem venditione illius committitur Simonia Juris naturalis, & Divini, quamdiu manet ista connexio, igitur cum consuetudo prævalere adversus Jus naturale, & Divinum nullo unquam tempore possit c. *fin. de consuet.* etiam non poterit tollere culpam à tali venditione.

Restat dubium circa Dispensationem quoad pœnas Simoniz: circa quod sequentia sunt notanda. 1. in his à Summo Pont. rarissimè dispensari, etiamsi allegentur causæ gravissimæ, teste Flam. de *Consid.* q. 58. n. 55. Corrad. *prax. Dispens.* l. 5. c. 9. n. 13. & c. 10. n. 12. Reiffenstuel hic n. 341. pro quo Corradus l. cit. appellat experientiam Curialium, *Ratio est*, quia vinum Simoniz, tanquam pestem extremè averfatur Ecclesiæ, illudque omni quasi misericordià indignum reputat, & ordinaria negatione Dispensationis, ac indulgentiæ alios ab illo committendo detertere vult.

2. Nonnunquam tamen dispensat Pontifex in pœnis Simoniz, ita, ut illius reus non tantum absolvatur ab omnibus Censuris, & Irregularitate, sed etiam dispensetur in inhabilitate ad idem, & alia Beneficia retinenda: ac obtinenda, simulque immunis reddatur à restitutione fructuum perceptorum. Pro qua Dispensatione obtinenda inter alias causas serviunt scandalum in dimissione Beneficij timendum, & paupertas supplicantis. Reiffenstuel n. 342.

3. Quando Simonia est publica, & consequenter dispensatione in foro externo opus est, debet fieri recursus ad Datariam Apostolicam, eique offerri Supplicatio; in qua præter alia exprimendi sunt fructus quoque, ex Beneficio Simoniacè obtento percepti, eò quòd casu existente publico, fructus illi debeantur Cameræ Apostolicæ, & propterea consignandi sint Datarie Præfecto, quamvis hodie pro dictis fructibus fiat Transactio, ita, ut ex illis tertia, vel etiam major pars remittatur Oratori, prout visum fuerit ipsi Datario Corrad. c. 9. cit. n. 14. & 15. Reiffenstuel n. 343.

4. Quando Simonia est occulta, & conf. Dispensatio necessaria pro foro interno, supplicari debet S. Pœnitentiariæ, & Litteræ inscribi Cardinali Summo Pœnitentiario; nam huic S. Pius V. *Cons.* incipit *In sublimi*,

mi, edita pro reformatione Officii Pœnitentiarum, facultatem concessit, ut possit cum his etiam, qui scienter Simoniam commiserunt, dispensare, dummodo tamen prius dimiserint Beneficium, super quo Simoniam commiserunt, & fructus inde perceptos restituerint Ecclesie ipsius Beneficii, vel cum Datarario composuerint: qui si allegent se neutrum facere posse ob paupertatem, dispensatur cum ipsis cum clausula, ut fructus restituant Ecclesie, cum primum poterunt. Corrad. c. 11. n. 1. Reiffenstuel n. 345.

318 §. In executione Litterarum Dispensationis obtenturarum diligenter observandus est tenor illarum. Si detur in foro interno conscientie, executio committitur Confessorum, ex approbatione ab Ordinario, ut Oratorem, audita confessione illius Sacramentali, absolvat à quibusvis Censuris, & pœnis Ecclesiasticis, Simonie labe, & excessibus huiusmodi, injuncta pœnitentiâ salutari. & imposito ipsi præcepto, ut Correo moneatur, & inducat, quatenus & ipsi consulant saluti animarum suarum, petendo Dispensationem Apostolicam &c. Corrad. c. 11. n. 1. cit. §. seqq. apud quem vide plura c. 9. 10. §. 11. cit.

319 Quæritur 4. quis accusator, testis, & Judex esse in crimine Simonie possit? 1. accusare de hoc crimine potest quilibet Catholicus, etiam Servus, & criminofus c. si dominus 3. b. tit. & c. tanta 7. eod. Idem dicendum de testibus; neque enim admittitur Exceptio criminis in causa Simonie contra testes, nisi quâ ipsdem opponitur capitalis inimicitia, quam gerunt contra reum, ut patet ex c. licet 31. b. tit. & notat Abb. ibid. n. 1. Redoan. de Simon. p. 4. c. 5. n. 7. §. 8. Pirhing hic n. 148. Peginus, vel Hæreticus volens accusare Catholicum Simoniacum, vel etiam testimonium contra ipsum ferre, non admittitur. Gloss. in c. Dominus cit. V. Catholicus, Abb. ibid. n. 2. Pirhing n. 143. Reiffenstuel n. 349. §. seqq.

320 2. Accusari de eo possunt tam dans, quam accipiens pecuniam, vel aliam rem temporalem pro spirituali c. non satis 8. v. unde quisquis, c. dilectus 30. c. sicut 33. fin. c. consilium 38. & c. quoniam 40. b. tit. Item is, pro quo sciente, & consentiente alius dedit c. Mattheus 23. & c. sicut 33. eod. non au-

tem is, pro quo ignorante, aut invito alius dedit c. nobis 27. eod. Pirh. n. 144.

3. Ad condemnandum ex hoc crimine si sufficiunt probationes, quæ sunt per signa, & conjecturas c. sicut 6. b. tit. idque tum ob atrocitatem criminis, tum quia illud occultè solet committi; adeoque est difficilis probationis. in huiusmodi autem criminibus admittuntur probationes per signa Palao tr. 17. D. 3. p. 27. n. 2. Pirhing n. 146. Requiritur tamen, ut illa signa, & indicia sint evidentiâ, ita, ut violentam præsumptionem faciant, & reum de ipso crimine convincant; alias non sufficient ad condemnationem Rei. Gloss. fin. in c. infirmum 13. b. tit. Clar. S. Simonian. 12. Mascard. de Probat. concl. 1034. n. 27. Palao l. cit. Pirh. n. 146. Deinde requiritur, ut illa signa, & præsumptiones plenè probentur, Mascard. n. 33. Pirh. n. 146. cit. fin.

4. Cognoscere, & definitivè pronuntiare potest solus Judex Ecclesiasticus: idque verum est, etsi reus sit Laicus, ut notat Gloss. in c. cum sit 8. V. malefactores de for. compet. Abb. ibid. n. 20. Clar. S. Simonian. 7. Decian. tr. crim. l. 5. c. 86. n. 4. Delben. de Immun. c. 10. dub. 2. n. 1. Monacell. p. 3. tit. 1. form. 22. n. 7. Pirhing hic n. 142. Wiestn. n. 105. Reiffenstuel n. 348. Ratio est, quia cum Simonia, ad instar criminis Hæreticos, ex Divino, & Ecclesiastico Jure descendat, causæ ejus spirituales, & Ecclesiasticæ sunt; & secundum Juris Divini, & Ecclesiastici, non verò Civiles Sanctiones definiendæ. Proindeque hoc licet facti quæstio in Judicium veniat; quia facti quæstio, de Simonia mota, sicut in Hæresi, plerumque Juris quæstionem simul involvit. atqui quoties in facti quæstione, mota de re spirituali, vel spirituali annexa, involvitur aliqua Juris quæstio, ea Curie, si ve Judicis Ecclesiastici propria est, ut dictum est Libr. 2. Tit. 10. n. 12. §. duob. seqq.

Dubium est, an non saltem Judex Sæcularis Simoniacum Laicum punire ob Simoniam commissam possit? 1. posse, si crimen sit notorium aut notorietate facti, aut Juris, quod videlicet delinquens in foro Ecclesiastico jam de eo sit condemnatus; nam etiam hoc dicemus infra Tit. 7. n. 183. de Hæresi, Imol. in c. cum sit cit. n. 8. Felin. ibid. n. 5. Wiestner hic n. 107. erit igitur punitio huius criminis mixti fori, ut notat Barboz. in c. cit. n. 8.